Nummer 237 | september-oktober 2023 | 41ste jaargang | € 7,95

SLAGWERK KRANT

WWW.SLAGWERKKRANT.NL

SLAGWERK KRANT POLL AWARD 2023

Uitslag Slagwerkkrant Poll 2023

VERNON CHATLEIN

Van Snelle tot Imershón

North Sea Jazz 2023
Fotoverslag en interviews

MENSEN **Terri Lyne Carrington (NSJ) • Savannah Harris (NSJ) • Allison Miller (NSJ) • Jesper Albers • Daniel Smienk • Erik Stein • Natsumi**

SPULLEN **Evans Sensory Hybrid Percussion e-drumsysteem • DS Drums Seamless snaredrums • Pearl Demon XR bassdrumpedaal • Ludwig Universal Wood snaredrums**

EN VERDER **Winkelbezoek Stockenhof (Beek-Ubbergen) • Drumnoten in Slagwerkkrant**

BP 8 710966 173015 00237

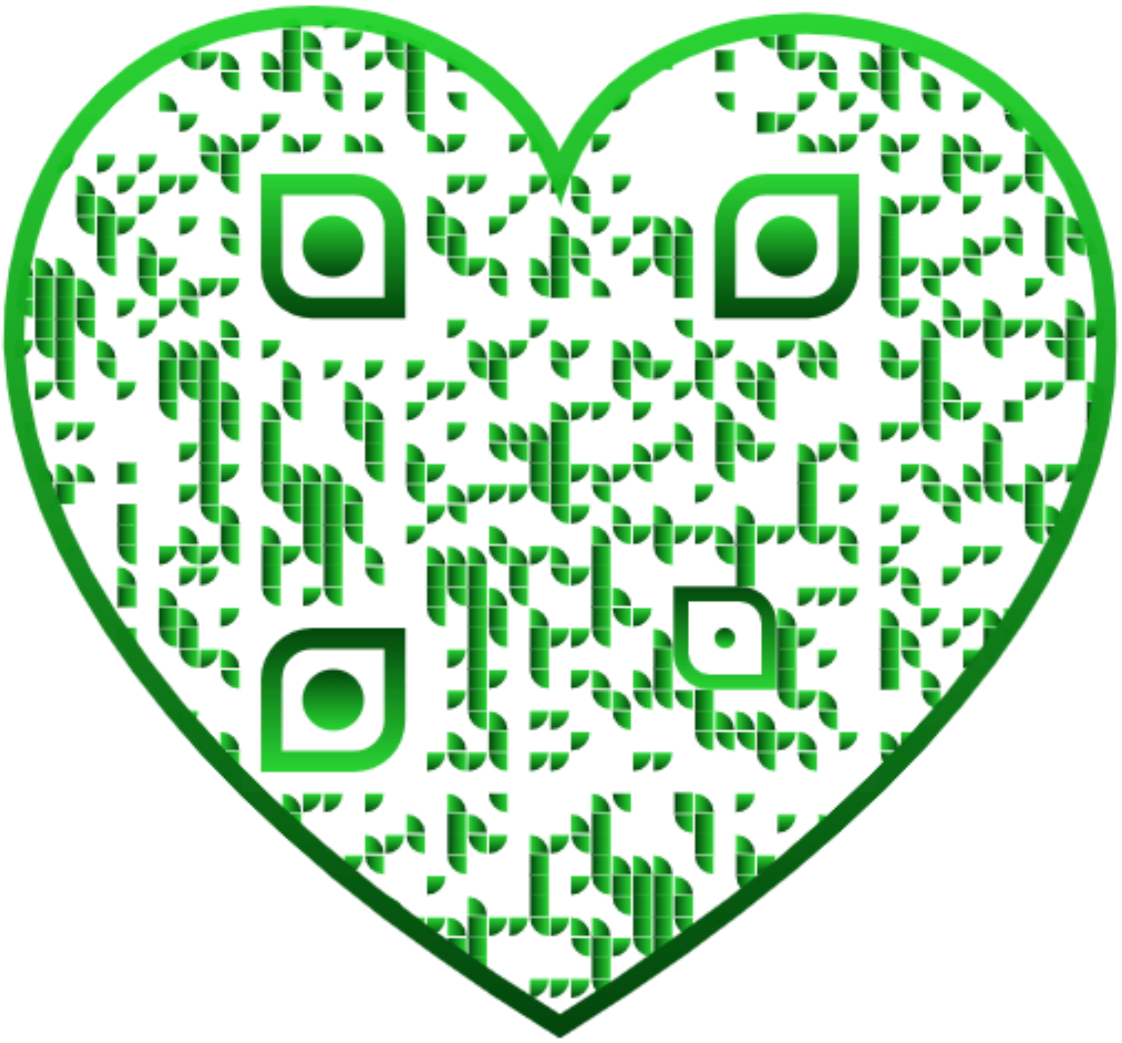

EVANS™ HYBRID

Powered by sunhouse®

A STUDIO'S WORTH OF TOOLS

ALL ON ONE DRUMHEAD

SEE IT IN ACTION

OVERVIEW

The **EVANS Hybrid Sensory Percussion Sound System** opens up a new universe of sonic possibilities for drummers. Sensory Percussion is a groundbreaking hardware + software system that seamlessly transforms your acoustic drum kit into a powerful controller for electronic music. Using sensors—not triggers—and Sunhouse's proprietary software, Sensory Percussion allows you to create and control multiple sounds with each drum, using the skills you already possess. If you can imagine it—you can play it.

YOUR SYSTEM

Zildjian®

BLAST BELL & FAT HATS

A perfect companion...

for your ride cymbal, the **Blast Bell** is built to cut through the mix in a musical way.

Made for any stage or session...

Fat Hats were born out of an inspiration to combine bright and dark manufacturing techniques for a truly blended sound.

www.zildjian.com www.facebook.com/zildjianbenelux www.instagram.com/zildjiancompany

Distribution for Belgium, Luxembourg and the Netherlands: MUSIK MEYER GmbH·Benelux
Industriestraße 20 · 35041 Marburg (Germany) · www.musik-meyer.de/benelux

41ste jaargang • nummer 237
september-oktober 2023

Een uitgave van:
Keijser 18 Mediaproducties bv
Atlantisplein 1
1093 NE Amsterdam
tel. 020 675 5308
info@slagwerkkrant.nl
www.slagwerkkrant.nl

Hoofdredactieteam:
Bouke Bijlsma (algemeen hoofdredacteur),
Dennis Boxem (hoofdredacteur tests),
Erk Willemsen
Overige redactieleden: Mark Eeftens,
Hugo Pinksterboer
Eindredactie: Bouke Bijlsma m.m.v.
Tineke van Brederode
Vormgeving: Marcel Willemsen en Caia Veenstra
Fotografie: Reinout Bos, Dennis Boxem,
Rob van Dalen, Fred van Diem
Uitgever: Erk Willemsen
Sales en marketing: Ronald Willemsen
Sales: Keijser 18 Mediaproducties, ads@k18.nl,
tel. 020 675 5308
Ronald Willemsen, Ollie Schmitz, Erk Willemsen
Slagwerkkrant.nl: Musicpublishers - Klaas Jan Stol
Boekhouding: Ellen van der Star
factuur@slagwerkkrant.nl

Vaste medewerkers: Sin Banovic, Mirjam Berendse,
Stef Broks, Fred Cohen, Wouter Dielesen, Olaf Fase,
Coen Hagenaars, Maarten Hartog, Jean-Paul Heck,
Steven Leijen, Rick Lieffering, Winnie Mensink,
Han Neijenhuis, Jimmy van den Nieuwenhuizen, Kevin
Pasman, Danny Rombout, Pieter Sabel, Michael
Schack, Ellen van der Star, Tim Vermulst, Dick de Waal,
Kim Weemhoff, Rienk Wopereis, Cesar Zuiderwijk

Aan dit nummer werkten verder mee:
Martijn Bosman, Sietse Huisman, Eric van Nieuwland,
Bram de Visser, Tim de Wijk

Druk- en bindwerk: Veldhuis Media, Raalte
Distributie: Betapress voor boekhandel en kiosk.
Slagwerkkrant is ook in de betere muziekhandel
te verkrijgen.

Niets uit deze uitgave mag op enigerlei wijze worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.
De uitgever behoudt zich het recht voor advertenties zonder opgaaf van redenen te weigeren.
SLAGWERKKRANT ISSN: 0168-339X

SLAGWERKKRANT VERSCHIJNT 6X PER JAAR
Neem een abonnement:
muziekmagazines.nl/slagwerkkrant, of
abo@slagwerkkrrant.nl, of bel +31 (0)20 675 5308
Graag bij alle correspondentie naam, adres, en
mailadres vermelden
• Losse edities € 7,95
• Proefabonnement (2 edities) € 12,50
• Jaarabonnement (6 edities) € 39,50
• Tweejaarabonnement (12 edities) € 71,50
NB: Binnen Benelux geen verzendkosten; buiten
Benelux los nummer € 2,-, en jaarabonnement € 12,-
Zie voor meer mogelijkheden, cadeau-abonnementen,
en speciale aanbiedingen:
muziekmagazines.nl/slagwerkkrant
• Digitale editie via Magzine.nu of Readly.com

Abonnementenadministratie:
Ellen van der Star, Mirjam Berendse,
abo@slagwerkkrant.nl, 020 675 5308

VOLGENDE EDITIE
Het volgende nummer van Slagwerkkrant (SWK 238,
nov-dec 2023) ligt 26, 27 of 28 oktober in de bus en
is vanaf 27 oktober verkrijgbaar bij kiosk, muziek-
winkel en boekhandel, en als digitale editie via Readly
of Magzine.

OP DE OMSLAG
Vernon Chatlein (foto Dennis Boxem)
Inzet: Terri Lyne Carrington (foto Eric van Nieuwland)

SLAGWERKKRANT 237
SEPTEMBER-OKTOBER 2023 • 41STE JAARGANG

Redactioneel

Bernard ‘Pretty’ Purdie: hij was een van de eerste écht grote werelddrummers die ik als beginnende slagwerkjournalist mocht interviewen. Het was op North Sea Jazz 1996 en ik was wel een beetje *star-struck*. Purdie was en is een van mijn *all time* drumhelden. Een van de weinige ‘drummer’s drummers’ ook die speelde op platen die ik daadwerkelijk in mijn kast had staan (van Aretha Franklin en King Curtis tot Steely Dan). In Slagwerkkrant Poll 2023 – je leest alle uitslagen vanaf pagina 40 – hebben jullie hem nu gekozen tot All Time Favorite Wereld, en daar kan ik mij natuurlijk volledig in vinden.
Voor Slagwerkkrant 230 (juli-augustus 2022) interviewde ik Nate Smit, vlak voordat ik het concert met eigen formatie Kinfolk zag in Paradiso Noord, Amsterdam. En ik weet nog dat ik toen letterlijk dacht: ‘Dit moet de beste drummer zijn die ik ooit heb gezien. Hij kan gewoon alles: het klinkt, het groovet en het raakt me.’ Dat hij in de Poll nu op 1 staat als Drummer’s Drummer Wereld, daar kan ik mij ook helemaal in vinden. Zo kan het gebeuren dat je het als redacteur bij de Poll helemaal eens bent met sommige keuzes van de lezers en websitebezoekers. Soms denk je ook: ik snap het, maar ik zou een andere hebben gekozen. En soms denk je: …echt…? En dat is nou juist het leuke van de Poll. Het draait één keer per jaar helemaal om jullie smaak en keuze, en daarbij zijn jullie dus even helemaal de baas als het aankomt op de populariteit van artiesten en producten.
Martin Verdonk verwoordde het mooi op het podium van Herfstfest vorig jaar toen hij zijn award in ontvangst nam voor Beste Percussionist Benelux 2022. Wat hij zei, kwam hierop neer: ‘Muziek is natuurlijk nooit een wedstrijd, maar ik dank jullie allemaal voor deze uitverkiezing. Ik ben er trots op.’ Dat was wat mij betreft helemaal raak, en de paradox zal iedereen wel herkennen. Muziek maken en een wedstrijd winnen; in principe heeft het niets met elkaar te maken. Tóch heeft iedereen wel een paar favorieten: muzikanten die je op de een of andere manier beter vindt dan de anderen, misschien zelfs wel de allerbeste… Soms is die keuze logisch, soms puur op gevoel, maar in ieder geval altijd helemaal persoonlijk. En Martin heeft recht van spreken, want jullie verkozen hem dit jaar tot All Time Favorite in de Benelux (en daarvoor vele malen als Beste Percussionist Benelux)!
Ben je benieuwd wie in de komende jaren wellicht de lijsten gaan aanvoeren? Check deze editie dan onze lekkere interviews met aanstormende slagwerkers, onze special over North Sea Jazz 2023 (met fotoverslag en drie interviews), en uiteraard de tests van een aantal bijzondere producten. Er zou zomaar een gamechanger tussen kunnen zitten.

Bouke Bijlsma
bouke@slagwerkkrant.nl

INHOUD

Interviews & features

16 Vernon Chatlein
Niet alleen is hij een veelgevraagd percussionist in het Nederlandse topcircuit, ook presenteerde Chatlein onlangs zijn derde album: *Imershón*. Een persoonlijk project over zijn Curaçaose roots, Muzik di Zumbi, en de traditionele instrumenten en verhalen uit zijn muziekcultuur. En natuurlijk zagen wij hem op North Sea Jazz.

22 Jesper Albers
De drummer van Nederlandse Paceshifters (en eigen band JesperJesper) zat deze zomer op de kruk bij Australische alternatieve rockers Wolfmother. Een mooi avontuur, of zit er meer in het vat?

North Sea Jazz 2023
26 Fotoverslag
28 Terri Lyne Carrington interview
Masterjazz met ongebreidelde controle in een zee van pracht.
29 Savannah Harris interview
Harris schiet met ontzagwekkend scherpe crescendo's haar triolenflams de zaal in.
30 Allison Miller interview
Zachtzinnig gaat het er niet aan toe; flinke meppen worden hier uitgedeeld.

34 Daniel Smienk
Sinds 2018 is hij de vaste drummer van succesvolle Turkse pop/rock/folk-formatie Altın Gün. En sinds de opnamen van nieuwe album *Aşk* wordt hij door percussionist Chris Bruining bijgestaan in de ritmesectie. Een betekenisvolle klik!

40 Slagwerkkrant Poll 2023 uitslag
Vier pagina's met alle winnaars die jullie kozen op een rij!

Tests

44 Evans Sensory Hybrid Percussion
e-drumsysteem
50 DS Drums Seamless snaredrums
52 Pearl Demon XR bassdrumpedaal
54 Ludwig Universal Wood snaredrums
56 Importeurs & reacties

En verder

6 Opmaat met o.a. Productnieuws, Erik Stein, Natsumi
32 Winkelbezoek Stockenhof, Beek-Ubbergen
37 Drumnoten in Slagwerkkrant Het hoe en waarom van onze notatie
65 Martijn Bosman column

Cursussen

58 Cesar Zuiderwijk/Olaf Fase
deel 134, Miskleun 3
59 Mark Eeftens Spelen deel 130, Snare/bass-overlaps

Service Station

60 Slagwerkkrant Events
met o.a. Herfstfest, Trommel, Drumpraat
63 Abonnementen, info en aanbiedingen

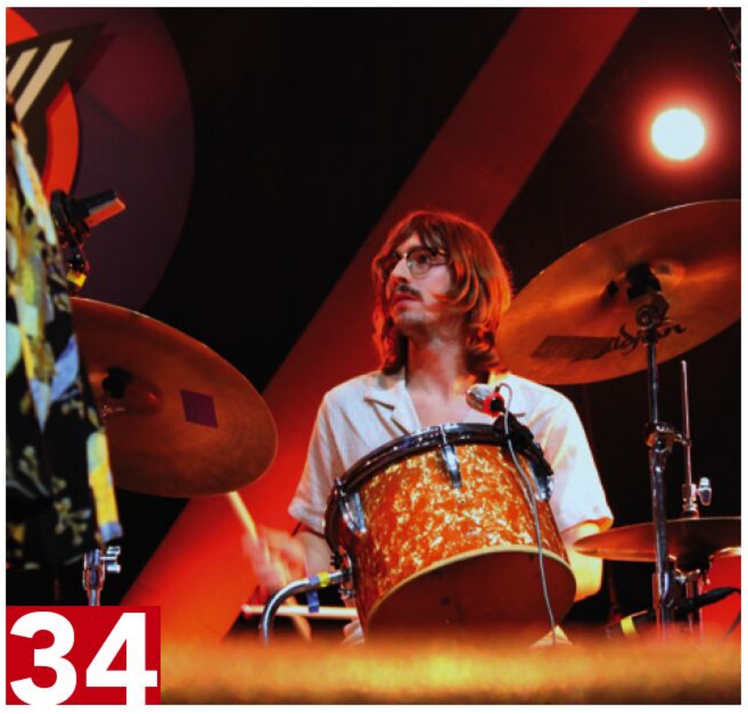

© Tim de Wijk

Money & The Man
Gitarist op je bass

Ze flikken het opnieuw; Money & The Man openen voor de tweede keer onze Opmaat-rubriek met een knalfoto (zie voor de vorige SWK 222, ma-apr 2021). Het dynamische duo is er niet op uit, maar ze zijn gewoon reuze fotogeniek. De bevlogen drumuitbarstingen van **Ymte Koekkoek**, de manische lenigheid van gitarist **Henk Wesselink**; het levert bijzondere plaatjes op. En een eigenzinnige bluesrocksound! Check hun self-titled album (2021) of ga ze zien in het echt. Deze foto hebben we te danken aan drummer **Tim de Wijk**. Hij speelt veel (op dit moment o.a. bij Og3ne en zie ook het interview in SWK 218, jul-aug 2020), maar hij maakt dus ook graag foto's. Voor zijn tribute-project Stones Sessions (tevens met gitarist Henk) doet hij alle socials, en daar hoort professioneel foto- en videowerk bij. Dit plaatje van zijn muziekvrienden schoot hij deze zomer in Metropool Hengelo.
(Bouke Bijlsma)

VERDONK EN SMITH

Martin Verdonk is bezig met de opnamen voor een nieuw soloalbum. Veel kunnen we er nog niet over vertellen, behalve dat hij hiertoe eind juli de studio in ging met Noorse drummer **Erik Smith**. Uiteraard in de Triple A Music Studios te Almere, waar Verdonk met engineer Lex Amrein altijd zijn serie Master Sessions opneemt. Ga online vooral eens kijken in deze kleine schatkamer vol mooie 'live in the studio'-opnamen met nationale en internationale topmuzikanten. Erik Smith kun je daar ook aan het werkt zien: *Season 4 Episode 3 Featuring the Babylon Brothers* (23 nov 2021). Daarbij heeft de drummende Noor duidelijk indruk gemaakt, en wij snappen wel waarom.
youtube.com/martinverdonkmastersessions

© Tore Sætre

Erik Smith

IJZEREN BOB

Bob Hogenelst, voormalig drummer van Birth Of Joy en Automatic Sam (zie coverinterview in SWK 196 (nov-dec 2016), heeft zich aangesloten bij een nieuwe band die hard op de deur klopt: **Iron Jinn**. Onder leiding van gitaristen Oeds Beydals en Wout Kemkens maakt het kwartet (volgens onze eigen Kevin Pasman): 'Subtiele Psychedelische rock met uitstapjes naar progrock en rock 'n' roll, die meer is dan de optelsom van al hun invloeden.' Op het self-titled debuutalbum (april 2023) doet Hogenelst waar hij om bekend staat: de band boven zichzelf uit tillen met zijn magische oergroove. Luisteren dus.
ironjinn.bandcamp.com

Jimmie Smith's hihat

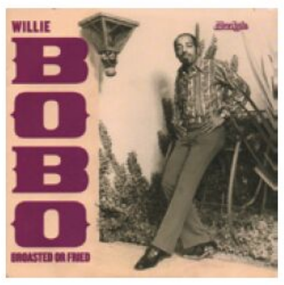

Tijdens een lange autorit vanuit België (Fonnefeesten Lokeren) zat ik met bassist Joppe in de auto random te luisteren naar zijn playlist met vintage soul- en jazz muziek. En toen kwam deze voorbij: Willie Bobo - *Broasted Or Fried*. We moesten bijna de auto stilzetten; wat een groove, wat een sound, wat een hihat! Willie Bobo is een Amerikaanse percussionist-bandleider uit de sixties/seventies die succesvol latin, soul en jazz vermengde. Zijn drummer was hier J**ames Howard Smith** (Jimmie voor vrienden). Ik kende Jimmie Smith niet, maar ben nu onvoorwaardelijk fan, vooral van zijn bijzondere hihat-geintje in dat nummer. Het is vast niet moeilijk – al is de timing vrij onnavolgbaar – maar man wat werkt dat goed. Check it out!
(Bouke Bijlsma)

Brunsveld maakt kaas van Coffey

Op 18 augustus, na een pauze van zeven jaar, bracht de band John Coffey z'n vierde album, getiteld… jawel… *Four*. Ons zuster/broeder-blad Musicmaker sprak voor die gelegenheid eens niet met een frontman en/of bandleider maar met de ritmesectie: bassist Richard van Luttikhuizen en drummer **Carsten Brunsveld**. Leuk om te lezen! Check it out (MM 496, sep-okt 2023). Hieronder een fragmentje waarin Brunsveld uitlegt hoe hij vanuit de audiofiles met songideeën zijn drumpartijen brouwde: 'Normaal had ik als drummer bij met het maken van nummers nooit een referentiepunt, behalve een hoop herrie uit een gitaarversterker waar ik kaas van moest proberen te maken. Nu, met die audiofiles, wist ik wat de riff was, hoe lang het duurde, het nummer had vaak al een gevoel en soms was er al een drumpartijtje in GarageBand gemaakt. Met die audio kon ik zelf de schuur in met mijn drumstel. Zo was ik al behoorlijk ingespeeld toen we de oefenruimte in gingen, voor het uitvoeren en bijschaven.'

Liefs Leed

Potten en pannen

De dekschuit lag afgemeerd aan het steigertje, aan het roer een blozende jongen van een jaar of zestien. De bandleden hadden zich in een rij opgesteld tussen hun busje en de boot. Zo gaven ze elkaar de spullen door; de versterkers, de kisten, de instrumenten. De jongen waarschuwde hen: 'Het kan glad zijn, pas op dat er niks in het water glijdt.' Vanaf de wal overhandigde de bassist net twee tomkoffers aan de gitarist op het dek. 'Nou ja', lachte hij, 'die potten en pannen blijven wel drijven.' 'Hallo hé!' riep de drummer vanuit het busje, 'een beetje respect graag. En het is een drumstel, of trommels.' 'Ja jongens, niet zo flauw', lachte de zanger. 'Geen pannen. En ook geen deksels, of ander keukengerei…' Hij gaf een microfoonstandaard door en vervolgde: '…want daarvan raken drummers van de kook!' De gitarist vulde aan: 'Of aangebrand!' 'Heel grappig', gromde de drummer. 'Laten we nou maar opschieten. Over een uur moeten we spelen en we zijn nog niet eens op het eiland.' De gitarist vroeg aan de jongen: 'Hoe komen de bruiloftsgasten eigenlijk naar jullie hotel?' De knul wees naar de overkant: 'Die zitten er al. Voor gasten heeft m'n pa een rondvaartboot. Er is geen pontje of zo.'
Een uur later was de eetzaal van het hotel afgeladen met feestvierders, in vrolijke afwachting van het bruidspaar. Serveersters draafden de keuken in en uit. En op het podium hing de drummer gehaast z'n laatste bekken op de standaard. Nu nog gauw z'n stokkentas pakken. 'Fok,' zei hij gedempt. Want zijn stokken waren er niet. Nergens. Nog in het busje? Of zelfs nog thuis? In elk geval onbereikbaar. En behalve het hotel was er ook niks op dit eiland. Hij sprong op en bewoog zich zo onopvallend mogelijk de zaal uit. Niet lang daarna verscheen het bruidspaar, stralend onder het applaus. De band speelde de bruidsmars en de drummer roffelde mee, een beetje moeizaam. Daar verscheen de blonde jongen aan de rand van het podium. Hij zwaaide naar de drummer. 'M'n pa heeft in de keuken nog een extra paar gevonden! U kan deze voor de helft krijgen, zegt hij. Twintig euro voor dit stel pollepels!'

Maarten Hartog

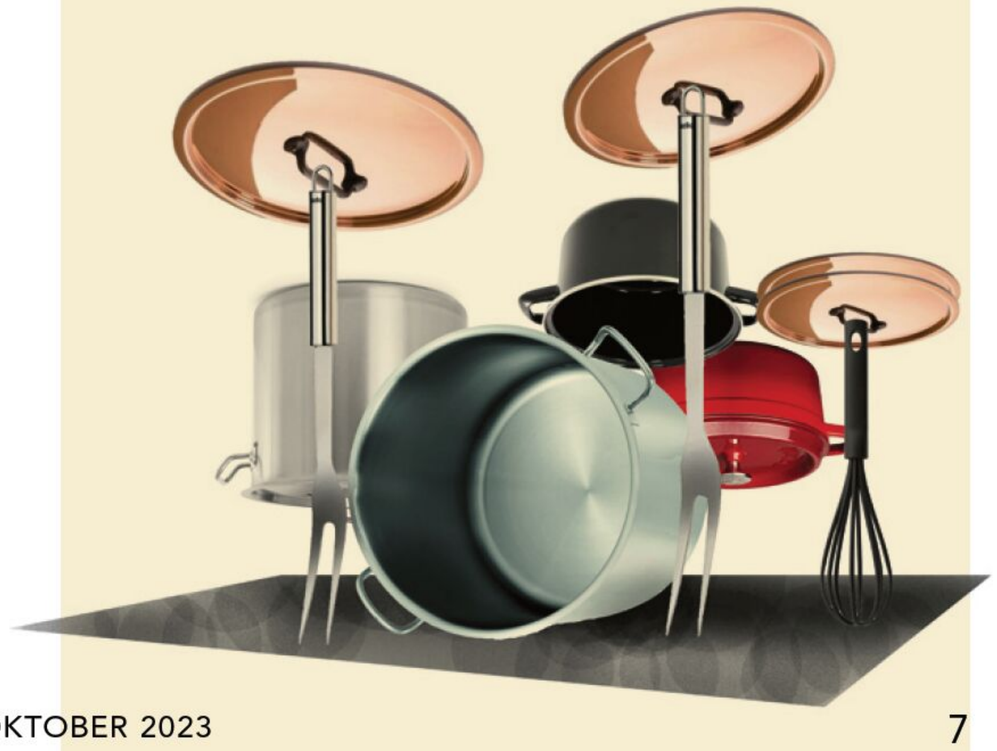

Zultan Mellow-serie

Low Volume bekkens waarmee je thuis kunt oefenen bestaan al een tijdje, en Sabian maakte met de FRX ook al een setje bekkens met gaatjes die een fractie stiller zijn. Bij Zultan gaan ze nu een stap verder dan wat je tot nu toe gezien hebt: bekkens vol gaatjes die tóch met de hand gehamerd zijn. Volgens Zultan zijn de bekkens uit deze Mellow-serie zo'n dertig procent stiller dan gewone bekkens. Dat is aanzienlijk luider dan gewone Low Volume-bekkens, maar ook weer minder luid dan de Sabians. Daarnaast belooft het merk dat het karakter van de handgehamerde Turkse bekkens voor een groot deel overeind blijft. Wij zijn nét zo nieuwsgierig als jullie, en hebben dan ook al een setje ter test aangevraagd.

zultancymbals.com

Baterinho

Jeroen Dekker uit Heerhugowaard was het als drummer zat om op een 'gewone cajón' te spelen, en dus bedacht hij een eigen percussie-instrument dat heel wat meer verschillende klanken in huis heeft. De Baterinho is een percussiekist met een twist. Allereerst heeft hij een slagoppervlak met textuur, zodat je er fatsoenlijk met brushes op kunt spelen. Maar naast de standaard snarenklank is er ook een ingebouwde klank met schellen. Op de zijkant kun je met je voeten bassdrumnoten spelen en behoorlijk realistische congaklanken zijn ook geen enkel probleem. De Baterinho wordt gemaakt in Nederland en is naast een aantal speciale finishes ook verkrijgbaar in elke kleur van de Ral-kleurenwaaier.

baterinho.com

DW Icon Alex Gonzáles Signature snare

DW introduceerde onlangs een nieuwe snaredrum in de Icon-serie. Deze keer gemaakt in samenwerking met Alex Gonzáles, drummer van de Mexicaanse latinrockband Maná. In Europa is deze rockformatie misschien niet zo heel bekend, maar in totaal zijn ze goed voor meer dan 40 miljoen verkochte albums. Gonzáles koos voor een 14"x6½" snaredrum gemaakt van elf lagen esdoorn in HVLT-constructie. Naast de bandnaam is de snaredrum versierd met inlays in de vorm van rozen, en Gonzáles' eigen gezicht. Alles gemaakt van gekleurde stukjes perenhout, koto en tulipwood. Net als de overige Icon snares gaat een deel van de opbrengst van de trommel naar een goed doel.

dwdrums.com

Remo SMT vellen

Remo combineerde de technologie van de losse Sub Muff'l met een aantal klassiekers uit de catalogus en creëerde zo een aantal nieuwe bassdrumvellen. De nieuwe SMT vellen zijn er in enkellaags Ambassador-variant en in dubbellaags Emperor-versie: beide zowel in clear als coated. De vellen zijn verkrijgbaar van 16" tot en met 24" diameter. Het bakje van de Sub Muff'l zit nu op het vel gelijmd en je kunt met de verschillende schuimrubberen ringen de hoeveelheid demping variëren.

www.remo.com

Mammoth WVH (in de videoclip)

Mammoth WWW (in de videoclip)

Wolfgang strikes again

Bij zijn eerste soloalbum *Mammoth WVH* (2021) viel Wolfgang van Halen op met zijn indrukwekkende skills als gitarist, zanger, bassist en zeker ook drummer. In de eerste videoclip bij die plaat speelde hij ook nadrukkelijk (en met veel humor) met het feit dat hij al die taken op zich neemt. Ook voor zijn tweede album *Mammoth II* schoot de beroemde 'zoon van' in de multitask-modus, en ook hier beloven de eerste clips weer humorvolle variaties op dit thema. In de video voor de track *I'm Alright* – een lekker rechttoe rechtaan rocksong die wat ons betreft volwassener en overtuigender klinkt dan WVH's debuutmateriaal – ontstaat er een daadwerkelijke strijd tussen Mammoth WHV (Wolfgang plus band) en Mammoth WWW (met drie keer Wolfgang in de gelederen). Zij doen mee aan dezelfde Band Battle en de uitkomst is hilarisch. Check it out, en let stiekem ook even op WVH's vette groove en fijne bekkenafvangstops. *Mammoth II* kwam uit op 4 augustus bij BMG. (Bouke Bijlsma)

30 jaar Stockenhof met Benny Greb

We schreven er al eerder over, in verband met de clinics van Ton Dijkman en Wim de Vries voor Stockenhof Live in april, maar de Gelderse speciaalzaak pakt dit jubileumjaar nog verder uit. In het weekend van 9 & 10 september is de definitieve viering van het dertigjarig bestaan met een niet misselijk programma. De knaller is op zaterdagavond 9 september met een clinic van topdrummer **Benny Greb**, die zoniet de beste dan in ieder geval toch de welbespraakste clinician aller tijden is. Op zondag is er een uitgebreid programma:
11:00 uur - P90's (band van eigenaar Wouter Derks)
13:00 uur - George & Thijs
15:00 uur - Leendert Haaksma Trio (met Martijn Vink)
17:00 uur - Mell & Vintage Future (met Ton Dijkman)
Er zijn dat weekend ook stands, aanbiedingen en win-acties. Op pagina 32 lees je ons uitgebreide winkelbezoek aan de Rijksstraatweg 193A in Beek-Ubbergen.
stockenhof.nl

Scrap Arts Music - nieuw album na 20 jaar

Twintig jaar na het debuutalbum *Phon* is daar *Children Of Metropolis*, een waanzinnige verzameling percussietracks van de Canadese formatie Scrap Arts Music, gespeeld op exclusief van schroot gemaakte instrumenten. Scrap Arts Music heeft diverse theatertours in de Benelux gedaan en was een van de absolute hoogtepunten van slagwerkfestival The Big Bang, editie 2005. Het artistiek leidersduo **Gregory Kozak** en Justine Murdy heeft al die jaren doorgewerkt aan het perfectioneren van hun concept. Kozak blaast leven in afgedankte en gerecyclede materialen. Hij maakt van metaalschroot hoofddeksels die klinken als een kalimba en gebruikt verrassende geluiden van de onderdelen van een oude gedemonteerde ijsmachine. Murdy is verantwoordelijk voor de altijd inventieve visuele presentatie. De liveshows van Scrap Arts Music worden gespeeld door vijf slagwerkers en zijn een geweldige uitbarsting van energie. Het album is logischerwijs meer contemplatief, met veel doorklinkende metaalklanken, gestreken of geslagen. Minimal music is het niet, maar veel tracks geven wel die associatie. De variatie binnen de zestien tracks is enorm. Neem het repetitieve *Five Numbers*, met voornamelijk trommelklanken, of de belgeluiden van *Procession*. *Bughouse* klinkt bijna elektronisch en op *Snow* lijk je een gamelan te horen. Samen met de wervelende compositie *The Last Word* is het overweldigende Conundrum onze favoriet. (Erk Willemsen)

©Roth and Ramburg

© Faizel Djoemrati

Wavetabler: Kypski en Bram Hakkens

Een nieuw project van dj-producer Thomas Elbers, oftewel Kypski, is altijd de moeite waard. En als hij dan ook drummer **Bram Hakkens** erbij vraagt voor een live duo-performance met modular synths en drums, dan spitsen wij onze oren. Wavetabler is een liveshow rond 'Syntablism', waarbij Kypski turntablism en modulaire synthesizers combineert. Zo kan hij al scratchend nieuwe sounds opwekken in plaats van louter bestaande geluidssamples manipuleren. Bram zit tegenover hem met zijn akoestische set en bespeelt via triggers ook de Soma Pulsar 23 drumsynth. Met zijn bekende oerfeel slaat hij de beats die de elektronische muziek glorieus tot mensenleven brengen. Begin april presenteerde Wavetabler z'n live set in Fluor Amersfoort, en die show werd opgenomen en kun je dus bekijken (check de video op Slagwerkkrant.nl). Naast de muziek is er ook een belangrijke rol voor de visuals van Wes Broersen. Wij willen niet te veel op de zaken vooruitlopen, maar de intentie is om Bram hierover spoedig eens wat nijpende vragen te stellen. Wordt vervolgd. (Bouke Bijlsma)

kypski.com

Slagwerkkrant.nl/swkplus

• Wavetabler live in Fluor

OBED ROAD TO DCI

Nederlandse slagwerker **Obed Redder** (20) uit Ommen heeft een droom. Hij wil in 2024 graag spelen in het Spirit Of Atlanta Drum & Bugle Corps, een Amerikaanse showband uit Georgia (VS) dat deel uitmaakt van de prestigieuze Drum Corps International (DCI). Om toegelaten te worden tot de competitie moest hij een auditievideo inzenden, en dat deed hij afgelopen mei met succes (check die video op SWK Plus). Vervolgens besloot hij de 400 repetitiedagen die hem restten steeds een video op te nemen om zijn vorderingen te delen op Instagram, en ook te vragen om commentaar en tips. Check op Instagram *#obed_road_to_dci #attemps to march DCI* in 2024 (op moment van schrijven zit hij op dag 321/400). De finale auditie zal is de late herfst zijn. Mooi verhaal, en we wensen hem alle succes!

Slagwerkkrant.nl/swkplus

• auditievideo Spirit Of Atlanta 2023

DUTCH VINTAGE DRUM MEETING 8 OKTOBER, ROSMALEN

De DVDM bestaat inmiddels 20 jaar! En die M van Meeting kun je letterlijk nemen; deze drumbijeenkomst is sinds jaar en dag een heuse ontmoetingsplek voor drummers en gelijkgestemden. Ook dit jaar organiseren Mario en Willem de Laat de bijzondere drumbeurs, met standhouders uit binnen- en buitenland, die er een enorm aanbod aan vintage drums, cymbals, hardware en bergen onderdelen, vellen en stokken presenteren. Je vindt er ook boeken over de historie van je favoriete drummerk of drummer, of een oude catalogus. Custom drumbouwers laten zien hoe ze met eindeloos veel geduld en vakmanschap hun unieke instrumenten maken. Mario de Laat: 'Bovenal is het een ontmoeting of weerzien van drummers, verzamelaars en liefhebbers onder elkaar! Zet alvast 8 oktober in je agenda. We hopen je dan graag weer te zien in onze nieuwe sfeervolle locatie: de Kentering in Rosmalen.' Ga voor alle actuele informatie naar de site van DVDM en check ook de Facebookpagina.

dutchvintagedrummeeting.nl

© Ron de Gruyl

Natsumi
Slopend tourschema met Bridear

Meidenmetalband Bridear is een van de weinige Japanse formaties die regelmatig door Europa tourt. En elke keer komt er weer meer publiek bij. Hun eerder dit jaar verschenen live album *Aegis Of London... Live!* werd zelfs tijdens hun Europese tour van eind vorig jaar opgenomen. Drumster Natsumi vertelt ons over de grote verschillen tussen hun Europese en Japanse tours.

‘In Japan had ik niet veel ervaring met meer dan twee dagen op rij optreden. Op onze Europese tour hadden we opeens een slopend schema van een set van negentig minuut en dan snel naar de volgende stad reizen. Met die lange reistijden en weinig rust dacht ik constant na over hoe ik kon herstellen voor de volgende dag. Daarom besloot ik: hoe moe ik ook ben, ik doe elke dag mijn rekoefeningen voor ik naar bed ga. Hierdoor ben ik de tour zonder blessures doorgekomen.
‘Qua spel wilde ik geen compromissen doen. Ik heb echt alles wat ik had in mijn uitvoeringen gestopt. Aan het einde van de shows had ik geen energie meer over en viel ik soms bijna flauw. Maar deze tour doorstaan heeft me denk ik wel geholpen om mentale kracht, uithoudingsvermogen en spierkracht op te bouwen. Daardoor speel ik in Japan nu ook een stuk beter. Met veel meer zelfvertrouwen en minder zenuwen vooral.’

Gelijk trekken

‘In Europese zalen staan vaak drumstellen met één bassdrum opgesteld, dus het is onvermijdelijk dat ik een twinpedaal meeneem. Er is wel degelijk een groot verschil in volume en hoe clean ze klinken, maar ik oefen tegenwoordig gelukkig wel veel met twinpedalen, want het speelt een stuk lekkerder als je kunt spelen op wat je gewend bent. Ik heb bij beide pedalen iets andere specificaties en probeer het geluid dan aan beide kanten gelijk te trekken.
‘Mijn stokken heb ik ook altijd mee op tour. Ik gebruik 5A hickory stokken die niet snel breken. Ze kunnen de omstandigheden van dagelijks intens drummen goed aan. Bij het oefenen gebruik ik trouwens 5B stokken. Die zijn dus iets dikker dan de stokken die ik meestal gebruik. De reden hiervoor is dat dikkere, zwaardere stokken me helpen om mijn kracht op te bouwen. Als ik dan weer met die 5A’s ga spelen, is mijn spel meteen een stuk soepeler.’
(Kevin Pasman)

LEES, LUISTER EN KIJK VERDER OP SLAGWERKKRANT PLUS
VIDEO Bridear - *Ignite* (Loud Park 2023, Tokyo, maart 2023)
VIDEO drum playthrough door Natsumi: Bridear - *Ghoul* (2022)
VIDEO *Homage to Cozy Powell* door Natsumi (live in 2023)
slagwerkkrant.nl

© Dime Fotografie

Master-examen Erik Stein

Polyritmische patronen in moderne muziek

De redactie van Slagwerkkrant werd door Codarts Rotterdam uitgenodigd plaats te nemen in de examencommissie bij het Master-examen van drummer Erik Stein. Onze notenman Mark Eeftens was meteen nieuwsgierig en ging kijken, luisteren en beoordelen. Het werd een bijzondere en inspirerende avond.

Door Mark Eeftens

Stein gaf eerst een masterclass over zijn onderzoek en liet toen horen hoe hij zijn bijzondere polyritmiek toepaste in de muziek van zijn band Golden Caves. Daarbij viel menig mond open van verbazing. Zo speelde hij een zestiendengroove met ghostnotes tussen bass, snare en getrapte hihat. Daaroverheen kwam een tapijt van groepjes van 3, 5 en 7 dat net zo lang verschuift tot het na respectievelijk 3, 5 en 7 maten weer op de 1 landt. Dat is al behoorlijk pittig, maar Stein ging nog verder door over een 4/4-voetpatroon met links frases van 3 te spelen en met rechts frases van 5 en 7. Dat is voor zowel drummer als luisteraar wel effe zweten.

Waar ging je afstudeeropdracht precies over?
'Mijn Master-presentatie ging over het spelen van polyritmische patronen in moderne muziek.

© Brian van Rensen

Hiervoor heb ik me laten inspireren door mijn helden Danny Carey, Gavin Harrison en Thomas Haake. Mijn onderzoek, en ook de methode die ik de laatste twee jaar heb mogen ontwikkelen samen met Hans Eijkenaar, draait om drie hoofdpunten: *Macro Polyrhythms, Micro Polyrhythms* en *Psycho Polyrhythms*.

'Deze zijn op drie manieren te benaderen: *right hand application, right & left hand application* en *left hand application*. Hierbij gaat het om drie verschillende domeinen: *Rhythms & Grooves, Fills & Improvisation* en *Phrasing & Coding*. Het interessante aan deze methodiek is dat sommige onderdelen en technieken met zowel single pedal als met twin pedal gespeeld kunnen worden. Hierdoor kan je het heel progressief maken en ook heel subtiel benaderen.'

Dat klinkt behoorlijk ingewikkeld!
'Ja, polyritmes zijn van nature heel complex en veel muzikanten en drummers breken zich er het hoofd over. Ik ben ervan overtuigd dat mijn benadering de materie transparant maakt en versimpelt, waardoor het voor iedereen te volgen is en veel toevoegt aan het spel.'

Hoe bouw je dat verder uit?
'Er is een heel simpele regel die ik gebruik en dat is om altijd verschillende groeperingen met elkaar te combineren en ze over elkaar te leggen. De groeperingen zijn 3, 4, 5 en 7 noten. Ik maak gebruik van een driedimensionaal systeem. Dit betekent dat ik zowel met één groepering polyritmisch kan spelen – over de basispuls heen – als ook met twee of drie groeperingen tegelijkertijd.'

'Ik ben ervan overtuigd dat mijn benadering de materie transparant maakt en versimpelt'

Veel drummers vragen zich nu af waarom je het zo moeilijk zou maken, maar bij het concert met Golden Caves liet Stein horen dat deze moeilijke ritmes wel degelijk een verrijking vormen voor zijn muziek.
'Het is nooit mijn bedoeling geweest om iets te doen dat heel complex is en achteraf dan misschien niet te gebruiken in de muziek. De opzet is om een '*layer of interest*' aan de muziek en het drummen toe te voegen. Niets mag ooit de groove en het gevoel in de weg staan.'

We blijven Stein volgen. Hij heeft plannen om de door hem ontwikkelde methode in boekvorm uit te brengen. Wordt hopelijk vervolgd!

COLUMN SCHACK

Ola Europa…?!

Voor jullie in een kramp schieten: dit wordt geen promocolumn voor meer EU-regelgeving of zo. Hoewel de EU ons stilaan verplicht om elektrisch te gaan rijden, gedwongen elektronisch drummen zit er nog bij lange nog niet aan te komen. Maar wie het voorbije jaar goed heeft rondgekeken, merkt wellicht ook hoe vibrant het hier rondom ons qua drumbeleving vooruitgaat in vergelijking met het wat 'kapotte' USA. Sowieso winnen we nu volop qua aantal professioneel georganiseerde drumfestivals. Het meestal '*We're the best and biggest in drums and instrument festival business*' toeterende Verenigde Staten krijgt de ene pandoering na de andere. Uit mijn persoonlijke contact met enkele bevriende drummers – van Slipknot's Jay Weinberg over Pendulum's KJ Sawka tot Snarky Puppy's Larnell Lewis – blijkt dat die ook liever een Europese zomer spelen. Ook Brian Frasier-Moore, die met Pink onderweg is, bevestigt: 'Niet enkel de backstages zijn de max, maar ook de sfeer in het publiek is machtig, minder verdeeld, minder onderlinge vijandigheid, geen wapensgedoe.'
Ze merken ook dat de programmering van zowel metal- als jazzfestivals veel breder en interessanter is en de festivals zelf technisch beter tot ronduit vooruitstrevend zijn uitgerust. PA's, veiligheids- en comfortvoorzieningen, lighting & video… Het lijkt wel of er in de EU een pak nieuwe spullen wordt opgehangen. Dat was me trouwens net voor Covid onderweg met Netsky in de VS ook al duidelijk. De 'Unions' of vakbonden hebben technici en festival stage hands in de VS zodanig hard in hun greep, dat alles daar wat ouderwetser verloopt, en dus zeker niet in een *we're the best*-sfeer. Ook op de instrumentenhandel bijt de ooit alom overheersende USA drumming business tegenwoordig haar tanden stuk. Terwijl Apple's MacBook Pro (en de iPad) zowat het enige wereldwijd echt goed verkopende d*esigned in the USA* muzikale productietoestel is, nemen na Japan en China (onder meer Tama, Pearl, Yamaha, Roland, etc.) ook het Duitse Meinl (met ook een gestage groei in de VS), Ableton en vooral Native Instruments het heft mee over. De door drummers live gebruikte muziek- en plugin-software is overwegend Duits, Zweeds, ja zelfs Nederlands (Fabfilter) of Gents (FL Studio/Fruity Loops). Idem dito voor talloze online soundpacks voor e-drums bijvoorbeeld. Die worden vooral in Hannover (DrumTec), Tokyo, Antwerpen en zelfs het Vlaams gehuchtje Wolfsdonk geproduceerd.
Het valt ook op bij de redactionele inhoud van het toonaangevende Modern Drummer; ze moeten – met lichte tegenzin trouwens – ook meer Europese namen opnemen. De bij de Noord-Amerikanen zowat meest besproken opkomer is trouwens een in beeld rokende, getatoeëerde TikTokkende Spanjaard: El Estepario. Caramba Europa!

Michael Schack

Notentip door Mark Eeftens

Een mooi verhaal: als jong ventje zat **Natan Goessens** op de DrumDrieDaagse kennis en inspiratie op te doen. Nu inspireert hij zelf met prachtig drumspel op de nieuwe plaat van zijn vader, de Sleinse zanger Michel Goessens. 'Natan's drumwerk klinkt prachtig warm, stuwend en organisch, mede door zijn oude ziel', aldus vader Michel. Mij doet het denken aan een smaakvolle kruising van Jim Keltner en Jay Bellerose. Best bijzonder voor iemand van nog maar 25 jaar oud. Hier een klein stukje van een prachtige tomshuffle op 2:22 minuten in de eerste track: *De Club Van Lieven Tavernier*. Te bestellen op de site van Michel Goessens of via mail.

www.michelgoessens.be
michel.goessens@telenet.be

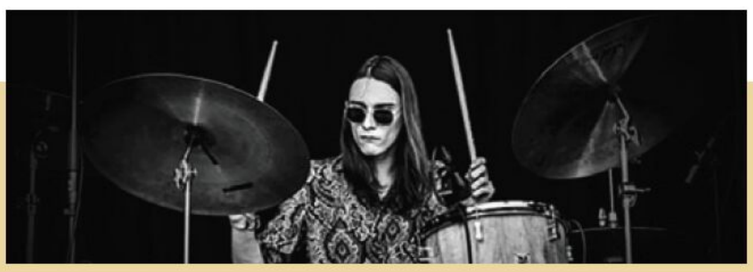

Slagwerkkrant.nl/swkplus

- Michel Goessens - *De Club Van Lieven Tavernier*
- Natan Goessens @Rockpalast met Grant Haua

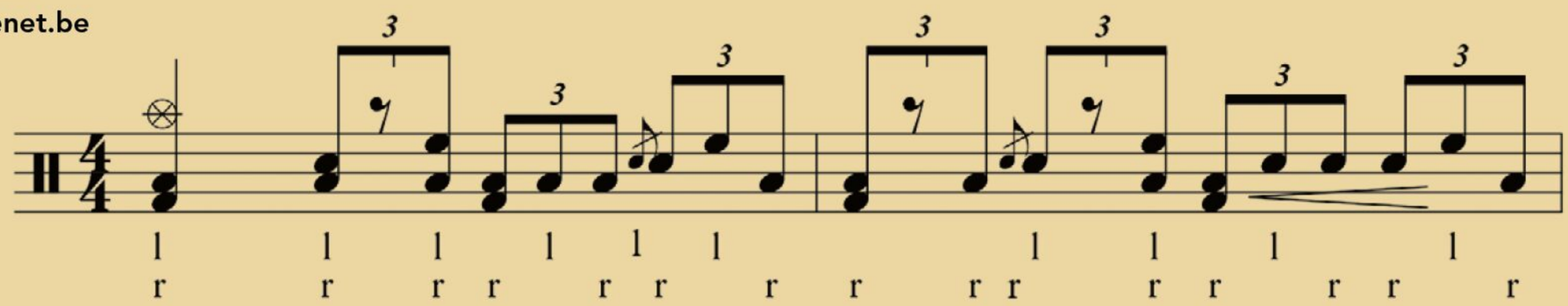

INSEPA

WWW.THOMANN.DE

ARABLE

th•mann

Vernon Chatlein

© Dennis Boxem

‘Ik doe dingen graag op mijn eigen manier’

Tijdens *Vrienden Van Amstel Live* was hij de percussionist van de huisband onder leiding van Jimmy van Nieuwenhuizen. En die laatste schreef mooie verhalen over *Life With Vernon* in zijn column voor SWK 233: ‘Ik heb mijn percussiemaatje gevonden.’ Ook als vaste percussionist in de band van rapper Snelle doet hij grote gigs. Onder eigen naam maakte Chatlein onlangs zijn derde album: *Imershón*. Een project met een bijzonder verhaal over zijn Curaçaose roots, Muzik di Zumbi, en een persoonlijk onderzoek naar de traditionele instrumenten en verhalen uit zijn muziekcultuur.

tekst Bouke Bijlsma

We kenden Vernon Chatlein natuurlijk al vanwege zijn tijd bij Roël Calister’s Kuenta i Tambu en zijn samenwerking met Koen Herfst in het duo 3meets2, maar dit keer draait het om zijn eigen muziek en zijn persoonlijke verhaal. We spreken hem in het café van cultuurgebouw De Voetnoot in het centrum van Almere, waar hij zijn studioruimte (en instrumentenopslag) heeft. ‘Echt een fantastische plek. Muziek, kunst, theater, dans; het is hier echt een kruisbestuiving van creativiteit.’

Godfather

Zijn eerste album *Inner Silence* maakte Vernon in 2013; het was in zijn conservatoriumtijd en je hoort duidelijk de jazzy Caribische invloeden van zijn meester en voorbeeld, pianist Randal Corsen. Toen Chatlein als twintiger naar Nederland kwam – na een afgeronde opleiding als IT’er op Curaçao en twee jaar aan het conservatorium in Havana – deed hij toelating op de conservatoria van Rotterdam en Amsterdam. Hij koos voor Amsterdam omdat Randal Corsen daar ensemble-les gaf.

‘Rotterdam stond natuurlijk bekend om hun goede percussie-afdeling, maar je moet bedenken: ik had net een paar jaar Cuba achter de rug, waar ik studeerde aan het conservatorium in Havana. Om dan helemaal naar Nederland te komen en daar Cubaanse muziek te gaan studeren; *makes no sense*, weet je wel. Randal zat in Amsterdam, en ik wilde heel graag bij hem studeren. Hij was sinds het begin op Curaçao een grote inspiratie. Ik hoorde hem bijvoorbeeld bij zangeres Izaline Calister. Dat was ook met bassist Eric Calmes, Liber Toriente op drums en Roël Calister natuurlijk. Echt een heavy band! Ik was verkocht, wat een muziek! Alle Antilliaanse ritmes, maar dan met heavy jazz en improvisatie, vette akkoorden arrangementen. Wow, dat wilde ik ook. Ik had Randal al wel eens ontmoet. Op het Curaçao jazzfestival speelde ik als achttienjarige met een jazzband van de muziekschool, en Randal kwam kijken. Hij kwam zelfs even meejammen on stage; echt te gek!

‘De ensemble-lessen van Randal waren écht leerzaam. Soms nam hij de partijen mee van nummers van zijn albums, en stond die te gekke muziek gewoon voor onze neus. Nou ja, het was soms wel een puinhoop, want niemand kon die shit spelen, echt supermoeilijk, maar wel vet! En nog mooier was; toen hij zijn album *Symbiosis* ging opnemen, vroeg hij mij erbij. Ik dacht: *oké let’s go*. Dat was voor mij wel een *milestone*; spelen bij een van de *godfathers of Antillian jazz*.

‘Uiteindelijk ben ik maar twee jaar op het conservatorium gebleven. Ik was al veel aan het spelen, ook met eigen projecten, en ik had niet het gevoel dat ik die school af hoefde maken om er te komen. Ik ben sowieso een beetje koppig; ik doe dingen graag op mijn eigen manier. Ik ging dus mijn eigen pad volgen, en tot nu toe gaat dat goed, haha, *thank god*!’

Russische trommelmethode

Na de jazzy sound van *Inner Silence* – Vernon speelt daar op een soort hybride percussieset-up met ook snaredrum en bekkens – gaat het album *Love Peace & Music* uit 2017 al veel meer in de richting van zijn Antilliaanse roots. Opnieuw in een bezetting zonder drums, maar met veel percussie van onder meer ook Nils Fischer en

‘Het meest heb ik geleerd in de straten van Havana’

© Eric van Nieuwland

Wigbert Martina. Vernon speelt naast zijn hybride set-up (inmiddels ook met hihat) opvallend veel batá (vanuit zijn Cubaanse opleiding), en er is alle ruimte voor zang en spoken word. ‘Die plaat was ook nog steeds wel jazzy, ook met piano, sax, basgitaar en zelfs een strijkkwartet, maar hier was ik toch al wel veel meer bezig met mijn eigen verhaal.’

Hoe zit het eigenlijk met die twee jaar op Cuba? Hoe kwam je daar terecht?
‘Tja, ik dacht: waarom niet? Op Curaçao is geen conservatorium, dus heb ik toelating gedaan in Havana. Ik werd aangenomen voor de vooropleiding, maar ik moest er wel aan trekken hoor, want het niveau is daar echt hoog. Het is een heel traditionele muziekstudie, met ook veel theorie, notenlezen en heel veel klassieke muziek. En dan moet je denken, dat is vanuit de Sovjettijd allemaal op Russische leest. Ik leerde pauken spelen met Russische grip en we speelden kleine trom vanuit een Russisch boek: de standaard snaredrummethode *Podemski*. Maar het meest heb ik geleerd in de straten van Havana. Als je daar bent, kom je in contact met al die Afro-Cubaanse invloeden, al die ritmes. Ik speelde veel met de jongens van die school op straat. Ik heb zelfs les genomen van Changuito.’

‘Het liefst wil ik toch diep nadenken over muziek’

Mondboog

Het laatste eigen album, *Imershón* (2023), staat helemaal in het teken van Vernon’s onderzoek naar zijn muzikale roots, en dan vooral de Muzik di Zumbi.

‘Dat is een heel oude muziekstijl van Curaçao, vanuit de jaren net voor de afschaffing van de slavernij tot zo jaren vijftig. Daarna leek het een beetje weg te ebben, tot er een groep kwam die het veel speelde en daarmee heel populair werd: Isocco. Zij speelden echt de pure stijl, met de traditionele slaginstrumenten, en met veel zang en fluit.

‘Een heel typisch instrument dat bij Muzik di Zumbi hoort en dat Isocco ook gebruikte, is de Bentá, een soort mondboog (zie foto). Je tikt op die ene snaar met een stokje, terwijl je ’m dicht bij je lippen houdt. Je mond fungeert dan als een soort klankkast. Daarmee kun je dan de boventonen manipuleren. Het is dus heel ritmisch, maar je hebt ook melodie, en door die ene snaar ook een drone-klank die doorloopt.

‘Belangrijk is ook de Tambu Grandi, een tweevellige grote trom, liggend geplaatst in een stand, die je bespeelt met stokken. Dat kun je doen met twee stokken, maar op Aruba bespelen ze ’m vaak aan een kant met de hand (die erop gaat slappen) en aan de andere kant met een stok. Daarnaast zijn er veel ijzeren slaginstrumenten – geen Chapi, die hoort weer bij muziekstijl tambu. Bij Muzik di Zumbi heb je de Wiri (een soort ijzeren rasp), de triangel, en de Matrimonial (van het woord *matremony*, dus huwelijk); dat is een plat houten instrument met jingles erop, dat je bespeelt op schoot terwijl je er aan weerskanten met je handen tegen slaat. Dit zijn de heel specifieke instrumenten voor Muzik di Zumbi.’

In live-formatie Chatlein i su Zumbi worden

© Dennis Boxem

deze instrumenten bespeeld door Vernon en tweede percussionist Lidrick Solognier. Daarnaast hoor je piano, basgitaar, zang en ook een saxofoon. ‘We blijven qua bezetting dus dicht bij de oorsprong, maar de muziek die we maken is wel meer cross-over. Beetje benaderen vanuit een wat meer eigen, modernere kant.’

Dat hoort ook wel echt bij jou en jouw manier van muziek maken.
‘Dat klopt. Ik heb altijd heel veel verschillende stijlen te gek gevonden. Toen ik jong was ging mijn vader naar Colombia voor z’n werk. Hij kwam terug met een hele mooie leren tas – die heb ik nog steeds – en het album Inner Voyage van Cubaanse pianist Gonzalo Rubalcaba. Dat was heavy jazz, echt diep! Het was de eerste plaat die mijn vader voor me kocht. Ik was meteen *bitten by the jazz bug*, en eigenlijk dus de Afro-Cubaanse jazzbug. Dat blijft dan altijd een ding. Ook Tito Puente, en al dat soort klanken en ritmes.’

Custom snare

Opvallend is dat op alle eigen platen van Vernon percussie de beat bepaalt en er geen drummer meespeelt. In de percussieset-up zitten dan wel vaak bekkens en een snare-drum, terwijl de Tambu Grandi het laag voor z’n rekening neemt.

‘Ja, ik ben altijd aan het experimenteren met dat idee; hoe je de beat kunt neerzetten met percussie. Ik heb eerst voor de basklank een cajón gebruikt, en jingles om mijn enkels gedaan voor een hoge rinkel. Daarna ge-bruikte ik een echte hihat. Nu heb ik de Tambu Grandi voor het laag, en daarop heb ik een matrimonial bevestigd, voor die felle metalen klank. Ik heb zelfs een eigen snare laten bouwen door Jaap Stiggelbout in Groningen. Ik had een ketel van een kleine trommel, ik denk zo 10 inch, en dan 12 inch diep. Daar wilde ik een snaredrum van hebben, met natuurvellen erop, en een snarenmat natuurlijk. Het stemmen van die trommel gaat met een traditionele methode van touw dat je spant achter een soort lip. Jaap heeft er echt een te gekke trommel van gemaakt; fel genoeg voor een backbeat en warm genoeg voor een percussie-set!’

‘We blijven qua bezetting dicht bij de oorsprong, maar benaderen de muziek vanuit een modernere kant’

Ondergedompeld

Imershón is zoals gezegd meer dan een muziekalbum; het is een project geworden waarin alle drijfveren en talenten van Vernon naar voren komen. Hij deed het onderzoek, componeerde de muziek, stelde de band samen, maakte een begeleidend boekwerk met alle tekst en uitleg, en maakte met al dat materiaal zelfs een theatervoorstelling waar-mee hij het land door ging (onder de naam *Zikinzá*). En begin juli stond hij met zijn band dus op North Sea Jazz.

‘Ja, heel bijzonder hoe dat allemaal bij elkaar is gekomen. Ik ben er wel echt trots op. Dat had ik niet gedacht toen ik een paar jaar terug gewoon uit eigen interesse die cul-

ALL NEW ds Seamless Snare

14x6 ALUMINUM

14x6 COPPER

14x6 BRASS

9 SEPTEMBER 2023

DRUMCLINIC

BENNY GREB

30 YEAR ANNIVERSARY

STOCKENHOF
stockenhof.nl

★ ★ ★

Tickets:

SCAN ME

Doe mee met verschillende winacties!

www.stockenhof.nl

10 SEPTEMBER 2023

GRATIS TOEGANG

MELL & THE VINTAGE FUTURE

LEENDERT HAAKSMA TRIO

P90's met Wouter & Oscar • GEORGE & THIJS

TALENT STAGE

Ben jij zanger, zangeres, gitarist, drummer, toetsenist, bespeel je een blaasinstrument of heb je een ander talent? Dit is jouw kans!

Maak kans op een waardebon t.w.v. **€250 euro!**

Meld je hier aan voor de Talent Stage:

FOOD & DRINKS

SPEEL EN PLEZIER VOOR DE KIDS

© Dennis Boxem

turele achtergrond ging uitpluizen. Daarom is de titel ook *Imershón* geworden, van het woord *immerse*; onderdompeling in de historie, de instrumenten, de cultuur, de verhalen.'

Hoe zou je zeggen dat dat allemaal terug te horen is in jouw muziek, in jouw eigen stukken?
'Da's lastig te zeggen. De klank van de instrumenten en de muziekstijl zijn natuurlijk duidelijk. Een belangrijke rol spelen ook de opnamen die ik gebruik uit het geluidsarchief Zikinzá. Dat archief is in de jaren vijftig opgezet door twee mannen; een soort pioniers in het vastleggen en documenteren van het erfgoed van Curaçao, waaronder ook Muzik di Zumbi. Het initiatief was van Nederlandse missionaris Pater Paul Brenneker, die helemaal verliefd was op de Curaçaose cultuur. Hij heeft zich ook helemaal ondergedompeld, en woonde ook niet in de sjieke huizen bij de kerk maar gewoon tussen de mensen. Al snel kreeg hij hulp van Antilliaanse antropoloog, dichter, kunstenaar en verhalenverteller, Elis Juliana. Hierdoor kreeg hij makkelijker toegang tot de mensen en de cultuur. Zowel bij de voorstellingen als op de plaat hoor je fragmenten uit dat archief, waar soms heel oude mensen – de oudste was meer dan honderd – verhalen vertellen, iets voordragen of zelfs liedjes zingen. Echt indrukwekkend om die stemmen te horen!

'Het was heel bijzonder om naast alle muziek ook eigen theaterstukken te maken en te produceren, en zelfs een beetje te acteren. Da's echt een heel ander ding, en super uitdagend. Maar er komt wel heel veel bij kijken. Je bent bij zo'n productie heel diep bezig met andere dingen: de tekst, hoe het eruitziet. Wat je wil overbrengen? Het liefst wil ik toch diep nadenken over muziek. Hoe speel je die break? Wat voor akkoorden passen hier? Wat voor arrangement, wat voor ritmes gaan we gebruiken? Wie vraag ik voor de band? Theater maken is mooi, echt, maar uiteindelijk wil je toch gewoon muziek maken, met je handen!' ■

'Spelen op het album van Randal Corsen was voor mij een *milestone*'

LEES, LUISTER EN KIJK VERDER OP SLAGWERKKRANT PLUS

VIDEO Vernon Chatlein - *The Search* live @TivoliVredenburg Utrecht (*Vrije Geluiden*)
VIDEO Vernon Chatlein i su Zumbi (promo)
VIDEO Vernon Chatlein - *Suite Pa Mucha*
VIDEO 3meets2 met Koen Herfst Afrobeat-jam (2020)
VIDEO Randal Corsen - *Symbiosis* live (2013)
VIDEO *Imershon Curaçao - Aftermovie* (juli 2021)
AUDIO luister al Vernon's eigen albums via Spotify
PLUS Link naar ons verslag NSJ 2023

slagwerkkrant.nl

North Sea Jazz - Sounds Of Diversity

© Eric van Nieuwland

Op vrijdag 7 juli was Vernon Chatlein op NSJ onderdeel van een bijzonder project: *Sounds Of Diversity*. Als wij hem spreken is het een week voor het festival, dus de voorbereidingen zijn nog in volle gang. Monica Akihary, Typhoon en Vernon zijn de drie curators, die als 'fakkeldragers van cultuur en diversity' een speciale opdracht kregen. 'Je gaat met je eigen band spelen, en daarnaast mag je een aantal artiesten voordragen uit je eigen muziekcultuur. Ik sta natuurlijk voor de Afro-Caribische en Curaçaose muziek. Typhoon voor Suriname en Monica voor Indonesië. Ik heb wel echt gekozen voor mensen die een hoorbare specifieke link hebben met de Caribische sound van Curaçao en de Nederlandse Antillen. Natuurlijk Randal Corsen als *main guy* voor de Antiliaanse jazz, en ook zangeres Izaline Calister is van de partij. Als derde koos ik Ir-Sais, een te gekke zanger-rapper uit de zogenaamde latin-urban scene van Bonaire. Hij is super populair.' [klikt wat video's aan] 'Kijk dit heeft hij tien dagen geleden uitgebracht, 21.000 views; twee maanden geleden, 240.000 views; acht jaar geleden, 4.000.000 views. Hij neemt ook de taal mee, Papiamento, beetje reggaeton-achtige vibe, heel toegankelijke muziek. Dat kan best op North Sea Jazz, haha.'

Verder deed Vernon op NSJ mee met *The Diaspora Suite* van het Metropole Orkest onder leiding van Jules Buckley. 'Ik doe twee nummers met het orkest, en ook een improvisatie met Glenn Helberg. Hij is een psychiater die veel doet met de traumaverwerking van nakomelingen van Caribische tot slaaf gemaakten; hoe dat doorwerkt in het heden. Hij gaat een tekst voordragen van Joceline Clemencia, een van mijn favoriete Curaçaose schrijvers, en ik moet dan improviseren onder zijn voordracht. Wel spannend, want je mag de tekst natuurlijk niet in de weg zitten. We gaan het zien; we moeten elkaar vinden en er wat moois van maken.'

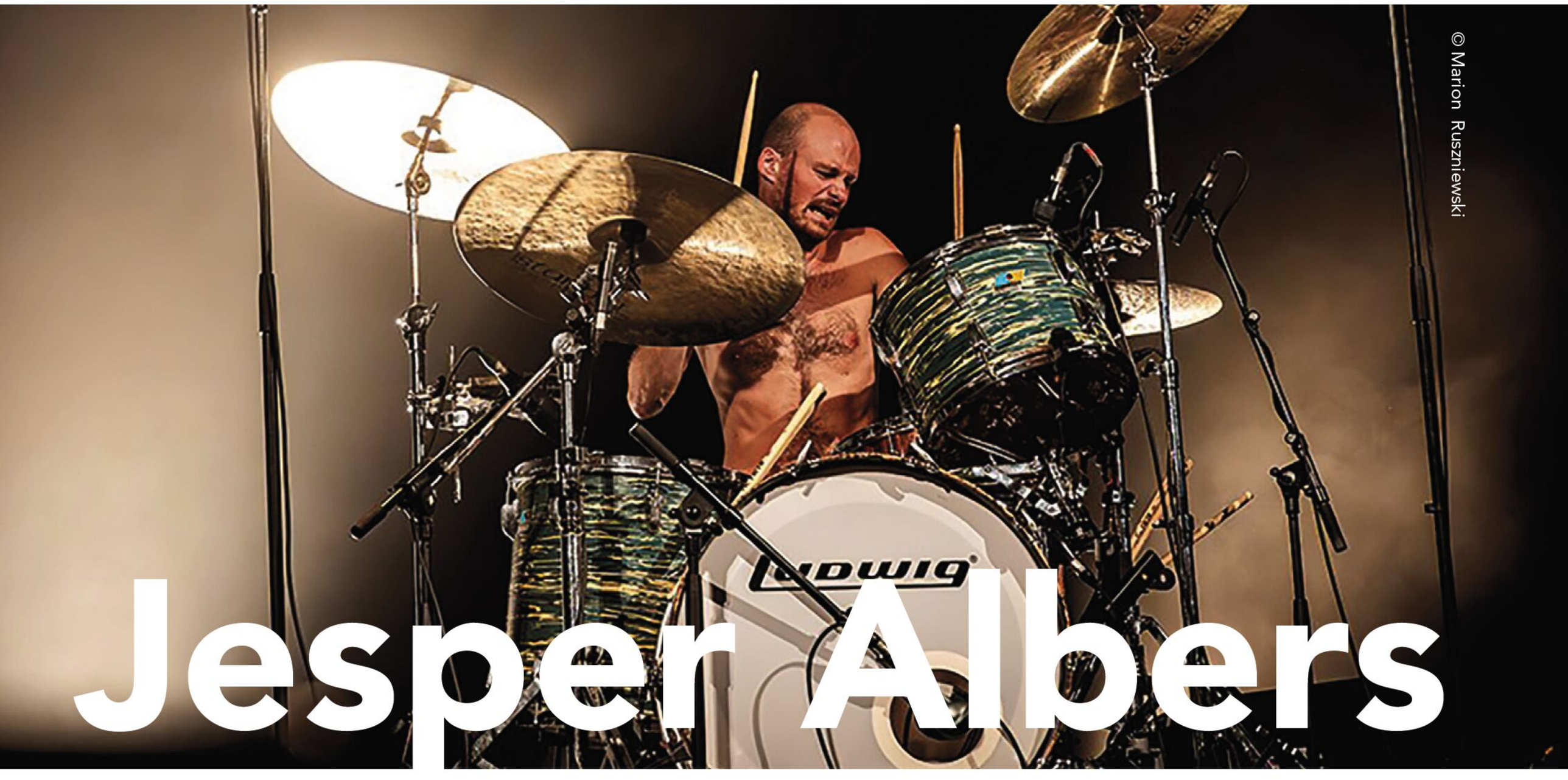

© Marion Ruszniewski

Jesper Albers

Op de kruk bij Wolfmother

Met zijn band Paceshifters stond Jesper Albers in het voorprogramma van het Australische Wolfmother. Het bleek een prima combi, deze twee alternatieve rockbands. Prompt vroeg Wolfmother-frontman Andrew Stockdale Albers en zijn twee maatjes van Paceshifters hem te begeleiden tijdens een show in Paradiso, eind 2022. Het bleek een soort van auditie. Inmiddels hebben Albers en bassist Paul Dokman er al een hele Europese tour op zitten als ritmesectie van Wolfmother.

tekst Han Neijenhuis

Het is bepaald niet dat Jesper Albers nog geen grote dingen had gedaan in zijn drummersleven. Met Paceshifters speelde hij veel in binnen- en buitenland, stond hij op Pinkpop en drie keer in een uitverkochte Ziggo Dome als support van Kensington. Ook maakte de in Venray opgegroeide, maar tegenwoordig in Zwolle woonachtige drummer al vijf albums met Paceshifters. Met de garagerockband Mozes and The Firstborn tourde hij bovendien al eens door Amerika. Daarnaast timmert Albers langzaam maar zeker flink aan de weg met zijn eigen band JesperJesper, waarin hij niet drumt, maar gitarist/zanger is. Dit najaar is JesperJesper een van de acts in de door Nederland tourende Popronde. Verder geeft Albers nog drumles. Eén dag per week op het Rock City Institute in Eindhoven en één dag bij Popschool Harderwijk. Als hij daar tenminste tijd voor heeft: 'De afgelopen maanden heeft iemand de lessen van me overgenomen', lacht de 32-jarige drummer.

Eenmalig

Oorzaak: de tour met Wolfmother. Met Paceshifters speelde Albers in 2017 al een paar keer als support van de band van Andrew Stockdale. Vorig jaar nogmaals twee shows. Dus het contact met Stockdale was er. Sterker nog, de frontman van Wolfmother was dusdanig gecharmeerd van Paceshifters, dat hij kort daarna het uit Overijssel afkomstige trio vroeg om samen met hem die eenmalige

Nederlandse show in Paradiso te doen. Paceshifters was voor één keer Wolfmother.

'Andrew was in Europa op vakantie', vertelt Albers. 'Hij kon die show in Paradiso doen en kwam daarvoor bij ons terecht. Wij dachten dat het eenmalig was, maar gaandeweg kregen we toch wel het idee dat het ook een soort van test was. Dat hij op zoek was naar Europese muzikanten, voor een tour hier. De show ging heel goed. Andrew was erg enthousiast, hij vond het supercool. En dat vind ie nog steeds.'

En jij?
'Ja, ik ook, haha! Ik ben heel enthousiast. De muziek van Wolfmother ligt mij gewoon erg goed als drummer. Het is heavy, beetje punky, grunge-achtig, seventies-invloeden ook. Wel precies mijn ding. Ik kan er heel goed mijn ei in kwijt. Andrew heeft mij tijdens de tour ook steeds meer losgelaten. Hij zag al snel dat ik dan op mijn best ben. Als ik mezelf ben, dan past dat heel goed in de sound van Wolfmother. Het idee dat ik bij de muziek heb, matcht goed bij het beeld dat Andrew heeft. Iedere show kropen we steeds verder naar elkaar. Dat is super om dat te merken.'

Hawkins

Jesper Albers begon te drummen rond zijn tiende. Al snel had hij zijn eerste schoolbandje in Venray. 'Toen wist ik: drummen is leuk, maar in een band spelen is nog veel leuker', lacht hij.

Meerdere bandjes volgden, jaren negentig-rock werd zijn grootste invloed. Nirvana, Smashing Pumpkins, maar daarnaast ook seventies bluesrock en roots. 'Dat laatste vooral doordat mijn vader dat veel draaide.' De roots-invloeden komen naar voren in JesperJesper, waarin Albers als gitarist/zanger ook de liedjes schrijft. Als drummer noemt hij onder meer Jimmy Chamberlin, Mitch Mitchell en Taylor Hawkins als voorbeelden. 'Ik ben niet eens zozeer groot fan van Foo Fighters, maar de energie van Hawkins, en dat dan 2,5 uur lang doseren en volhouden, daar heb ik veel respect voor. Goeie techniek, alleen dan houd je dat vol. Dat vind ik gaaf.'

Streng

In 2012 studeerde Albers af aan de Herman Brood Academie. Daar had hij les van Bram van den Berg en Stef Broks. 'Van hen heb ik heel veel geleerd. Dat kwam ook omdat ze gewoon streng waren. Je moest je shit voor elkaar hebben in de les. Ik vond dat heel fijn en heb er enorm profijt van gehad.' Op de HBA ontmoette Albers ook gitarist/zanger Seb Dokman van Paceshifters.

'De band bestond toen al. Maar hun drummer raakte geblesseerd en Seb vroeg me om in te vallen. Dat wilde ik graag. Hun muziek beviel me heel goed. Zo ben ik uiteindelijk hun vaste drummer geworden.'

Loner

Tien jaar later timmert Paceshifters nog altijd onverminderd hard aan de weg. Maar afgelopen maanden had die band even geen prioriteit, vanwege de uitnodiging van Andrew Stockdale om de Wolfmother-tour te doen. Albers doet dat samen met bassist Paul Dokman. Aanvankelijk had ook Seb Dokman, de broer van Paul, mee zullen touren. Vanwege privé-omstandigheden – Seb's vriendin is zwanger – heeft hij daarvan afgezien.

'Nu touren we met Wolfmother dus gewoon als three-piece. Geluidsman Bjorn Roolvink van Paceshifters doet ook front of house voor Wolfmother. Dus we reizen meestal met zijn drieën. Paul, Bjorn en ik. Andrew vertrekt vaak vanuit een andere plek en reist daardoor meestal apart. Dat is prima. We kunnen het goed vinden met z'n allen.'

Duizenden mensen

De Europese tour van Albers en zijn maatjes met Wolfmother omvatte zo'n veertig shows kriskras over het continent, van Portugal tot Zweden en van Praag tot de UK. Clubshows, maar ook grote festivals als Sweden Rock. 'Geen idee hoeveel duizenden mensen er dan voor je staan, maar echt wel heel veel. Dat is echt kicken.'

Vond jij Wolfmother altijd al goed?
'Jazeker, echt een vette band. Met name de

'Als ik mezelf ben, dan past dat heel goed in de sound van Wolfmother'

eerste albums, die vind ik echt super. Je merkt dat het publiek ook vooral aanslaat op het oudere werk. Dat snap ik.'

Op welke drumkit speel je bij Wolfmother?
'Ik heb eigenlijk maar één live-kit: een Ludwig uit 1976. Drielaags maple. Die kit bevalt me heel goed, ik kan er alle kanten mee op en er enorm dynamisch op spelen. Het is een 22" 13" en 16" set-up. Voor Wolfmother en Paceshifters stem ik hem redelijk laag, dan is het echt een krachtige rockkit. Maar laatst deed ik een bluessessie, dan stem ik hem wat hoger, dat kan 'ie ook heel mooi hebben.

'Mijn snare was eigenlijk altijd een 6½" Supraphonic. Maar voor de Wolfmother-tour heb ik van Terpstra Drumland een Ludwig Acro Copper-snare mogen uitproberen. Die vond ik gelijk helemaal gaaf, hij klinkt net iets strakker dan mijn Supra. Dus ik heb die Acro Copper aangeschaft voor de rest van de tour.'

En je cymbals?
'Allemaal Istanbul. Ik gebruik 15" Mantra hihats en een 22" Mantra ride. Verder een 19" Traditional Thin crash en een 20" Traditional Heavy crash. Ik heb ook nog een 18" Thin crash en een 22" Jazz ride, maar die gebruik ik niet voor het heavy werk.'

Door dit onverwachte Wolfmother-uitstapje moest Paceshifters even op pauze..
'Klopt, maar dat was eigenlijk geen probleem. Paul, Bjorn en ik zijn druk geweest met Wolfmother, bij Seb speelden andere belangrijke zaken. Na de zomer pakken we de draad weer op. In september komt er eerst een ep uit en daarna gaan we een heel nieuw album opnemen, die moet dan begin 2024 uitkomen.

'Het gaat heel lekker met Paceshifters. Echt een fijne band, we hebben al veel mooie dingen gedaan, maar we willen nog wel een stap maken. In Nederland in het clubcircuit doen we het goed. Zalen als Ekko, Hedon en Rotown verkopen we uit. Maar dat we willen ook graag in het buitenland, zalen van een paar honderd man kunnen uitverkopen. Daar gaan we aan werken.'

'Ik heb eigenlijk maar één live-kit: een Ludwig uit 1976'

Amerika

Op het moment van het interview met Jesper Albers waren er met Andrew Stockdale nog enkel afspraken gemaakt over een Europese tour samen. Kort na die tour gaat Stockdale echter naar Amerika om daar veel te gaan spelen. Het lijkt niet ondenkbaar dat hij de Paceshifters-mannen vraagt om ook dan met hem mee te gaan.

Jullie zijn inmiddels een geoliede machine. Waarom zou hij in de VS weer met een andere ritmesectie gaan spelen?
'Goeie vraag. Ik weet niet wat er gaat gebeuren. Of ik het zou willen? Nou ja, een Amerikaanse tour zou natuurlijk heel gaaf zijn, dus ja, ik zou dat wel willen. Maar ik ben ook realistisch, het moet agendatechnisch allemaal wel passen. We hebben plannen met Paceshifters, ik ga spelen met JesperJesper, dus dat moeten we dan nog eens goed bekijken. Maar zeker, het zou wel een heel mooi avontuur zijn.'

Wolfmother is op dit moment enkel Andrew Stockdale met sessiemuzikanten. Hij vindt spelen met jullie supercool. Straks wil hij jullie als vaste band, met Seb erbij!
'Eh, ja.. dat ligt er natuurlijk heel erg aan wat zijn plannen zijn. Australië is zijn thuisland, dat is allereerst al niet heel handig als je samen een band gaat vormen. Maar als hij periodiek wil touren, met ons als vaste band? Poeh, dan moeten we dat goed bekijken en overdenken. Maar het is ook allemaal heel voorbarig. Het was gewoon al heel gaaf om dit te doen, daar heb ik al enorm van genoten. Dit was supervet en leerzaam. Verder zien we wel wat het ons brengt.' ■

V.l.n.r.Jesper Albers, Andrew Stockdale en Paul Dokman

Ludwig®
DRUM CO.

EUROPE

THE NEW CONTINENTAL SERIES,
AVAILABLE IN MULTIPLE FINISHES
AND CONFIGURATIONS, VISIT

WWW.LUDWIG-DRUMS.EU

FOR FURTHER DETAILS

@LUDWIGDRUMSEUROPE

LET'S GO CONTINENTAL

Ludwig

North Sea Jazz 2023

Overweldigende stoet inter

Fotoverslag & interviews Terri Lyne Carrington,

Elk jaar weer is het North Sea Jazz Festival een samenkomst van héél veel topslagwerkers. Op Slagwerkkrant.nl deden we nog tijdens het festival uitgebreid verslag van wat we daar zagen. En we deden er vijf interviews, waarvan we op de volgende pagina's de gesprekken met drie van hen plaatsen: Terri Lyne Carrington, Savannah Harris en Allison Miller. Onze interviews met Joey Baron en Jeff Ballard vind je in een van de komende edities!

door Dick de Waal, Kevin Pasman, Klaas Jan Stol en Erk Willemsen

Eerder in deze Slagwerkkrant kwam je het interview met **Vernon Chatlein** tegen. Hem spraken we al eerder, maar ook hij speelde drie keer op North Sea Jazz. Bij het Metropole Orkest maakte hij indruk met zijn bijdrage aan *The Diaspora Suite*. Hij viel bij Philip Lassiter in voor Martin Verdonk, die nog herstellende was van een auto-ongeluk, en hij had zijn eigen concert onder de titel Chatlein i su Zumbi. Hier bracht Vernon met verve eigen composities geënt op zijn research in Curaçao. Samen met conguero **Lidrick Solognier** legde hij een bijzonder klinkend percussietapijt neer voor de band, soms donker en warm, dan weer hard en kletterend. Ook trakteerde hij het festival – als curator van het centrale thema deze editie: Sounds of Diversity – op optredens van zangeres Izaline

Vernon Chatlein

Calister, pianist Randal Corsen en latin-urban-artiest Ir Sais.

De stoet internationale topdrummers was opnieuw overweldigend. **Justin Faulkner** was geweldig bij Branford Marsalis. **Trilok Gurtu** vervulde een hoofdrol bij Jan Garbarek. En over **Obed Calvaire** bij Linda May Han Oh Quintet schreven we: 'Hij speelt beheerst qua dynamiek, maar pakt uit als een roodborstje in de lente.' Ook over vele Nederlandse en Belgische drummers waren we lyrisch: bijvoorbeeld **Joost Lijbaart** met Wolfert Brederode en Matangi String Quartet: 'Subtiel, complementerend en sterk in de spaarzaamheid.' En zo lees je nog veel meer op Slagwerkkrant.nl in het artikel *Reportages vanaf North Sea Jazz 2023*. Hier lichten we er een paar hilites uit, met fijne foto's van ons fototeam ter plekke.

LEES, LUISTER EN KIJK VERDER OP SLAGWERKKRANT PLUS

PLUS Reportages vanaf North Sea Jazz 2023
VIDEO Justin Faulkner solo bij Branford Marsalis
VIDEO Links naar tal van live footage op NPO Plus
slagwerkkrant.nl

Op NSJ 2015 spraken we met **Otis Brown III** (zie interview in SWK 183). Wat we toen direct in de gaten hadden: hij is een drummer die werkelijk alles kan; van traditional jazz tot heavy funk. Bij zangeres Somi kan hij al die facetten combineren. Hij speelt onverbiddelijke grooves en rappe fills, nimmer op de voorgrond maar o zo belangrijk.

Jamie Peet dan, bij het Jasper Blom Quartet. Zouden we hem al als 'professor' kunnen bestempelen? Pianist Pablo Held was de held, als gast bij die andere held, Jasper Blom, en naast bijvoorbeeld gitaarkoning Jesse van Ruller. Jamie's ongelooflijk mooie, zorgvuldige en creatieve spel sprak tot de verbeelding.

nationale topdrummers

Savannah Harris en Allison Miller

© Eric van Nieuwland

Drummer en bandleider **Gard Nilssen** (rechts op de foto) moet ooit de ingeving hebben gehad dat het leuk zou zijn met drie drummers en drie contrabassisten op een podium te staan, omringd door tien blazers. Die ingeving werd in 2019 voor het eerst beloond en krijgt op NSJ een vervolg met zijn Supersonic Orchestra. Wat een uitbarsting van energie, wat een heerlijk rollende drumtapijtjes onder de avontuurlijke blazersarrangementen, wat een spelplezier. Met naast Nilssen ook drummers **Hans Hulbækmo** en **Håkon Mjåset Johansen**.

Selvaganesh

Het mooie van de muziek én de benadering van **Mark Guiliana** is dat alles draait óm die muziek. Er is geen voorrang voor de drums, misschien zelfs minder ruimte. Vanuit die gedachte komt ook de kracht van Guiliana, want wat hij doet is ongelooflijk minutieus, zorgvuldig en dienstbaar. En als hij dan zo nu en dan uitpakt, zijn de *wow*'s en *ooooh*'s uit het publiek duidelijk te horen.

Shakti heeft alles: virtuositeit, prachtige composities, weergaloos samenspel en ultieme ontspannenheid. Opvallend is ook het speelplezier: iedere briljante noot van de ander wordt met een glimlach verwelkomd. De formatie rond gitarist John McLaughlin – 54 jaar geleden opgericht met tablaspeler **Zakir Hussain** – heeft ook **Selvaganesh** in de gelederen. Hem kennen we nog van onze Big Bang slagwerkfestivals, waar hij de zaal op z'n kop zette met solo's op zijn kleine kanjira-trommel. Zo ook weer hier! Wat een onvoorstelbare beheersing!

© Eric van Nieuwland

Haar aanpak op North Sea Jazz met eigen band New Standards draait om ervaring, eigenaarschap en ongebreidelde controle in een zee van pracht. Werkelijk master-jazz is het wat we hier horen.

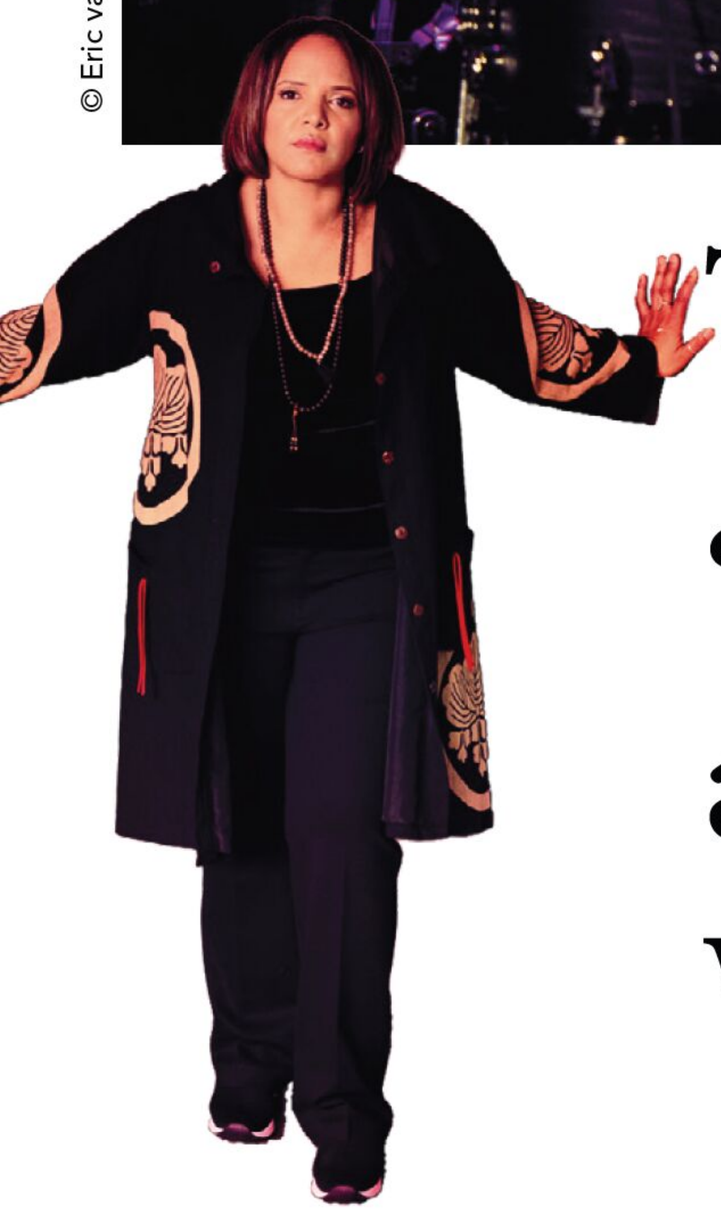

Terri Lyne Carrington

‘Hilarisch dat vrouwen altijd “talenten” worden genoemd’

We spreken Terri Lyne Carrington daags voor North Sea Jazz. Ze heeft het over serieuze zaken en doet dat op een lichte toon: ‘De systemische structuren die ervoor zorgen dat vrouwen een ondergeschikte rol spelen moeten omver. Ook in de muziekindustrie. Noem mij liever geen dame; ik ben een vrouw, haha. Als mensen zeggen dat ze een vrouw willen inhuren, maar alleen als ze kan spelen, dan is er iets mis. Veel vrouwen hebben nooit de toegang gehad tot de markt en krijgen te maken met belachelijke barrières. Zaken waar mannen geen idee van hebben. Ik vraag me af wat we allemaal zijn misgelopen in de afgelopen decennia. Hoe zou de muziek zich hebben ontwikkeld als er een meer gelijkwaardige rol was geweest voor vrouwen? Er zouden absoluut andere geluiden zijn gepresenteerd. Entertainment gaat sowieso over exploitatie. En vrouwen zijn altijd meer uitgebuit in dat opzicht. Hilarisch vind ik het dat vrouwen altijd “talenten” worden genoemd. Het is een voedselketen die volledig op z’n kop staat.’

Carrington stelde *New Standards: 101 Lead Sheets by*

Women Composers samen; een werk met een zelfverklarende titel. ‘Alle betrokken partijen zouden dergelijke initiatieven moeten ondersteunen. En ook beseffen dat *affirmative action* noodzakelijk is om veranderingen teweeg te brengen. We zijn er nog lang niet hoor. Politiek gezien gaat ons land momenteel enorm achteruit. Het onderwijs is de plek om dat probleem op de lange termijn aan te pakken. In de medische wereld is allang duidelijk dat zwarte Amerikanen te maken hebben met *inherent bias*. Ze krijgen niet dezelfde behandeling als witte Amerikanen. Diversiteit is het sleutelwoord. Met betrekking tot alle minderheidsgroepen. In de muziek hebben we alleen helaas geen wetten of regels. Wel vakbonden, maar die houden zich eigenlijk alleen bezig met lonen. Er is geen bestuur; geen *checks and balances*.’

Sonische esthetiek

‘Op het *Berklee College of Music* heb ik het *Institute of Jazz and Gender Justice* opgericht, waar we proberen na te streven dat er nooit minder vrouwen dan mannen studeren. Het is met name fijn dat er veel mannen zijn die begrijpen dat het belangrijk is om deze balans intact te houden. Vanuit een sociaal en politiek perspectief. We willen progressie nastreven en afrekenen met die hypermasculiniteit in de muziek. Dat werkt verfrissend. Een jaar of tien geleden was er niemand die zich druk maakte om de verhoudingen. Het geluid waar we decennia naar hebben geluisterd, is vrijwel alleen afkomstig van mannen. Terwijl de muziek die wordt gecomponeerd en gespeeld door vrouwen van precies dezelfde kwaliteit is. Het zou jammer zijn als ons geluid puur en alleen is geënt op die gelimiteerde input. Ik vind het geweldig dat die verandering nu langzaam in gang wordt gezet. De sonische esthetiek van vrouwen wordt nu meer omarmd.

‘Het album *Social Science* (2019) is daar een goed voorbeeld van. En ook *New Standards Vol. 1* (2022) is een plaat waarop ik veel tekst heb verwerkt. Ik ben altijd bewust bezig geweest met woorden. Niet alleen in muziek, maar ook in speeches, voorwoorden, liner notes, en mijn lessen. Toen ik *The Mosaic Project* deed, werkte ik voornamelijk met vrouwen. Ik besefte tijdens die tour dat ik af en toe gewoon meer tijd voor mezelf nodig had. Om energie te besparen. Er werd ontzettend veel gepraat, gelachen en rondgehangen. Zoals je dat met een groep vriendinnen zou doen. Dat was ik helemaal niet meer gewend. En toch is het heel fijn om bepaalde conversaties niet altijd om je heen te hebben. Conversaties die mannen onder elkaar soms voeren.’

Locker room talk?

‘Precies dat. Sommige mannen lijken geen controle te hebben over wat ze doen of zeggen. Denken dat ze *King of the Hill* zijn. Er nooit op gewezen dat niet alles als normaal moet worden beschouwd. Ook niet als je met alleen maar mannen in het gezelschap bent. En ik weet dat er ook mannen zijn die daar genoeg van hebben. Die maar meelachen omdat dat altijd de cultuur is geweest. Ik ben blij als er besef ontstaat dat dit gedrag een machtsstructuur met zich meebrengt. Begrijp me niet verkeerd hoor: vrouwen zijn geen fragiele poppetjes. Nee, het gaat gewoon om *appropriateness*.’

Heb je nog mooie laatste tips voor onze lezers?

‘Check *Liner Notes For The Revolution* van Daphne Brooks eens: een prachtig boek over de rol van zwarte vrouwen in de muziekgeschiedenis. O ja, en die documentaire over Little Richard: *I Am Everything*.’ (Dick de Waal) ■

Savannah Harris

‘Hoe beter je wordt, hoe meer je je best moet doen’

Savannah Harris (30) groeide op in Oakland Californië, in een gezin waar continu jazz werd gedraaid, studeerde af in de journalistiek in Washington D.C. en besloot daarop naar New York te verhuizen om haar hart te volgen. Harris is een vrolijke noot met een jaloersmakende techniek, gesoigneerd toucher en een liefde voor punk. ‘Op de middelbare school was ik onzeker of ik het zou redden als drummer. Lezen vond ik gaaf en de geesteswetenschappen lagen me goed. De journalistiek en muziek liggen allebei constant onder vuur: schrijven betekent niet per definitie meer zekerheid. Een superleuke studie, maar uiteindelijk heb ik er toch nog een Master aan de *Manhattan School of Music* achteraan gezet. Die opleiding is erg goed als je compositie wilt studeren en openstaat voor de moderne aanpak en improvisatie. Traditionalisten zou ik eerder *The Juilliard School* aanraden. Ik vind alle genres mooi. Het hoeft echt niet virtuoos te zijn; wel *cutting*.’

Je was hier met pianist Kenny Barron (80), die ooit nog bij het Dizzy Gillespie Quartet speelde.

‘Ik kwam bij hem terecht via jazzpianiste Gerri Allen: de eerste persoon die me in New York heeft laten spelen toen ik 19 was. Via haar kwam ik ook in contact met Terri Lyne Carrington en fluitiste Nicole Mitchell. Kenny’s manager, Karen Kennedy, nodigde me een keer uit voor een lunch en zo ging het balletje rollen. Ik was *in shock* toen Kenny me belde. Absoluut overtuigd ook dat ze me zouden fileren op het podium. Maar ik

© Eric van Nieuwland

North Sea Jazz 2023 - De interviews

dacht: *let's do it*. Ik ben altijd nerveus tijdens optredens en dat gaat niet veranderen. Iedereen die eerlijk is, zou dat af en toe gewoon eens moeten toegeven. En hoe beter je wordt, hoe meer je je best moet doen: *there's no coasting!*'

Ik zag je spelen: blik op het plafond gericht en met knipperende ogen. Is dat een goed teken?

'Alleen zo kan ik focussen. Eén oor naar de bas en piano gericht, en het ander naar de monitor. Alles horen is essentieel. Vooral bij het mixen van het podiumgeluid. Het is mijn verantwoordelijkheid om goed te klinken, ongeacht de situatie. Contact met het publiek werkt bij mij afleidend. De connectie moet vooral op het podium liggen. Vooral geen seconde denken aan hoe je eruitziet. Tuurlijk: altijd in een mooie jurk, zodat ik me maar geen zorgen hoef te maken om de looks. Mannen uit de oudere generatie droegen vaak pakken. Dat zie je tegenwoordig veel minder. Best jammer. Kijk eens naar funk- en soulbands uit de jaren 70 tot 90: helemaal chic. Als ik hier vandaag in een flanellen broek was gekomen, zou ik anders zijn gewaardeerd. Wellicht vooral door mannen.'

Ik had het met Terri Lyne Carrington deze week over locker room talk. *Speelt dat een rol?*

'Het ligt eraan of de mannen die zich daar ook aan storen dat even openlijk durven toe te geven als vrouwen. Ik vind het erg vervelend als vrouwen *bitches* of *hos* worden genoemd. En iedere vrouw heeft haar eigen strategie om daar mee om te gaan. Voor mij is dat humor: daar kan ik veel mee bereiken. Als conversaties te ver gaan, laat ik dat weten. Die *power dynamics* zijn echt en daar moeten we iets aan doen. Ik heb veel geluk met bandmaatjes die heel respectvol zijn; geen spelletjes spelen. Dat was vroeger wel anders. Ook ik was omringd door mannen die veel invloed hadden en daar vaak een slaatje uit wilden slaan. Daarvan ben ik me nog steeds constant bewust.'

Jouw dynamisch spectrum is subtiel; er is geen sprake van overplaying.

'Grappig. Ik vraag me altijd af of het niet te hard is. Dynamiek is niet mijn grootste talent: daar heb ik hard aan gewerkt. *Exercise of control* dus, want ik ben een *hard hitter*. Het is ook niet echt nodig om je liefde voor hardcore in een pianotrio te stoppen, toch? Maar er is bij Kenny alle ruimte voor mij. Hij zei laatst: "Ik wil dat je jezelf blijft." Hij hoort het gewoon als ik te veel nadenk over bijvoorbeeld dynamiek of chops. Zijn credo: "Vergeet vooral niet te spelen in het moment. *Stop thinking so fuckin' much!*" Daar is wel vaardigheid voor nodig: laat dat duidelijk zijn. Ach, het liefst zou ik wekelijks in een punkband spelen. Snel en hard. Met een stel vaders uit de buurt; iedere dinsdagavond, gewoon rocken met z'n allen. Niet boos of politiek hoor. Maar wel heel hard.' (Dick de Waal) ■

© Eric van Nieuwland

De gig van Savannah Harris bij het Kenny Barron Quartet begint kabbelend en beweegt via een groovy bossa naar waanzinnige vier-om-viertjes waarin Harris met ontzagwekkend scherpe crescendo's triolenflams de zaal in schiet. Wat een bron van inspiratie.

© Eric van Nieuwland

Wat wordt er waanzinnig lekker gespeeld bij het sextet van louter vrouwen met alt, tenor en trompet in de lead. Allison Miller heeft een verbluffende swing en dito techniek. Zachtzinnig gaat het er trouwens niet aan toe op de drums. Flinke meppen worden hier uitgedeeld, maar volledig passend binnen het grote plaatje. Bij vlagen alsof je naar Coltrane zit te luisteren. Geweldig!

© Eric van Nieuwland

Allison Miller

‘Ik ga vooral af op mijn gehoor’

De New Yorkse drummer gooit met haar sextet *Artemis* hoge ogen tijdens North Sea Jazz. Een intense show met veel hardbop-invloeden die van meet af aan staat als een huis. De waardering van instituten als Downbeat en The New York Times is dan ook volkomen terecht. We vragen haar naar *Bow and Arrow*, een geniale compositie met prachtige blaasarrangementen en *voicings*, gecomponeerd door Miller zelf.

‘Ik ben niet opgeleid als componist en ga vooral af op mijn gehoor. Dat betekent dat er soms stukken ontstaan die de traditionele wetten van de compositie compleet overtreden. In deze band hebben we een goede chemie opgebouwd. Zelfs als we te maken hebben met uitdagingen, ontstaat er iets moois. Het succes is vrij onverwachts gekomen. Dat we twee platen bij *Blue Note* hebben uitgebracht, helpt daarbij natuurlijk wel. In deze groep is pianiste Renee Rosnes *musical director*, maar verder levert iedereen eigen stukken aan. Met mijn andere project, *Boom Tic Boom*, spelen we stukken die soms nog verder gaan. Waarin trompet en viool bijvoorbeeld vrij ranzig unisono spelen: heel gaaf. In die band werken we met tapdansers en videotoepassingen. Ik heb vroeger zelf getapt en bij live shows wil ik nog weleens bijspringen. Momenteel spelen we een behoorlijk serieuze, multimediale jazzshow die *Rivers In Our Veins* heet. Daarmee vieren we de schoonheid van de grote rivieren in de VS. Een van mijn belangrijkste inspiraties is arrangeur Mary Lou Williams, die vooral bekendheid verwierf in de jaren 40. Zij slaagde erin om ieder decennium met nieuwe, progressieve ideeën te komen. De eerste zwarte vrouw die een eigen label en jazzfestival startte; gewoon omdat het nodig was. Je moet het album *Zoning* eens beluisteren: heel *groovy*, vrij en avant-garde.’

Gezonde dynamiek

‘Verder geef ik drumlessen aan de *New School for Jazz and Contemporary Music* in Manhattan. Het fijne van lesgeven is dat ik evenveel van studenten leer als zij van mij. Het is goed om onder jongeren te zijn. Ze luisteren naar andere dingen dan ik. Vorig jaar kwam ik tot de conclusie dat ook ik een verantwoordelijkheid heb om jonge musici in te huren. Dat hoort echt bij de jazzcultuur. Je geeft een traditie door en krijgt er veel voor terug. Nieuwe generaties hebben duidelijk hun eigen interpretatie van muziek. Daar word ik op mijn beurt ook weer een betere drummer van. Mijn voornaamste docenten waren Michael Carvin en Lenny White. Michael gaf me kennis en vaardigheden door die direct bij Philly Joe Jones vandaan kwamen. Lenny geeft vooral de mondelinge traditie van drummen door. Alles wat Tony Williams hem heeft verteld, sijpelt direct door naar zijn studenten.

‘Heel cool dat jullie drie generaties vrouwelijke jazzdrummers interviewen. Ik heb laatst een residentschap gedaan op Terri Lyne’s *Institute of Jazz and Gender Justice*. En wat me opviel, is dat veel jonge mannen eveneens profijt hebben van wat ze te vertellen heeft. Ik vind het geweldig om in gemixte bands te spelen. Idealiter is de verdeling tussen mannen en vrouwen 50/50; dat geeft een gezonde dynamiek. De ideale groepssamenstelling zou een gemiddelde straat in New York City moeten weerspiegelen. Presentatoren en de media hebben trouwens een flinke invloed op programmeringen.

‘Als wij geboekt worden, hoor je regelmatig: “Cool, zes vrouwen in één band! Dat betekent dat we ons quotum voor dit festival hebben bereikt.” Alsof dat het hogere doel is! Volgend jaar breng ik een bigbandplaat uit waarop ik bewust een breed palet van componisten heb verzameld. De arrangementen heb ik overigens niet zelf geschreven hoor; dat is absoluut te ingewikkeld. In het komende semester heb ik één vrouwelijke student, van de zeven in totaal. Dat is niet veel, maar het is een begin. Bovendien is het goed dat jongeren überhaupt nog door het improvisatievirus worden gegrepen. Er zijn overigens veel meer vrouwelijke rockdrummers dan jazzdrummers. Toen ik eind twintig was ben ik tien jaar bewust uit de jazzscene gestapt. De sociale *vibe* vond ik gewoon niet prettig meer. Uiteindelijk ben ik beland in de singer/songwriter-hoek, met onder meer Ani DiFranco en Natalie Merchant. Die club was op dat moment veel opener en minder gericht op seksisme en ego’s. Nu speelt dat wat mij betreft een minder grote rol. Ik wil technisch gewoon goed beslagen ten ijs komen, zodat ik in iedere situatie comfortabel en soepel kan bewegen.’ (Dick de Waal) ■

Stockenhof Muziek

‘Mensen willen een instrument zien, vasthouden en horen’

De muziekzaak in Gelderland, nabij de Duitse grens, richt zich vooral op pop- en rockmuzikanten en is gespecialiseerd in slagwerk en gitaren. We spreken eigenaar Wouter Derks. Als gepassioneerd drummer is de slagwerkafdeling natuurlijk zijn domein.

Tekst en foto's Bram de Visser

‘Meneer Stockenhof’ bestaat niet. Het pand in Beek-Ubbergen waarin de winkel dertig jaar geleden begon heette Stockenhoff (met dubbel f zelfs). Prima naam vond oprichter Thijs Simons destijds; ook voor Duitsers goed uit te spreken. Beek ligt tegen de Duitse grens aan en voor veel Duitsers is dit de dichtstbijzijnde muziekwinkel. Na een paar verhuizingen zit de winkel nu in de voormalige bibliotheek. Vanaf de straat ziet het er bescheiden uit, maar het is wel degelijk een ruim pand met verschillende hoekjes. Een centrale balie, rechts een uitgebreide collectie van zo’n honderd gitaren en links een rolstoelvriendelijke baan naar de slagwerkafdeling.

Stockenhof Muziek is zoals gezegd gespecialiseerd in slagwerk en gitaren, met daarbij ook versterkers, keyboards en aanverwante spullen, maar bijvoorbeeld geen strijk- en blaasinstrumenten. Een andere

Wouter Derks

De bekkenhoek

De percussiehoek

De drumhoek

De extra wand van de Doc Sweeney HolloCore snaredrum

specialiteit is het leveren van instrumenten aan scholen en instellingen, waarvoor Stockenhof ook het onderhoud verzorgt.

Wouter Derks werkt inmiddels twaalf jaar bij Stockenhof en is sinds drie jaar eigenaar van de zaak. Hij is zelf drummer en speelt nog steeds in verschillende bands, hoewel hij dat wel wat rustiger aan wil gaan doen. Aan de winkel heeft hij een meer dan fulltimebaan en 'thuis' vraagt ook de nodige aandacht. Als gepassioneerd drummer is de slagwerkafdeling zijn domein. Sets van Sonor ('speel ik zelf op'), Mapex, Tama en Gretsch voeren de boventoon, maar ook een Ludwig en een DW staan trapsgewijs en speelklaar opgesteld. In een klein hoekje staat wat elektronisch slagwerk ('voor als het niet anders kan').

Custom snares

Opvallend zijn vier snaredrums van het merk Doc Sweeney. Die importeert Derks zelf. Een klein merk dat voornamelijk custom built drums maakt. Doet wat denken aan een merk als Craviotto, maar met een gunstiger prijskaartje. Bijzonder is de *hollow core*-constructie. Een 'normale' trommel met boven en onder een brede verstevigingsrand waar de hardware aan zit. Aan de binnenkant van die randen zit een extra wand (zie foto). De Doc Sweeney HolloCores hebben volgens Derks een onwaarschijnlijk stembereik; van kelderdiep tot knetterhoog.

De kast met snaredrums is verder vrij basic. 'De meeste winkels hebben veel snares in voorraad. Ik investeer liever in een goede voorraad bekkens; die zijn minstens zo belangrijk. We hebben veel in huis, vooral Zildjian en Meinl. Omdat bekkens heel persoonlijk zijn, zoek ik ze zelf uit. Niet alles komt zomaar in de bekkenkamer te hangen! Niet alleen mijn eigen smaak hoor, maar wel een kwalitatief goed aanbod.'

Uiteraard is er ook een percussiehoek. Daar vind je onder meer een uitgebreide collectie spullen van Meinl. Op een hoge plek centraal in de winkel staan een vintage Sonor en een Slingerland, maar die zijn niet te koop. 'Vintage spullen zijn voor mezelf; ik ben gek op Slingerland snares.'

Meerwaarde

Uiteraard is ook voor Stockenhof het internet onmisbaar. Veel van de online verkopen gaan het land uit en ook Reverb is een belangrijk afzetkanaal. Derks heeft twee parttimers die zich bezighouden met social media. Alles moet actueel gehouden worden en daar gaat veel tijd in zitten. 'Internet wordt steeds belangrijker, daar kunnen wij ook niet omheen. Aan de andere kant willen veel mensen een instrument zien, vasthouden en horen; dat geeft een fysieke winkel een grote meerwaarde.'

Stockenhof Muziek viert dit jaar z'n dertigjarig jubileum. Er waren op 30 april al clinics van Ton Dijkman en Wim de Vries, en op 9 september komt niemand minder dan Benny Greb (zie ook Opmaat). Op 10 september komen Mell & Vintage Future en het Leendert Haaksma Trio. Wouter speelt dat weekend zelf ook met zijn band P90's. Voor meer informatie over de feestelijkheden rond het jubileum kun je terecht op de uitgebreide site van de winkel. ■

www.stockenhof.nl

'Omdat bekkens heel persoonlijk zijn, zoek ik ze zelf uit'

Daniel Smienk

Ik ontdekte dingen die ik anders nooit zou spelen

Met hun frisse interpretaties van oude Turkse pop-, rock- en folknummers is Altın Gün langzaam uitgegroeid tot een van de grootste muzikale exportproducten van Nederland. Hun tweede album *Gece* (2019) werd zelfs genomineerd voor een Grammy. Inmiddels is hun vijfde album *Aşk* uit en staat de band op het punt om weer een maand door de VS te touren.

tekst Kevin Pasman

Smienk is niet de originele drummer van Altın Gün, maar inmiddels is hij uitgegroeid tot een vaste waarde in de band. 'De eerste keer dat ik met Altın Gün in aanraking kwam, was in 2017 toen ze speelden op Parksessies in Haarlem. Ik speelde daar met mijn eigen bandje vlak voor hen. Dat was voor het eerst dat ik ze hoorde en ik vond het fantastisch. Een jaar later ben ik erbij gekomen en zijn we begonnen met repeteren. Mijn eerste show was in augustus 2018 op een festival in Duitsland. Zover je kon kijken stond het vol mensen, en we hadden nog geen repetitie met de hele band gehad, dus dat was wel even spannend. Een paar maanden later, in november, hebben we een plaat opgenomen. Die kwam in het voorjaar uit en het jaar erop hadden we een Grammy-nominatie. Stel je voor: het eerste album dat ik ooit heb opgenomen, en dan wordt het opeens door zoiets opgepikt. Heel apart!

'Vanaf moment één werden de festivals groter, de zalen groter en we verkochten alles uit. Het ging echt als een trein. De Altın Gün-trein rolde al en toen sprong ik erop. En hij bleef maar rollen. Hij rolt nog steeds!'

Tandem

Eigenlijk is Smienk maar de helft van Altın Gün's ritmetandem. Op *Aşk* debuteert ook percussionist Chris Bruining. 'Dat klikte heel snel. De band kende hem al, omdat hij een paar keer had meegespeeld. Ik kende hem niet persoonlijk, maar ik had hem wel zien spelen met The Mauskovic Dance Band en Gallowstreet. Het was fijn om met een frisse wind het proces in te gaan. Andere inzichten. Ik ben niet per se anders gaan spelen, maar heb wel dingen ontdekt die ik anders nooit zou doen. Ik denk dat ik met mijn partijen bewustere keuzes ben gaan maken. We geven elkaar de ruimte en vullen elkaar aan. Als iemand iets leuks speelt, kun je dat ook toepassen en vice versa. Of juist niet, omdat iemand anders er al op reageert. Daar leent deze muziek zich ook voor. Maar soms moet je gewoon keuzes maken en niet alles volspelen.'

Het materiaal bestond grotendeels al, maar de band veroorlooft zich veel vrijheid in de interpretaties: 'Toen we samenkwamen voor deze plaat hadden we bijvoorbeeld een lijst van bestaande nummers met een mooie melodie, een goede tekst, of het soort groove dat we wilden. Daar gingen we op jammen

en als iemand het niet voelde, deden we het niet. Sommige nummers zijn in de ruimte uit het niets ontstaan en daar hebben we dan weer een traditional bovenop geplakt. Maar het kan ook anders uitpakken: dat we iets moois hebben en er geen traditional voor kunnen vinden. Het is gewoon met z'n allen ideeën spuien, schrappen en een beetje passen en meten.'

Bassdrumkoffer

De muziek die Altın Gün speelt, is niet heel gangbaar in Nederland. Toch had Smienk al meteen het idee dat zijn sound goed bij de band paste. 'Dat is ook waarom ik auditie heb gedaan. Ik voelde de muziek heel erg en ik vond die sound te gek: jaren zeventig, beetje dode drumsound, nice funky rock-beats, maar dan ook weer heel breed. Het is niet één ding; alles kan. En de sound sprak me aan.

'Op dit moment speel ik op een C&C drumset. Die is custom voor me gebouwd in Amerika, voor de Amerikaanse tour in april vorig jaar. Aan het einde van die tour heb ik hem mee terug naar huis genomen. Veel te goed om te laten staan. We gaan er nu natuurlijk weer heen, maar dan had het daar ergens een jaar in opslag moeten staan. Deze tour ga ik waarschijnlijk iets van ze lenen in plaats van kopen. Anders heb ik te veel drumkits; dat neemt zo veel ruimte in. Ook niet handig.

'Het is een vierdelig setje: kick, snare, tom, floortom. Dat is vrij makkelijk. Hardware vinden als je op een ander continent bent, is altijd wel lastig, dus uiteindelijk heb ik een lichtgewicht hardware-setje meegenomen in mijn check-inkoffer. Dan kon er alleen wat minder kleding mee. Op de terugweg had ik dus die C&C kit. Ik heb alle vellen en hardware eraf gehaald en dan al die losse ketels in elkaar geschoven met wat T-shirts en broeken eromheen. Eén bassdrumkoffer met een heel drumstel en een beetje kleding, dus!

'De allereerste Altın Gün-drumkit staat nu trouwens bij onze boeker in Istanbul op kantoor, zodat we daar ook een drumkit hebben. Helemaal in het begin had Erdinç (zanger en saz-speler Erdinç Ecevit Yıldız; red.) die voor een habbekrats op Marktplaats gekocht, maar hij klonk te gek en zag er goed uit.'

Licht en zuinig

'Sinds vorige week ben ik met een andere ride gaan spelen, maar verder speel ik eigenlijk sinds het begin al met dezelfde bekkenset-up. Een vrij lichte 14" Avedis hihat uit de jaren zestig en links een 18" Zildjian Dark Thin crash. Rechts heb ik nu mijn nieuwe Funch ride. Die komt van een Deense jongen. Hij is zelf jazzdrummer en was naar Istanbul gegaan om van echte Turkse bekkenmakers het vak te leren. Die ride klinkt echt waanzinnig!

'Ik neem altijd mijn eigen bekkens mee. We proberen altijd zo licht en zo zuinig mogelijk te reizen. Als je ziet wat sommige mensen meenemen met vliegen: dat is echt *insane*. Het is natuurlijk heel makkelijk, want je hebt gewoon altijd je eigen spullen, maar het is én heel duur én een vrij grote carbon-offset. Daarom proberen we het een beetje binnen de perken te houden.' ■

LEES, LUISTER EN KIJK VERDER OP SLAGWERKKRANT PLUS

VIDEO Altın Gün live @Pinkpop 2023 (*3voor 12*)
VIDEO Altın Gün live @Eurosonic 2021
VIDEO Altın Gün - *Yekte* live @*Vrije Geluiden* 2021
VIDEO Soundcheckjam met Gino Groeneveld 2021
VIDEO Daniel maakt reclame voor *Want More* (50 jaar Oor)
AUDIO beluister *Aşk* via Spotify
slagwerkkrant.nl

Het hoe en waarom van onze notatie

Als je naar 100 jaar drumboeken kijkt, zie je allerlei verschillende drumnotaties. Veel schrijvers volgen de internationale standaardnotatie, anderen bedenken een eigen variatie, en enkelen proberen het wiel opnieuw uit te vinden en bedenken een notatie waarbij je vanwege alle aparte tekens volledig opnieuw moet leren lezen. Wat je ook kiest, elke vorm van notatie doet afbreuk aan de werkelijkheid. Is drumnotatie een noodzakelijk kwaad? Oordeel vooral zelf. Slagwerkkrants notennotator Mark Eeftens legt uit waarom wij noteren zoals we doen én waarom die Slagwerkkrant-schrijfwijze beter is dan de internationale standaard.

Door Mark Eeftens
Foto's Dennis Boxem

Eigenlijk gaat elke notatie mank, omdat het nou eenmaal lastig is om timing en gevoel weer te geven op een notenbalk. Ik kan je verzekeren dat me dat regelmatig frustreert, omdat het bijna altijd juist de feel en de timing zijn die iets bijzonder maken. Zonder feel en timing is iets gewoon een rijtje noten en niets meer dan dat. Toch willen we dingen noteren. We moeten wel. Om uit te kunnen leggen wat een drummer nou precies speelt, of om een leerling een stapel oefeningen mee te kunnen geven. In een drumboek dat voor jaren inspiratie kan bieden. Notatie is ook onmisbaar voor orkesten, bigbands en allerlei situaties waarbij een drummer met de band in korte tijd heel veel nummers goed moet kunnen spelen. Denk bijvoorbeeld aan Hans Eijkenaar bij *The Voice Of Holland* of aan de vele tv-klussen van Jimmy van den Nieuwenhuizen. In al die situaties moet er in zeer korte tijd en met liefst zo weinig mogelijk repetities een professionele productie worden neergezet die klinkt als een klok.

WAT JE OOK KIEST, ELKE VORM VAN NOTATIE DOET AFBREUK AAN DE WERKELIJKHEID

Les van Bruno

Sinds het begin hebben we in Slagwerkkrant een paar bladzijden met noten voor een cursus of transcripties. De eerste jaren werden die in de computer gezet door onze huidige bladmanager Ronald Willemsen. Hij kreeg de noten aangeleverd op handgeschreven A4'tjes (of erger) en gebruikte vervolgens een oude computer met een vroege versie van het programma Copyist (op zo'n zachte 5,25" floppy), die alleen hij kon bedienen.. Toen Ronald zich meer met de uitgeverstaken ging bemoeien, werd het tijd om die klus over te dragen. Ik nam die taak op mij, omdat ik toch al veel transcripties maakte, en koos daarvoor het programma Finale! Dit mede naar voorbeeld van het toen nog grote Amerikaanse vakblad Modern Drummer. De Amerikaanse redactie mailde ons desgevraagd dat zij Finale gebruikten, maar wel met een paar aanpassingen waarover ze verder geen mededelingen wilden doen.

Van Belgische drummer en Slagwerkkrant-medewerker Bruno Meeus kreeg ik een middag les in het gebruik van Finale. Hij werkte toen al veel met het programma voor zijn (noten)werk aan het boek van Virgil Donati. Die les was hard nodig, want dit soort programma's werkt niet altijd erg intuïtief. En juist voor drumnotatie moet je altijd dingen zelf bedenken en 'binnenweggetjes' in het programma kennen om er snel mee te kunnen werken én om de complexere notaties te kunnen maken. Daarnaast zijn de mogelijkheden van het programma enorm – er worden ook orkestpartituren mee gemaakt. Al ruim twintig jaar worden de notaties dus gemaakt met Finale, ons ter beschikking gesteld door Haco Music Nederland.

Eigen manieren

Voor mij als notenschrijver, drummer én leraar is het allerbelangrijkste dat notatie duidelijk is. Voor mezelf, voor de leerling én voor de drummer die het op het podium of in de studio moet lezen. Daarbij komt het regelmatig voor dat je moet lezen op hoge snelheid, bij slecht licht, of dat je lessenaar iets verder van je af staat. In dat geval moet je belangrijke noten zoals accenten op crashbekkens goed kunnen onderscheiden van hihat- en ridenoten. Ook een overschot aan inkt en tekens in één maat maakt een partij slechter leesbaar. Daarnaast heeft de richting waarin je de stokken van de noten schrijft invloed op de leesbaarheid.

Notatieprogramma's hebben overal ter wereld een vaste schrijfwijze voor drums; een soort internationale standaard. En die schiet op bovengenoemde punten soms hopeloos tekort. Daarom gebruiken we in Slagwerkkrant een aantal eigen manieren, die beter zijn dan wat het programma standaard doet. Vind ik daarmee dat onze notatie de nieuwe standaard zou moeten worden? Ja, eigenlijk wel. We zullen dat uitleggen aan de hand van notenvoorbeelden. Laten we beginnen bij de bekkens.

Figuur 1 & 2. Crashes

De officiële plaats voor een crash zie je hier op de eerste tel met ruimte voor een extra crash op een tweede hulplijntje zoals op tel 4. Je ziet deze notatie ook in bestsellers als *Real Time Drums*. Als ik daarmee werk, valt het me altijd op dat drummers over de crashes heen lezen, simpelweg omdat ze te weinig opvallen. Dat is gemakkelijk te voorkomen door een rondje om de crashnoten heen te zetten, zoals in figuur 2. Op die manier vallen ze veel beter op – ook bij mindere omstandigheden – en lees je er minder snel overheen. Een crash is tenslotte en belangrijk accent, meestal op een zwaartepunt. Die wil je dus raken. Een tweede crash kun je gewoon op de
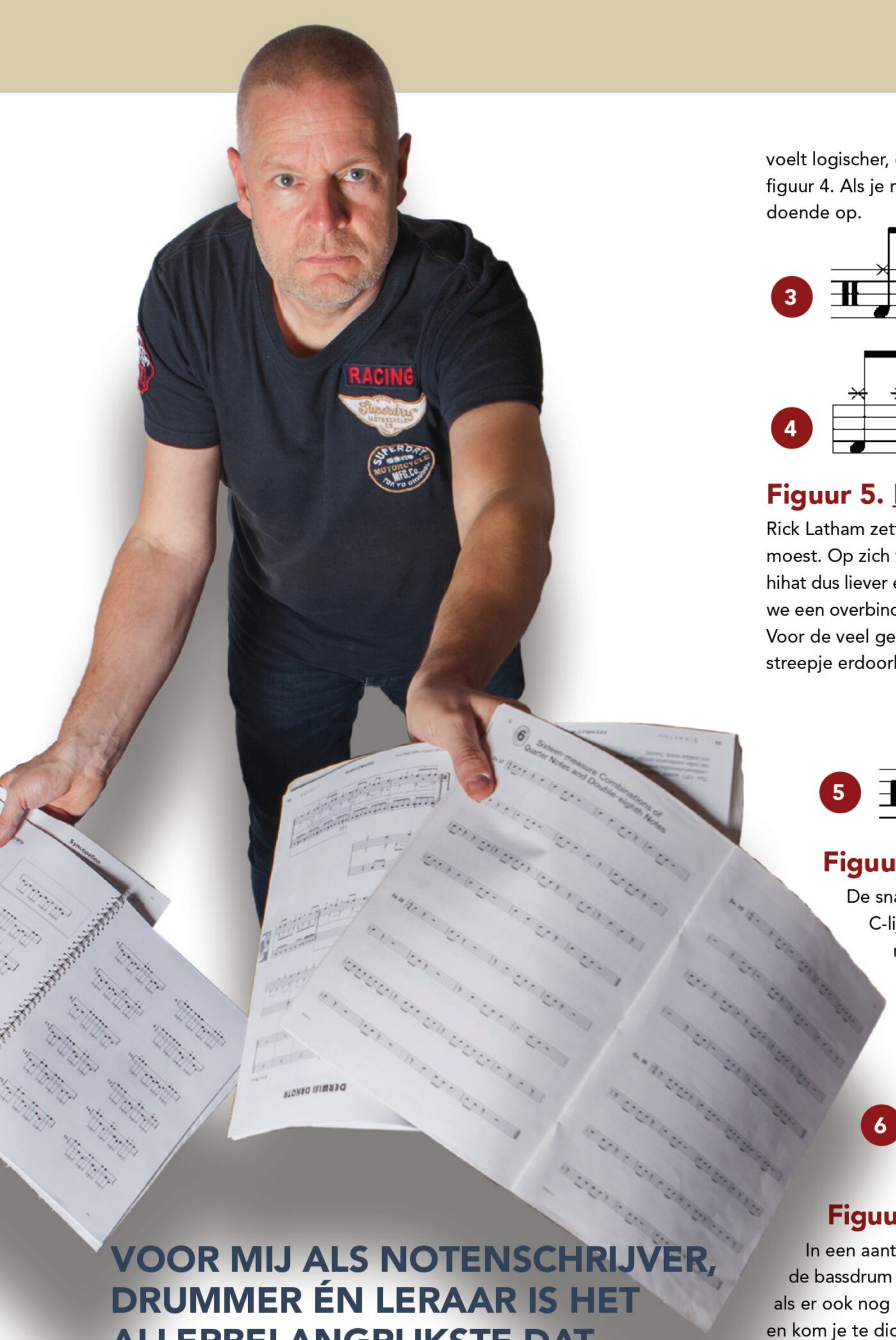
VOOR MIJ ALS NOTENSCHRIJVER, DRUMMER ÉN LERAAR IS HET ALLERBELANGRIJKSTE DAT NOTATIE DUIDELIJK IS

hihatlijn zetten met een rondje eromheen óf hoger op een hulplijntje, maar altijd in een cirkeltje.

1

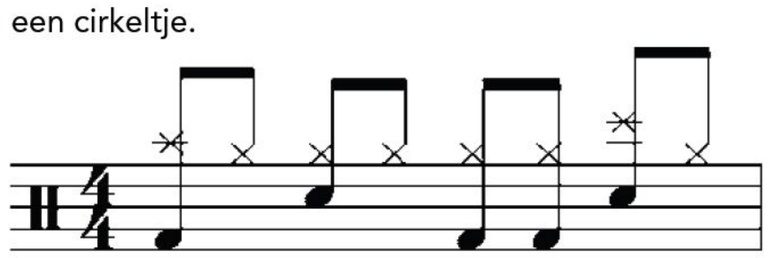

2

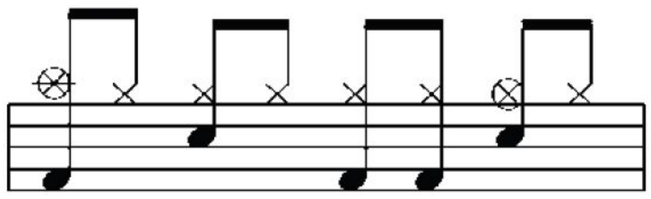

Figuur 3 & 4. Ridebekken

De standaard plaats voor het ride-kruisje is door de F-lijn zoals in figuur 3. Niet zo erg, totdat je tom 1 erbij moet slaan in een latinritme. Omdat die standaard op de E-lijn staat, krijg je de rare, lelijke notatie. De ride noteren we dus liever door het eerste hulplijntje. Iets hoger dan de hihat dus. Het voelt logischer, oogt mooier en conflicteert niet met de hoogste tom; zie figuur 4. Als je nu een crash zet op de eerste tel, valt die nog steeds voldoende op.

3

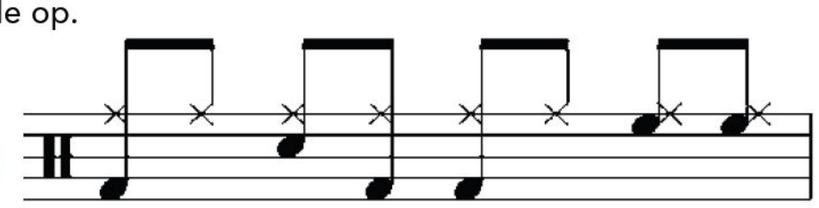

4

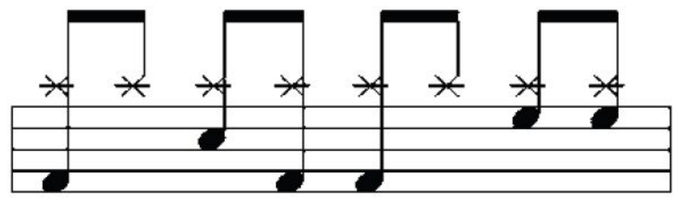

Figuur 5. Hihat open en half open

Rick Latham zette in zijn boeken een rondje om de hihat als deze open moest. Op zich vrij helder, maar zo noteren wij de crash al. Voor een open hihat dus liever een letter o en voor het sluiten een + teken. Soms schrijven we een overbindingsboogje om aan te geven dat de hihat echt doorklinkt. Voor de veel gebruikte half open hihat gebruiken we een rondje met een streepje erdoorheen. Dit is gelukkig redelijk standaard in drumboeken.

5

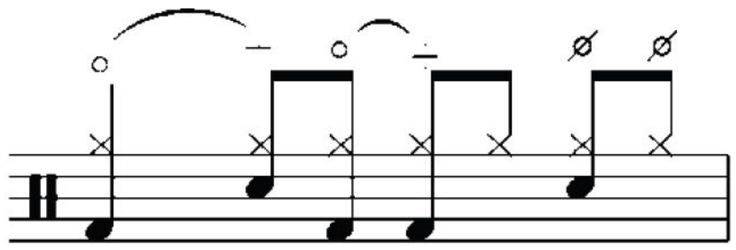

Figuur 6. Snares

De snare noteer ik het liefst zoals in de meeste boeken op de C-lijn. In de boeken van Agostini staat hij als B-noot met de middenlijn erdoorheen, maar die gebruik ik liever voor extra snare of toms. Een enkele keer zie je hem als A-noot waar we normaal de floortom schrijven. Niet doen, want verwarrend. In figuur 6 zie je achtereenvolgens de snare, een rimclick, een rimshot en een extra snare.

6
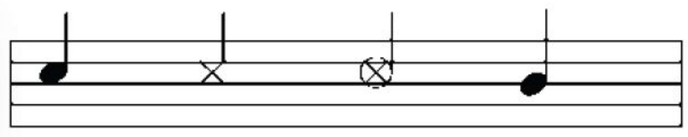
Figuur 7 & 8. Bassdrums en hihat met voet

In een aantal boeken waaronder Agostini en *Real Time Drums* wordt de bassdrum onder de onderste lijn geschreven. Op zich wel helder, maar als er ook nog een tweede bassdrum onder moet, kom je wel erg laag uit en kom je te dicht bij de volgende regel. Niet fijn, vandaar dat we de bass als F noteren en een tweede bass als E. In figuur 7 zie je achtereenvolgens bass 1, bass 2, hihat met voet en gesplashte hihat met voet. De hihat met voet moet voor mij gevoelsmatig onder de bass als een kruisje op de D-locatie. Zet je hem erboven zoals bijvoorbeeld in *Real Time Drums* dan krijg je en raar notenbeeld als je de hihat met voet in achtsten speelt. Zie de samba in figuur 8 met de voeten 'verkeerd om'. Dat leest niet fijn en staat in de meeste boeken gelukkig precies andersom. De notatie van de hihat met voet boven de bass komt vermoedelijk van de snaredrumnotatie op één lijn, zoals je die ziet in Zwitserse, Franse en Schotse trommelboeken. Daarbij wordt rechts onder en links boven de lijn genoteerd. Verdedigbaar dus, maar voor drumstel toch ongewenst.

7

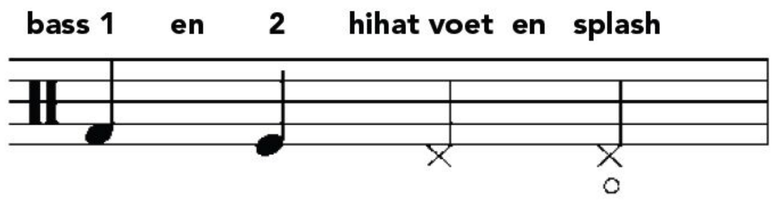

8

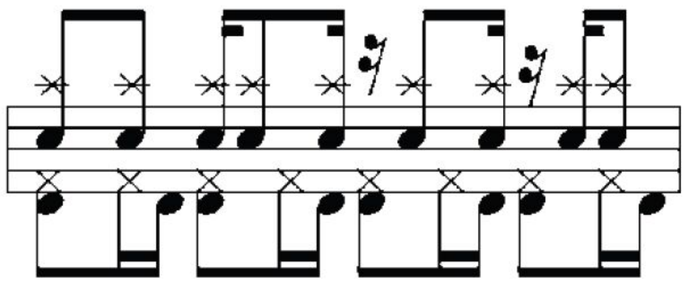

>>

DRUMNOTEN IN SLAGWERKKRANT Het hoe en waarom van onze notatie

Figuur 9 & 10. Toms

De toms staan in de standaardnotatie prima zoals in figuur 9. Meer toms kun je tot zes stuks altijd nog wel kwijt; zie figuur 10. In sommige boeken krijgen de toms een eigen tekentje en dat is lekker duidelijk. Bij Latham is dat een open noot met een diagonaal streepje erin en bij Jost Nickel een noot met een rondje eromheen. Ik ben voorstander, maar krijg deze noten in Finale tot nu toe niet gemaakt. Zodra dat kan, zal ik waarschijnlijk de tomnotatie uit Nickels' boeken overnemen.

9

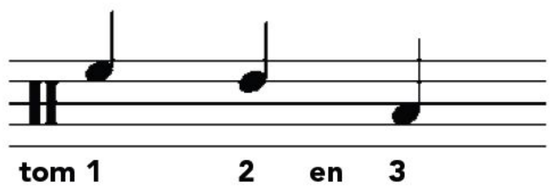

10

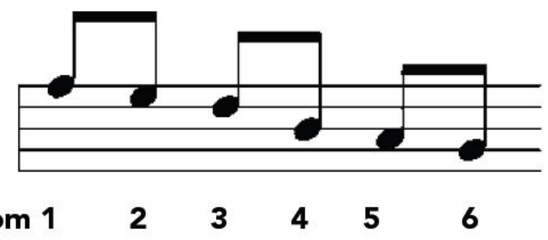

Figuur 11 & 12. Ghostnotes

In figuur 11 zie je het drama dat zich voltrekt als je ghostnotes op de standaard manier tussen haakjes schrijft. Bij een vol ritme wordt dat een lastig te volgen brij van tekens met véél inkt. In Slagwerkkrant noteren we daarom ghostnotes op 60% van de normale grootte (figuur 12) en soms noten ertussenin op 70 of 80%. Daarmee wordt het notenbeeld veel rustiger en zie je meteen welke noten hard zijn en welke zacht. Deze notatie vindt internationaal inmiddels navolging en zien we gelukkig steeds meer terug in nieuwe boeken.

11

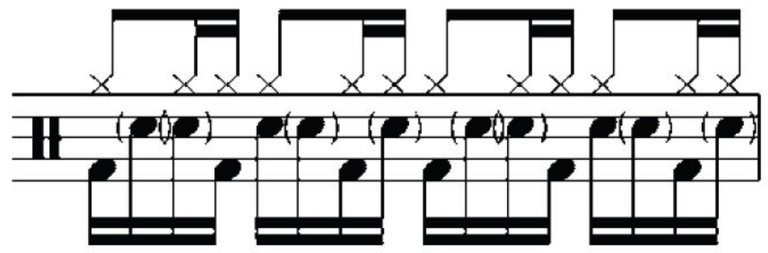

12

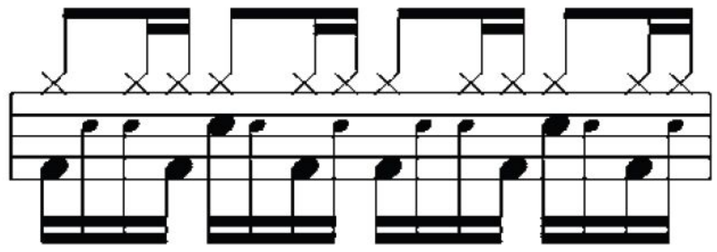

Figuur 13, 14, 15, 16, 17. De stokken

Tot slot de richting van de stokken. Verreweg het makkelijkst is het noteren van de stokken naar boven zoals in figuur 13. Dat heeft echter een paar nadelen. Ten eerste leert de leerling op deze manier amper rusten lezen, en die horen net als noten nou eenmaal bij muzieknotatie. Bij figuur 14 zie je de stokken van bass en snare omlaag genoteerd. Zo leer je dus ook rusten lezen én je kunt hier iets makkelijker zeggen: 'Laat de bass/snare-partij ongewijzigd en speel een andere hihatlijn.' Omdat deze nu los van elkaar staan, is die sprong makkelijker te maken zonder het basisritme geweld aan te doen. Een derde optie is voor alles met de handen stokken omhoog, en voor alles met de voeten stokken omlaag schrijven (zoals bij figuur 15). Nadeel is dan dat de drummer juist wel érg veel rusten voor zijn kiezen krijgt. Te veel van het goede dus. Alleen bij sommige wat vollere latinritmes is dit wel handig, want leesbaarder.

Een tweede nadeel van notatie met alle stokken omhoog is dat als het ritme erg vol zit, zoals bij figuur 16, het minder leesbaar wordt. Onze ogen en hersenen kunnen dan de veelheid aan informatie niet snel genoeg verwerken. Bij figuur 17 zie je hoe de notatie van het ridebekken omhoog en de rest omlaag, hetzelfde ritme een stuk leesbaarder maakt. Ook hier kun je makkelijker een andere 'bovenkant' erop zetten zonder de onderkant te veranderen.

VIND IK DAT ONZE NOTATIE DE NIEUWE STANDAARD ZOU MOETEN WORDEN? JA, EIGENLIJK WEL

13

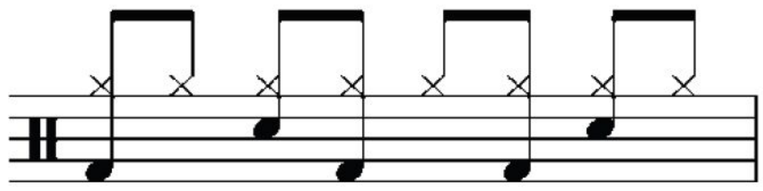

14

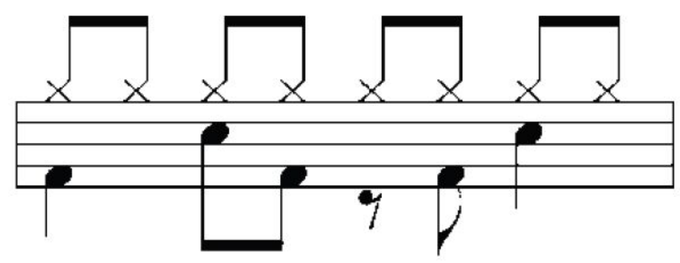

15

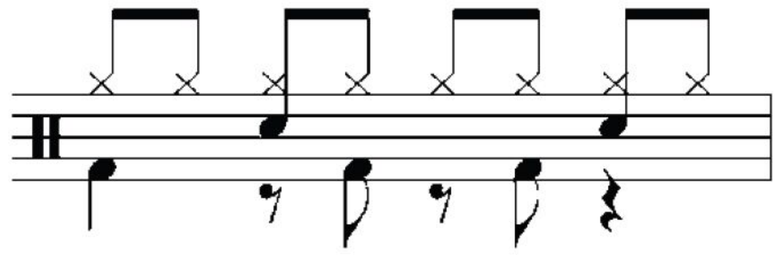

16

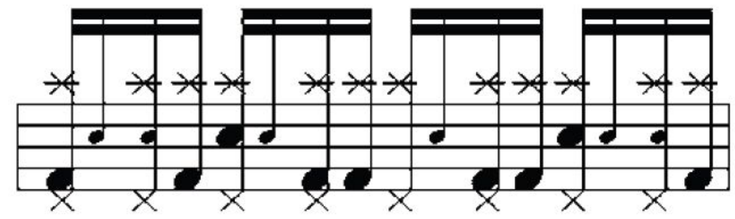

17

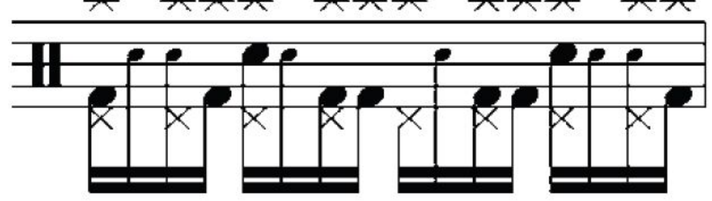

Zie daar het hoe en waarom van onze notatiewijze. De meningen hierover zullen ongetwijfeld verdeeld zijn, maar alle gekozen oplossingen leiden tot meer duidelijkheid en zijn met goede argumenten te verdedigen. Wil je hier iets over kwijt? Mail ons op info@slagwerkkrant.nl.

Pearl

Reference ONE

THE REFERENCE LEGACY...

UNLEASHED!

THE MODERN HYBRID DRUM CONCEPT

NEW FINISHES

NEW L-ROD TOM MOUNT

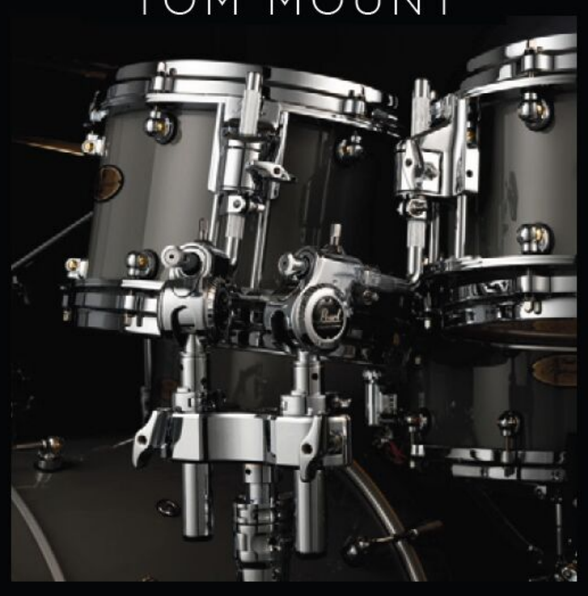

NEW R2-AIR SUSPENSION SYSTEM

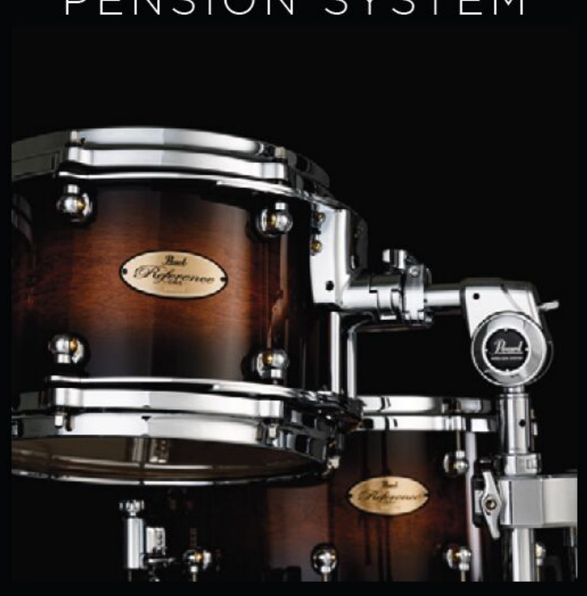

Uitslag van de 39ste

De Slagwerkkrant Poll toont elk jaar de voorkeur van de lezers van Slagwerkkrant. Wie en wat vonden jullie het beste van het afgelopen seizoen? Dat lees je op deze pagina's: de slagwerkers van het jaar (seizoen 2022-2023), de meest innovatieve, leuke en goede productlanceringen van het afgelopen jaar, en meer. Alle inzenders bedankt voor het meedoen!

Nate Smith

De uitslag van deze Slagwerkkrant Poll bevat twee nieuwe nummers één op de positie van Drummer's Drummer van het jaar. Nate Smith staat nummer één wereldwijd, en Koen Herfst mag die titel dit jaar voor het eerst dragen in de sectie Drummer's Drummer Benelux. Verder is opvallend dat Cesar Zuiderwijk tot Rockdrummer van het Jaar is gekozen. Dat was in 2020 voor het laatst het geval. Hij was ondanks zijn 75 jaar bijzonder actief afgelopen jaar, met Sloper, Drum Demons en zijn theatertour *De Naakte Waarheid*.

Slagwerkkrant Poll Awards 2023
Op zondag 8 oktober – tijdens Herfstfest in Het Paard, Den Haag – feliciteren we de winnaars en reiken we de Poll Awards 2023 uit.

Drummer's Drummer Wereld
1. (4) Nate Smith
2. (3) Steve Gadd
3. (-) Chad Smith
4. (2) Peter Erskine
5. (-) Dave Grohl
6. (-) Simon Phillips
7. (5) Cindy Blackman Santana
8. (7) Vinnie Colaiuta
9.(-) Dave Weckl
10. (-) Anderson .Paak
runner-up: Louis Cole

Drummer's Drummer Benelux
1. (2) Koen Herfst
2. (1) Hans Eijkenaar
3. (6) Cesar Zuiderwijk
4. (4) Lucas van Merwijk
5. (3) Yoran Vroom
6. (-) Salle de Jonge
7. (5) Joost Kroon
8. (-) Chris Strik
9. (-) John Engels
10. (-) Ed Warby
runner-up: Mira Burgers

Rock/Dance/Funk Drums Wereld
1. (4) Chad Smith
2. (2) Steve Gadd
3. (5) Dave Grohl
4. (9) Anika Nilles
5. (1) Anderson .Paak
6. (7) Dennis Chambers
7. (6) Simon Phillips
8. (10) Mike Portnoy
9. (-) Steve Ferrone
10. (-) Chris Dave
runner-up: Camille Bigeault

Rock/Dance/Funk Drums Benelux
1. (2) Cesar Zuiderwijk
2. (1) Hans Eijkenaar
3. (8) Joost Kroon
4. (3) Mario Goossens
5. (-) Salle de Jonge
6. (-) Cyril Directie
7. (-) Danny Sahupala
8. (6) Antonie Broek
9. (4) Jimmy van den Nieuwenhuizen
10. (5) Davy Deckmijn
runner-up: Karen Willems

Hardrock/Metal Drums Wereld
1. (1) Nicko McBrain
2. (3) Mike Portnoy
3. (2) Danny Carey
4. (6) Lars Ulrich
5. (4) Dave Lombardo
6. (5) Mike Mangini
7. (10) Matt Garstka
8. (-) Virgil Donati
9. (7) Eric Moore II
10. (9) Baard Kolstad
runner-up: Eloy Casagrande

Hardrock/Metal Drums Benelux
1. (2) Koen Herfst
2. (1) Ed Warby
3. (3) Dirk Verbeuren
4. (6) Roel van Helden
5. (7) Ariën van Weesenbeek
6. (-) Bart Nederhand
7. (5) Servaas Steurbaut
8. (-) Sander Zoer
9. (-) André Borgman
10. (9) Mike Coolen
runner-up: Senne Jacobs

Fusion/World Drums Wereld
1. (3) Vinnie Colaiuta
2. (1) Nate Smith
3. (2) Steve Gadd

Chad Smith

Slagwerkkrant Poll

4. (7) Dave Weckl
5. (-) Horacio 'El Negro' Hernandez
6. (4) Dennis Chambers
7. (6) Benny Greb
8. (-) Billy Cobham
9. (5) Mark Guiliana
10. (-) Louis Cole
runner-up: Gergo Borlai

Fusion/World Drums Benelux

1. (2) Hans Eijkenaar

2. (5) Lucas van Merwijk
3. (1) Yoran Vroom
4. (3) Stefan Kruger
5. (4) René Creemers
6. (-) Danny Sahupala
7. (-) Cyril Directie
8. (8) Kim Weemhoff
9. (10) Bruno Meeus
10. (-) Sebastiaan Cornelissen
runner-up: Sonny Groeneveld

Jazzdrums Wereld

1. (1) Peter Erskine

Peter Erskine

2. (2) Nate Smith
3. (3) Cindy Blackman Santana
4. (6) Roy Haynes
5. (9) Bill Stewart
6. (4) Mark Guiliana
7. (5) Brian Blade
8. (-) Adam Nussbaum
9. (-) Terri Lyne Carrington
10. (7) Antonio Sanchez
runner-up: Kendrick Scott

Jazzdrums Benelux

1. (1) John Engels

© Reinout Bos
John Engels

Dwight Muskita

2. (3) Joost Kroon
3. (-) Chris Strik
4. (8) Bruno Castellucci
5. (9) Kim Weemhoff
6. (2) Jamie Peet
7. (-) Sun-Mi Hong
8. (-) Tuur Moens
9. (-) Eric Ineke
10. (5) Martijn Vink
runner-up: Niek de Bruijn

Percussie Wereld

1. (1) Sheila E

2. (2) Luis Conte
3. (3) Alex Acuña
4. (6) Lenny Castro
5. (9) Airto Moreira
6. (5) Trilok Gurtu
7. (4) Giovanni Hidalgo

8. (8) Susie Ibarra
9. (-) Bill Summers
10. (7) Zakir Hussain
runner-up: Jamey Haddad

Percussie Benelux

1. (2) Dwight Muskita

2. (1) Martin Verdonk
3. (5) Jeroen de Rijk
4. (3) Steven Brezet
5. (-) Nippy Noya
6. (7) Laura Trompetter
7. (8) Anouk Verdonk
8. (-) Arthur Bont
9. (6) Vernon Chatlein
10. (4) Simone Sou
runner-up: Heiko Dijker

Drumschool van het Jaar

1. (2) Drums4fanatics

Drums4fanatics drumschool

2. (1) Davy's Drumschool
3. (-) Drumschool Mark Eeftens
4. (5) Drumschool Cleuver
5. (-) Drumschool Apeldoorn

Drumleraar van het Jaar Benelux

1. (-) Chris Strik

© Tim Emmen
Chris Strik

2. (2) Eddie Claessens
3. (2) Davy Deckmijn
4. (-) Arthur Bont
5. (-) Lucas van Merwijk

Slagwerkgroep Benelux

1. (2) Slagerij Van Kampen

2. (1) Percossa
3. (3) Drums United

Beste Band Wereld

1. (1) Foo Fighters

2. (2) Toto
3. (5) Red Hot Chili Peppers
4. (4) Snarky Puppy
5. (-) Santana

© Rob van Dalen
Koen Herfst

Nieuwe pro

Beste Band Benelux

1. (4) Di-rect

2. (-) Triggerfinger
3. (3) Kensington
4. (-) Psychonaut
5. (-) DeWolff

Slagwerkfestival/Clinic/Concert van het Jaar

1. (1) Herfstfest

2. (-) 40 jaar Slagwerkkrant Jubileumfeest
3. (2) DrumDrieDaagse

All Time Favorite Wereld

1. Bernard 'Pretty' Purdie

2. Peter Erskine
3. Luis Conte
4. Bill Bruford
5. Nicko McBrain

Hall of Fame Wereld

Steve Gadd (2003)
Jeff Porcaro (2004)
Buddy Rich (2005)
Simon Phillips (2006)
John Bonham (2007)
Vinnie Colaiuta (2008)
Stewart Copeland (2009)
Dave Weckl (2010)
Neil Peart (2011)
Ringo Starr (2012)
Mike Portnoy (2013)
Billy Cobham (2014)
Keith Moon (2015)
Phil Collins (2016)
Sheila E (2017)
Charlie Watts (2018)
Terry Bozzio (2019)
Chad Smith (2020)
Art Blakey (2021)
Taylor Hawkins (2022)

All Time Favorite Benelux

1. Martin Verdonk

Martin Verdonk

2. Leon Klaasse
3. Bruno Castellucci
4. Ed Warby
5. Stefan Kruger

Hall of Fame Benelux

Cesar Zuiderwijk (2003)
Ton Dijkman (2004)
John Engels (2005)
Hans Eijkenaar (2006)
Lucas van Merwijk (2007)
Fred van Vloten (2008)
René Creemers (2009)
Han Bennink (2010)
Pierre Courbois (2011)
Pierre van der Linden (2012)
Rob Kloet (2013)
Marcel Serierse (2014)
Michael Schack (2015)
Martijn Vink (2016)
Mario Goossens (2017)
Bruno Meeus (2018)
Nippy Noya (2019)
Jeroen de Rijk (2020)
Oscar Kraal (2021)
Hans van Oosterhout (2022)

Bernard 'Pretty' Purdie

We vroegen op het poll-formulier het volgende: 'Welke nieuwe merken of series die vanaf september 2022 in de Benelux geïntroduceerd werden, waren het meest bijzonder, vernieuwend of verrassend?' Leidraad daarbij is dat díe nieuwe producten in aanmerking komen die op beurzen of anderszins van augustus 2022 tot en met juli 2023 gelanceerd zijn en/of in die periode in Slagwerkkrant zijn getest. De lezers en websitebezoekers hebben gekozen, en dat leverde de uitslagen op deze pagina op.

Akoestische drums

1. Pearl Masters Maple

2. Gretsch 140th Anniversary
3. Tama Club Jam Pancake
4. Ludwig Continental
5. Lignum Steam Bent

Bekkens

1. Zildjian K Fat Hats

2. Meinl Smack Stack
3. Istanbul Xist Dry Dark Brilliant
4. Zildjian FX Raw crashes
5. Meinl Byzance Dual Trash china

Snaredrums

1. Ludwig Universal

2. Pearl Dennis Chambers Signature mk3
3. Tama Star Reserve Cedar
4. Sonor Kompressor
5. British Drum Company Raven

Elektronische drums

1. Roland SPD SX Pro

2. Roland TD 17KV2
3. Roland VAD 507
4. Millenium MPS 1000
5. Gewa G3

Percussie

1. LP Tito Puente Signature Timbale en Cowbell set

Winnaar Slagwerkkrant Poll Award Elektrische drums: Roland SPD SX Pro

ducten 2022/2023

Winnaar Slagwerkkrant Poll Award Akoestische drums: Pearl Masters Maple

2. Meinl Headliner Snare Cajon
3. Grover Pro Dual Action Castanet Machine
4. Toca 30th Anniversary Margarita conga's, bongo's en cowbells
5. LP Paoli Mejias Signature conga's en bongo's

Hardware

1. Pearl Demon Drive XR pedaal

2. Pearl R2 Air Mount
3. Ludwig Classic hardware
4. Ludwig Speed King pedaal
5. Pearl Curved hardware

Diversen

1. Vater Vinnie Colaiuta drumstokken

2. Skygel dempgel
3. DPA DDK 4000 drum-mics
4. Pro Orca drumstokken
5. Evans dB One Low Volume vellen en bekkens
6. Tama Iso Base Sound Reduction Pads
7. Evans Tune Up Kit
8. IK Multi Media Modo Drum
9. Oruga add-ons
10. RD Pads / Rudimental Drummers oefenpads

Muziekwinkel

1. (2) Adams Drumworld, Ittervoort/Lummen

2. (1) Terpstra Drumland, Lijnden
3. (3) Rotterdam Drum Department
4. (5) Bax Music
5. (4) Drumzaak, Apeldoorn
6. (6) Thomann
7. (-) Rebo Music
8. (7) Keymusic
9. (-) Interdrum
10. (-) Busscher Drums

Uitreiking van de Slagwerkkrant Poll Awards 2023
Zondagmiddag 8 oktober, Herfstfest, Paard, Den Haag
Zoals elk jaar reiken we de Slagwerkkrant Poll Awards uit aan de winnaars tijdens slagwerkfestival Herfstfest in het Paard Den Haag. Kom ze daar toejuichen! Het programma van Herfstfest vind je op de Events-pagina's achterin deze Slagwerkkrant.

Evans Sensory Hybrid Percussion e-drumsysteem

Next level hybride

Tijdens de NAMM-show van 2019 viel ons oog al eens op Sensory Percussion van Sunhouse. De elektronica van het merk ging namelijk een forse stap verder dan alles wat de concurrentie op dat moment aan het doen was. Maar als kleine fabrikant heb je het niet makkelijk, en dus is het merk een samenwerking aangegaan met vellenfabrikant Evans. Dat levert een stukje hardware én software op dat Hybride drummen naar een compleet nieuw level brengt: De Evans Hybrid Sensory Percussion.

tekst Dennis Boxem

Op het eerste gezicht lijkt het Sensory Percussion systeem misschien op een setje triggers met een interface en wat software, maar zo simpel is het in de verste verte niet. Sensory Percussion maakt, zoals de naam al aangeeft, gebruikt van sensors, en niet van triggers. Kort gezegd: je plakt een metalen stipje op je vel of gaasvel en vervolgens registreert een sensor die op de spanrand zit alles wat er op het vel gebeurt. Dat heeft twee belangrijke voordelen. Als je een akoestische trommel gebruikt, is er geen enkele invloed op je stemming. De sensor drukt namelijk niet op het vel en het metalen stipje of schijfje is zo klein dat er geen hoorbaar verschil in stemming is. Daarnaast is de sensor ook vele malen nauwkeuriger dan een trigger ooit zal zijn. En dat is waar Sensory Percussion zich onderscheidt van alle concurrenten: nauwkeurigheid. Je kunt op een enkele trommel tot wel tien verschillende zones instellen die elk een andere klank kunnen voortbrengen. En daarbij gaat het niet alleen over het vel, maar ook over de spanrand en zelfs de ketel en of je het vel met je hand afdempt of niet. Hoe dat werkt, lees je verderop.

Eerst eens kijken naar de hardware. Het basissysteem bestaat uit een interface, drie speciale sensors en de nodige kabels om de boel mee aan te sluiten. Daarnaast zitten er in de doos een mapje, een achttal platte

metalen driehoekjes, en is er een downloadcode voor de nodige software. Installatie van dit alles gaat redelijk eenvoudig, zolang je de duidelijke instructies heel precies volgt. In eerste instantie bepaal je waar op je spanrand de sensor moet komen. Dan pak je een van de driehoekjes met de eerder genoemde metalen schijfjes er aan vast. Het driehoekje zorgt ervoor dat het schijfje op precies de juiste afstand van de spanrand wordt vastgeplakt. Na het vastplakken breek je het driehoekje van het schijfje af en kun je het weggooien. Vervolgens monteer je de sensor boven het schijfje op de spanrand, verbind je de sensor met de interface en de interface met je laptop of computer, en daarmee zit alle hardware op z'n plek.

Spierballen

De interface is een op het eerste gezicht simpel ogend kastje dat dat bij nader onderzoek behoorlijk wat spierballen blijkt te hebben. Er zitten niet alleen zeven sensor-inputs in, maar ook twee gecombineerde xlr-jack-inputs, twee line-inputs, twee main-outputs, vier onafhankelijke outputs en zelfs adat- en midi-out. Om ervoor te zorgen dat je niet op zoek hoeft naar een verloopje heb je keuze uit zowel een ¼" als ⅛" hoofdtelefoon-aansluiting. Beide gecombineerde xlr/jack-inputs hebben Input Gain om de gevoeligheid bij te regelen, een schakelbare fantoomvoeding en een pad-switch voor instrument of microfoon. In het kort komt het erop neer dat je vrijwel alles op deze audio-inputs kunt aansluiten; van overheadmicrofoons tot SPD of drummodule. Je moet er wel even bij stil staan dat je voor het gebruik van de Sensory Percussion altijd een laptop of computer nodig hebt. De interface zelf is ook echt alleen een interface en werkt niet in z'n eentje. Het echte werk gebeurt in de software die op je computer of laptop draait.

De software komt best een beetje overweldigend over als je het programma voor het eerst opstart, maar zolang je alle op het scherm aangegeven aanwijzingen netjes opvolgt, is het allemaal prima te behappen. De eerste stap die je moet doorlopen

is het inleren van de sensors. Dit gaat via het zogenaamde Train-venster dat automatisch geopend wordt nadat je aangegeven hebt hoeveel sensors er op je drumkit zitten. Het inleren werkt heel simpel: Je geeft op het moment dat daar om gevraagd wordt aan of de trommel een snaredrum, tom of snaredrum betreft, of er een gaasvel of een gewoon vel op de trommel zit en wat de diameter van de trommel is. Vervolgens geef je een flink aantal klappen op de plaats van het vel of de spanrand die de software aangeeft. Net zolang tot de software aangeeft dat er genoeg informatie is verzameld. Zo werk je in eerste instantie alle trommels door. In het geval van de testset zijn dat er dus drie.

Bij eerste gebruik adviseert Sensory om niet te veel speelzones op de trommels toe te voegen. Standaard heeft de snaredrum zeven zones, een toms vier, en ook de bassdrum vier (klopper los, klopper in het vel, bovenkant spanrand en de rest van de spanrand). Dat is in eerste instantie meer dan genoeg. Niet omdat meer zones per se ingewikkelder in gebruik zijn, maar omdat je echt met de Sensory software moet leren spelen. Je kunt in elke spelzone namelijk een aparte klank programmeren. Dat is zowel een voordeel als een extra uitdaging.

Goed mikken

Speel je met een akoestische drumklank in de software, dan leveren al die speelzones natuurlijk een waanzinnig naturel klinkende en reagerende trommel op. Als je op een akoestische trommel een paar centimeter naar links of naar rechts speelt dan klinkt hij tenslotte ook niet hetzelfde, en dat effect heb je met de Sensory Percussion ook. Zodra je met melodische percussie gaat werken moet je echt even extra goed mikken: een centimeter naar links of naar rechts kan namelijk zo maar een compleet andere klank opleveren. Daarbij is het goed om te weten dat je niet altijd al die verschillende zones die je hebt ingesteld hoeft te gebruiken. Je kunt ook meerdere zones van je slagvel hetzelfde ding laten doen. Dus als je een trommel hebt die ingesteld is op tien verschillende zones, dan kun je er zelfs voor kiezen dat de software bij de ene preset deze tien zones als één geheel ziet, terwijl hij bij een andere preset juist op elke zone een andere klank of functie zet. Maar zoals gezegd: hou het in eerste instantie een beetje simpel.

Bij het instellen van de zones houdt de software ook rekening met dynamiek en manier van spelen, dus de instelling van de sensors is helemaal toegespitst op jouw manier van spelen. En dat dit werkt, blijkt eigenlijk vanaf het eerste moment dat je het instelproces hebt doorlopen. De manier waarop de sensors reageren is namelijk fenomenaal. Waar je bij een elektronische set vaak begint met iets dat ‘in de buurt’ komt en waar je vervolgens

met veel getweak de boel nog meer naar je wens bijstelt, is de Sensory software vanaf het instelproces spot-on. Daarnaast is er nog een kleine kanttekening: want als je de stemming van je trommel fors aanpast (een laag gestemde snaredrum bijvoorbeeld hoger stemmen of omgekeerd), dan zul je het instelproces ook even opnieuw moeten doorlopen. Maar eerlijk is eerlijk: dat is met triggers op een akoestische kit eigenlijk niet anders. De instelling van sensors is binnen de software opgeslagen in een aparte preset. Open je een andere klank, of een andere sessie, dan blijft de instelling van de sensors gewoon staan. Je kunt de instellingen echter wel opslaan en opnieuw inladen; handig als je een set deelt met een andere drummer, of als je de ene keer met stokken en de andere keer met brushes of mallets speelt.

Nauwkeuriger

Met alles ingesteld is het tijd om eens wat te gaan spelen. De Sensory software bestaat uit een hoofdvenster met drie verschillende tabbladen: Play, Edit en Mix. Wat je in de tabbladen Edit en Mix aantreft, mag bijna voor zich spreken, maar het venster Play verdient al meteen wat extra toelichting. Hier zie je naast een hippe graphic namelijk een weergave van alle sensors en overige inputs die op de module zijn aangesloten. Vooral de weergave van de drums met de sensors zijn in eerste instantie heel behulpzaam. Iedere keer als je op een trommel slaat, licht namelijk even kort de zone op die de sensor oppikt. En zo kun je gemakkelijk je spel een klein beetje aanpassen, of kun je zelfs zien of je het instelproces misschien nog een keer wat nauwkeuriger moet doorlopen. Op het Play-tabblad vind je ook al de nodige instellingen: zo tref je er effecten aan die op de klank en de gedragingen hele kit van toepassing zijn, en volume-instellingen van zowel de hele set als de losse onderdelen.

De software slaat complete sets op in sessies, en binnen een sessie kun je meerdere sets hebben waar je makkelijk met één enkele muisklik voor kunt kiezen. Bij de meegeleverde sounds kun je al een aantal sessies kiezen waarin een groot aantal presets zijn gemaakt. Zo is er een sessie met akoestische drumsounds, een sessie met akkoordprogressies, een sessie genaamd Electro Melodic, en ga zo maar door. Evans en Sensory hebben voor een eerste kennismaking een demosessie gemaakt met zeven presetkits die een beetje een dwarsdoorsnede zijn van wat je met de Sensory Percussion allemaal kunt. En dat is kort gezegd overweldigend veel.

Legoblokjes

Sensory bouwt z'n klanken op als een soort legopakket: iedere sound bestaat uit een aantal blokjes – modules genaamd – die je aan elkaar kunt koppelen. Zo'n module kan een sampler zijn, waar je meerdere sounds in kunt stoppen, maar ook een midi-opdracht, of bijvoorbeeld een compressor of een zogenaamde '*hit controller*'. En elk van die blokjes heeft invloed op de sound die uiteindelijk uit de module komt. Om even een voorbeeld te geven: je neemt een sampler en zet daar zeven verschillende sounds in. Vervolgens zet je daar een blokje achter dat ervoor zorgt dat je iedere keer dat de sensor een signaal oppikt een ander geluid afgespeeld wordt. Een volgend blokje kan ervoor zorgen dat je over die sound afhankelijk van hoe hard je slaat meer of minder compressie of filtering wordt toegepast, en ga zo nog maar even door. Als je meteen vanuit niets sounds gaat proberen te maken, dan krijg je te maken met een behoorlijk 'steile leercurve'. Juist daarom is het heel goed om eens flink in het demobestand rond te klikken. Dan krijg je meteen een prima eerste indruk wat alles precies doet.

Heb je nu niet per se zin om meteen de diepte in te gaan, dan is het goed om te weten dat je alle presets met een paar muisklikken kunt combineren en kunt aanpassen. De meegeleverde Sensory-bibliotheek bevat een uitgebreide hoeveelheid samples, sounds en kits en die kun je natuurlijk gewoon zo gebruiken, maar je kunt ook sounds klikken en slepen naar je eigen nieuwgemaakte set en sessie. En daarbij kun je niet alleen voor een complete sound gaan, maar

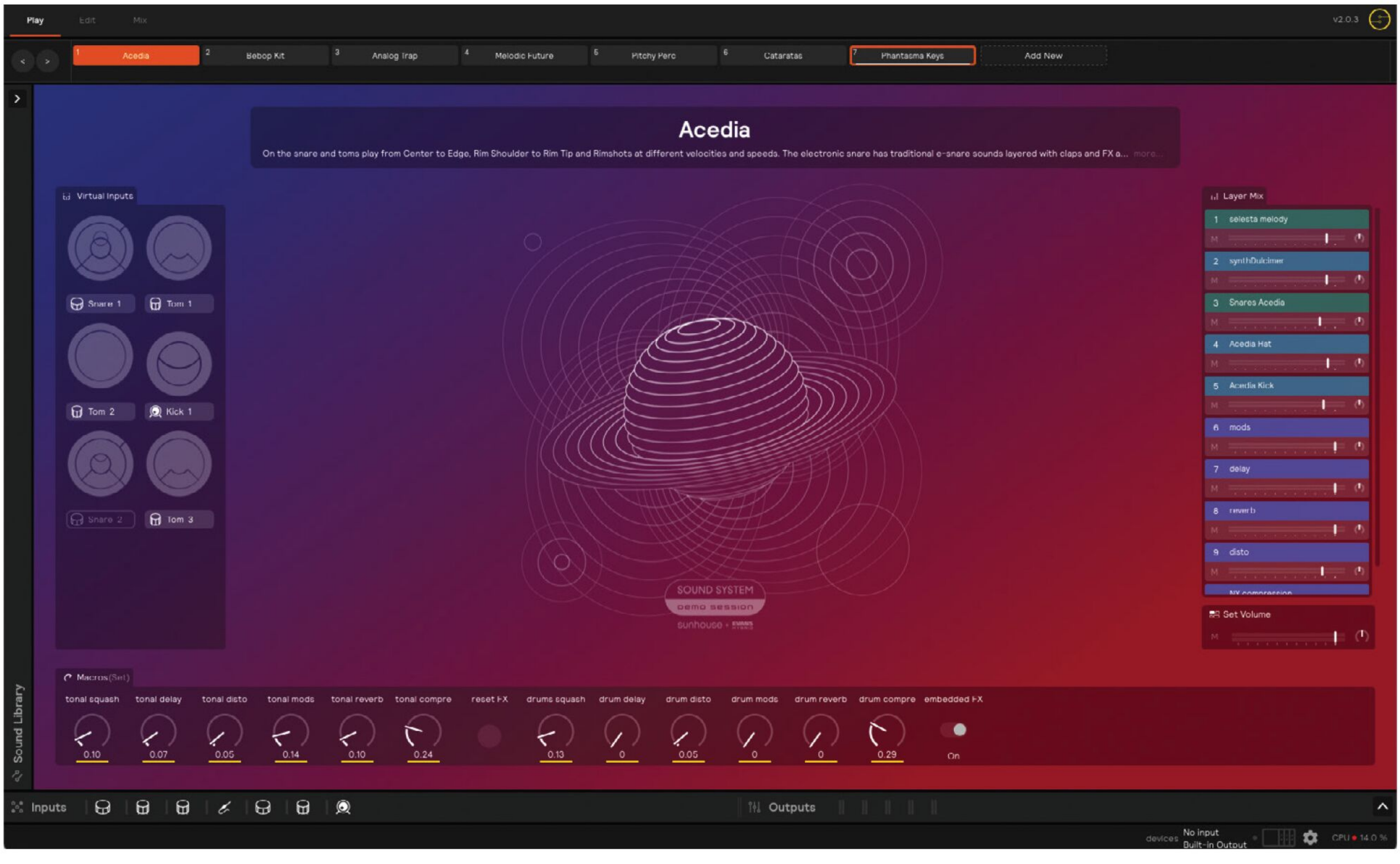

je kunt ook de losse modules waaruit de sound bestaat pakken en combineren. Gewoon een kwestie van klikken, slepen en luisteren wat er gebeurt. De kant en klare sounds variëren van goed klinkende akoestische drumsounds tot sferische melodische sounds, percussie en effecten. Er is eigenlijk nergens gebrek aan. Mocht je wel iets missen, dan kun je vrijwel ieder gangbaar geluidsbestand binnenhalen.

De Evans Sensory software en hardware bestaat echter niet alleen uit de sensors en bijbehorende software. Er zijn ook nog al die extra in- en outputs op de interface, en ook die kun je in de software gebruiken. Sluit een paar overheadmicrofoons aan en gebruik die om de akoestische sound van je drumkit te bewerken; dat kan in een handomdraai. En die bewerking kun je ook nog eens in realtime doen door op de drums met de sensors te spelen. Vanuit de software allerlei externe midi-apparaten aansturen? Geen probleem! De enige beperkende factor daarbij is de rekenkracht van je laptop. De Sensory software vraagt als je veel toeters en bellen aanzet redelijk wat van je processor, maar niet veel meer dan bijvoorbeeld Ableton of Logic.

Speeltuin

Dit alles maakt de Sensory software tot een complete muzikale speeltuin waar je vele uren in kunt experimenteren. De manier waarop de modules binnen de software samenwerken zorgen ervoor dat je op meerdere manieren eenzelfde resultaat kunt bereiken, en dat je dus niet per se stap voor stap met de handleiding op schoot hoeft. Enig nadeel van deze uitgebreide software is dat een laptopscherm al snel aan de krappe kant is.

Het Sensory Hybrid systeem wordt zoals gezegd geleverd met drie sensors. Eerlijkheid gebied te zeggen dat het daardoor een beetje als 'zonde' voelt om er een op de bassdrum te zetten. Zeker als je de Sensory software gaat gebruiken in een hybride set-up met je akoestische drums en eventueel andere controllers zoals een triggerpad of interface. Met je stokken heb je nu eenmaal meer expressiemogelijkheden dan met een bassdrumklopper.

Tijdens het testen hebben we ook even naar alternatieve opties gekeken. Dankzij de grote hoeveelheid inputs op de interface kun je er namelijk ook voor kiezen om bijvoorbeeld een microfoon op je bassdrum te zetten. Deze kun je met het nodige kunst- en vliegwerk in de software zover krijgen dat hij écht alleen je bassdrumnoten oppikt. Zelfs een externe drumtrigger bleek met wat kunst- en vliegwerk aan de praat te krijgen. In beide gevallen heb je dan niet de controle die je met een sensor wel hebt, maar het werkt wel. Wil je veel gebruik maken van extra drums, dan is een extra sensor echter wel veruit de gemakkelijkste optie.

Kortom

Het Evans Sensory Hybrid pakket is niet goedkoop. Maar als je kijkt naar de mogelijkheden dan is de prijs heel goed te verdedigen. De sensortechnologie is niets minder dan baanbrekend en de mogelijkheden in samenwerking met de interface en de software zijn ongekend. Dankzij de prima uitleg zijn de eerste stappen voor iedereen prima te doen. Wil je écht alle mogelijkheden van de software leren kennen, dan moet je rekening houden met vele uren experimenteren, spelen en luisteren. Maar dat is allesbehalve een straf. Wil je echt alle aansturingsmogelijkheden van de sensor benutten, dan moet je wel bijzonder gecontroleerd en beheerst spelen; ook dat is weer een uitdaging op zich. ■

DE FEITEN

- hardware- en softwareset voor akoestische drums
- 3x sensors
- 3x stereo mini-jackkabel
- 1x usb-c-kabel
- 12x pickup-element
- 1x Emad drumvel-adapter
- 1x Limited Edition Pro Mark Sensory Percussion 5A stokken
- Sunhouse Sensory Percussion software (download code)
- totaalprijs: € 1.750,-

Evans Portal audio-interface

- audio-interface met aansluiting voor 7 sensors
- 2x mic/line-inputs (xlr/jack-combo)
- 2x line-jackinputs
- 1x adat-output
- 6x line-jackoutputs (2x main en 4x aux)
- 2x hoofdtelefoon-out (3,5mm/6,3mm jack)

HET OORDEEL

+
- baanbrekende technologie
- ongekende en unieke speelmogelijkheden
- goede spelrespons
- sensors passen op nagenoeg alle akoestische drums

−
- altijd computer of laptop nodig voor gebruik

DE CONCURRENTIE

Er is momenteel geen afgewogen combinatie van hardware en software die kan wat Evans hier doet met de Sensory Percussion.

HERFST FEST

BENELUX DRUM FESTIVAL

ANIKA NILLES
VIRGIL DONATI

VICKY O'NEON (ANASTACIA) - **KLAAS DE SOMER** (SELAH SUE)
ARIËN VAN WEESENBEEK (EPICA)** - **KICK WOUDSTRA** (TYPHOON)**
MARIO GOOSSENS (TRIGGERFINGER)* - **JUAN VAN EMMERLOOT****
RON POWELL & **DWIGHT MUSKITA** (DIANA ROSS, KENNY G)**
DRUM DEMONS FT. **CESAR ZUIDERWIJK** & **KOEN HERFST**
HERFSTFEST KIDS! - **SLAGWERKKRANT POLL AWARDS**** & MEER!

OPEN JIJ HET FESTIVAL? DOE MEE AAN DE **TALENTENWEDSTRIJD!**

ZAT. 7 OKTOBER - KAVKA ZAPPA, ANTWERPEN
ZON. 8 OKTOBER - PAARD, DEN HAAG
TICKETS: € 25,- VIA **WWW.HERFSTFEST.COM**
**ALLEEN ANTWERPEN **ALLEEN DEN HAAG*

SLAGWERKKRANT · KAVKA ZAPPA · PAARD · REMO · Zildjian · Roland · SONOR · MEINL · TAMA · Exclusive DRUMS

DS Drums Seamless

Ciao Bella!

Het Italiaanse DS Drums is het afgelopen jaar met een heuse opmars bezig. Het merk weet voor een scherpe prijs een aantal bijzondere trommels te maken. Na de Venom Drums die we in Slagwerkkrant 234 bespraken, treffen we nu drie opvallende Italiaanse beauties op de testbank: de Seamless snaredrumreeks, gemaakt van aluminium, messing en brons.

tekst Dennis Boxem

Wat deze snaredrums zo bijzonder maakt, kun je uit de naam prima afleiden: ze hebben alle drie naadloze ketels. Dat betekent dus dat ze geforceerd zijn: door een metalen plaat met veel moeite tegen een mal te drukken is de uiteindelijke ketel gevormd. DS is daar niet uniek in. Sonor deed het tientallen jaren, Ludwig doet het nog steeds, en ook Tama en British Drum Company hebben ze in de catalogus staan. Zo'n naadloze snaredrum klinkt nét even anders dan een gewone, gebogen en gelaste metalen snaredrum. Niet alleen door het ontbreken van de lasnaad, maar ook omdat het forceren de ketel iets stijver maakt.

DS laat de ketels lokaal maken, dus al het metaalwerk wordt in Italië gedaan. Dat is makkelijker geregeld dan je zou denken, want hoewel het forceren van een trommel redelijk zeldzaam is, zijn de bedrijven die dat kunnen dat zeker niet. Geforceerde producten kom je in het dagelijks leven vrij vaak tegen. Kijk maar eens naar de roestvrijstalen pannenset op het gasfornuis, bijvoorbeeld. En hoewel een snaredrum voor zo'n forceerbedrijf geen alledaagse kost is, is het zeker niet erg lastig. Sterker nog: DS kan waarschijnlijk meer eisen aan zijn ketels stellen dan wanneer ze verder van huis worden gemaakt.

De ketels van DS zijn net even wat dikker dan die van de meeste concurrenten: de messing en koperen exemplaren zijn 1,3 millimeter dik en de aluminium versie is zelfs 2,2 millimeter dik. Maar ook de vormgeving van de ketel zelf is net even anders dan anders. De ketels hebben een – door DS Drums zo genoemd – C-Shape profiel: de bovenste draagrand staat onder een hoek van zestig graden, zoals gebruikelijk bij een wat meer vintage ketel. De hoek van de onderste draagrand is negentig graden en dus iets moderner. Daar komt nog eens bij dat de lip van de onderste draagrand een stuk groter is dan de bovenste: het scheelt bijna een centimeter. En die naar binnen gevouwen lip geeft de ketel nog eens extra stijfheid. In het midden van de ketel loopt een nogal uitgesproken felsrand die de ketel nog een beetje stijver maakt.

Lip

De ketels zijn voorzien van 2,3 millimeter dikke, geperste spanranden, waarbij de bovenste lip van de rand naar binnen is gevouwen. De spanbokken zijn

van een doorlopend model dat er behoorlijk gespierd uitziet. DS heeft een eigen snarenmechaniek, en zowel aan de kant van het mechaniek als aan de kant van de mathouder is de snaarspanning verstelbaar. Het mechaniek is vrij fors en een simpele hendel zet de snarenmat aan en uit. Leuk detail zijn de straps waarmee de snarenmat op z'n plek wordt gehouden. Die zijn van gewoven stof en hebben de kleuren van de Italiaanse vlag.

De aluminium DS heeft van de drie de meest bekende klank: relatief droog en gefocust, een mooie bite en een stevige maar beheerste aanslag. Niet geheel toevallig konden we hem een-op-een met twee concurrenten vergelijken: een Tama Starphonic en een Ludwig Supraphonic. En dan blijkt de DS keurig tussen die twee snaredrums in te liggen: iets meer focus en bite dan de Tama, iets ronder en warmer dan de Supraphonic.

Het stembereik van de DS is groot: van moddervet en breed laag naar spetterend hoog. Dit is een allround snaredrum die zich in vrijwel alle situaties en alle muziekstijlen thuis voelt. Rimshots zijn stevig en beheerst en rimclicks klinken op de naar binnen gevouwen spanranden lekker vol en stevig.

Scheermes

Wil je iets meer scherpte in je klank, dan is de messing variant van de Seamless een goede optie. Die snijdt namelijk als een scheermes. Laaggestemd geeft hij een scherpe *kets* met een beheerste hoeveelheid boventonen. Stem je hoger, dan wordt die aanslag nog een stuk scherper. Opvallend genoeg is de snaredrum ondanks zijn pittige aanslag niet moeilijk onder controle te houden. Bij zacht spel spreekt hij al heel goed aan, en de trommel reageert heel nauwkeurig. Bij hoge velspanning is de messing trommel veel scherper dan het aluminium exemplaar: de puntige backbeats spatten bijna van het vel.

De koperen snaredrum heeft van de drie Seamless snares veruit het meeste toon. In verhouding met aluminium en messing geeft deze trommel een veel ronkender toon met uitgesproken mid en aardig veel boventonen. Laag gestemd en zonder demping krijg je een volle en uitgesproken *uunkh* met een wat klikkende aanslag. Stem je hoger dan krijgt de aanslag iets meer focus, maar het mooie open karakter van de ketel blijft overeind. De sustain is met weinig moeite onder controle te krijgen. Een klein stukje tape of een half plakje dempgel doet al heel veel. Rimshots hebben bij de koperen snaredrum een karrevracht aan toon en sustain. Ook met een extreem hoge velspanning behoudt deze snare zijn luchtige en warme sound.

De drie DS snaredrums uit deze test zijn qua prijsvoering een interessant verhaal. Het zijn high-end trommels, maar de prijs zit net iets boven de hogere middenklasse. De aluminium snaredrum zit qua prijs heel dicht bij de Tama Starphonic maar heeft wel een dikkere en meer uitgesproken ketel. De messing en koperen snaredrums zijn wat prijziger, maar onder de streep een fiks goedkoper dan bijvoorbeeld de concurrentie van Ludwig.

Kortom

Qua afwerking en sound valt er op de DS Seamless snares niets af te dingen. De ketels zijn vlekkeloos afgewerkt, de hardware is solide, de vellen zijn Amerikaanse Remo's en de snarenmatten zijn luxe stalen modellen van DS zelf. Nergens is op beknibbeld. De klank van alle drie de snares voelt vertrouwd en toch hebben ze ook allemaal iets wat ze onderscheidt van de concurrentie. In elke snaredrumcollectie is dan ook wel een plaatsje voor een van deze drie Italiaanse schoonheden te vinden. ■

Importeursreactie: zie pagina 56

DE FEITEN

DE FEITEN
DS Drums Seamless snaredrums
- naadloze snaredrums uit Italië
- 2,3mm geperste spanranden
- 10 doorlopende spanbokken
- 22-snarige High Carbon stalen snarenmat
- Remo Ambassador vellen

prijzen
- Aluminium € 579,-
- Messing € 849,-
- Koper € 859,-

HET OORDEEL

\+
- uitgesproken sounds
- ruim stembereik
- prima prijs-kwaliteit-verhouding

\–
- geen minpunten

DE CONCURRENTIE

Tama Starphonic
Ludwig Black Beauty
Ludwig Supraphonic
Oriollo snaredrums

Pearl Demon XR

Snelheidsmonster

In de metalwereld is de strijd om het snelste en soepelste bassdrumpedaal nog niet gestreden. Pearl doet een nieuwe greep naar de trofee en schakelde daarvoor de hulp van George Kollias in. Samen met hem stroomlijnden ze het toch al soepele Demon Drive pedaal tot een nieuw snelheidsmonster: De Demon XR.

tekst Dennis Boxem

Wie de Demon XR voor het eerst onder ogen krijgt, kan niet om het feit heen dat er in het design een aantal dingen zitten die doen denken aan een ander bassdrumpedaal, en dat is ook niet zo heel gek. Kollias speelde voor hij met Pearl aan het ontwerpen ging ruim twintig jaar op Axis pedalen. En wie een beetje thuis is in de metalwereld, weet dat Axis nog steeds gezien wordt als de gouden standaard op het gebied van snelheid, maar dat er tegelijkertijd ook heel wat af geklaagd wordt over het feit dat deze tot in detail verstelbare aluminium kunstwerkjes wat fragiel zijn. En dus ging Kollias met Pearl aan de slag om een *best of both worlds*-oplossing te maken: razendsnel spelgevoel én betrouwbaarheid.

De basis voor de Demon XR is het standaard frame en de bodemplaat van de gewone Demon Drive. Daar viel waarschijnlijk weinig winst meer te halen. En ook de ongelooflijk soepele Ninja lagers zijn een op een afkomstig van de gewone Demon Drive. Maar daarnaast zit er ook een aantal heel specifieke onderdelen op de Demon Drive XR. Zo is de direct drive-overbrenging tussen voetblad en de as helemaal herzien. De hoek tussen voetblad en as is nu helemaal vast en niet langer verstelbaar, en ook de klopperhouders zijn al hun verstelbaarheid kwijt. Er is dus slechts één stand tussen voetblad, klopper en as, en die is helemaal gefinetuned op snelheid. Groot voordeel is dat er door het weghalen van elke vorm van verstelbaarheid op deze onderdelen eigenlijk geen speling meer kan ontstaan. Speling levert frictie op en frictie maakt een pedaal trager. Dus in theorie is deze vrij starre overbrenging altijd de meest vlotte.

De cardanas van het Demon XR twinpedaal is hetzelfde als bij de Eliminator: de peperdure Z-link waarbij alle overbrenging met rollagers in een externe ring zijn aangebracht. soepeler en met minder speling kan bijna niet.

Klaar voor de trap

Het voetblad is ten opzichte van de gewone Demon Drive compleet anders. En het is juist dit onderdeel dat een beetje aan Kollias vorige pedalenmerk doet denken. Het voetblad is behoorlijk verlengd, loopt naar de voorkant breed uit en heeft een heel glad speeloppervlak. Het is niet hoogglans gepolijst, maar mocht je zoals veel metaldrummers op je sokken spelen dan is de kans dat je binnen een paar maanden je haar kunt kammen in je voetbladen zeker niet ondenkbaar. Het gladde voetblad geeft

nauwelijks weerstand en dat maakt het heel makkelijk om met je voeten naar voren en naar achter te schuiven. Ideaal voor slide-techniek dus. En het grote formaat van het voetblad maakt het heel geschikt voor *heel/toe*-techniek.

De Demon XR wordt geleverd met twee verschillende veren. Allereerst is er de standaard veer die Pearl op al z'n high-end pedalen gebruikt. Niets bijzonders, en het ding werkt op zich uitstekend. Maar Kollias gebruikt zelf liever iets zwaarders. De standaard veer heeft een dikte van 1,6mm, het model dat Kollias uitkoos is bijna 2,3mm dik, maar als je de twee naast elkaar houdt, oogt dat verschil veel groter. Gek genoeg zit er tussen de kracht die je moet uitoefenen bij beide veren een behoorlijk grote overlap. Met de dunne veer op de maximale stand is het harder werken dan met de dikke veer op de minimale weerstand. Maar het spelgevoel van het pedaal is compleet anders. Met de zware veer gaat het eerste stukje van het intrappen nog heel erg licht en pas het laatste stukje wordt zwaarder. In de praktijk heb je daar bij hoge snelheid eigenlijk helemaal niet zoveel last van, want je klopper heeft dan al redelijk wat snelheid en dus trap je makkelijk door. Maar wat de strakke veer wel doet, is de klopper razendsnel naar achteren trekken waardoor je heel snel klaar bent voor de volgende trap.

Snelheid en controle

Ook de kloppers van de Demon XR werden voor de gelegenheid in het nieuw gestoken. Kollias koos voor een platte schijf geanodiseerd aluminium voorzien van een rubberen slagvlak. Het ontwerp van deze Extreme Impact klopper doet denken aan Trick's Deadblow Beater. Groot verschil is dat de Pearl klopper niet verstelbaar is. Dat maakt in de praktijk niet veel uit, want Pearl heeft een en ander zo in elkaar gezet dat bij de meeste bassdrums de klopper nagenoeg vlak tegen het vel komt. En dat geeft dan een heel stevige pets met gigantisch veel attack en definitie. Precies wat je nodig hebt om door lage metalgitaren heen te snijden.

Het mag duidelijk zijn dat alles bij de Demon XR gericht is op snelheid en controle. En eerlijk gezegd: het werkt. Het spelgevoel van de Demon XR is net zoals bij de meeste direct drive-pedalen een beetje steriel, maar het valt niet te ontkennen dat dit pedaal qua snelheid en controle mee kan met de absolute top. Het voetblad reageert heerlijk onder je voeten en voor dubbels en *heel/toe* heeft het pedaal precies de juiste hoeveelheid bounce. Het gebrek aan stelmogelijkheden is voor ondergetekende eigenlijk geen enkel probleem, omdat de balans van het pedaal heel afgemeten is. Ondanks dat de Demon XR veel onderdelen deelt met de gewone Demon Drive is het qua feel en features ook écht een ander pedaal. De XR speelt nog vlotter, heeft een compleet andere klopper-respons en is door de versimpelde uitvoering ook gewoon veel simpeler om af te stellen.

De Demon XR heeft met bijna 1.100 euro voor een twinpedaal en bijna 500 euro voor een enkele versie een pittig prijskaartje, maar onder de streep zit hij op bijna hetzelfde prijspunt als de concurrentie van bijvoorbeeld Trick en DW. Als je bij de kleinere pedalenmerken gaat kijken dan kan het allemaal zelfs nog veel gekker.

Kortom

Kollias en Pearl weten met de Demon XR de lat qua snelheid en controle weer hoger te leggen. Het pedaal is uitermate stevig gebouwd en door de relatief simpele bouw kan er weinig stuk of los. Daarmee lijkt het pedaal garant te staan voor vele jaren dubbele-bassdrumroffels op volle snelheid. ■

Importeursreactie: zie pagina 56

DE FEITEN

- direct drive-pedaal ontwikkeld met George Kollias
- direct drive-overbrenging
- nieuw longboard-voetblad
- deels gemaakt van aluminium
- Extreme Impact klopper
- Ninja kogellagers
- Z-link cardanas bij twinpedaal
- geleverd met twee veren: Normal en Heavy
- geleverd in handige transportkoffer

prijs

- € 499,- (enkel)
- € 1.099,- (twin)

HET OORDEEL

+
- razendsnel spelgevoel
- gecontroleerde respons
- extra zware veer geeft compleet ander karakter

–
- direct drive-overbrenging voelt mogelijk wat 'steriel'

DE CONCURRENTIE

- Tama Dynasync
- Trick Pro 1-v
- Axis X

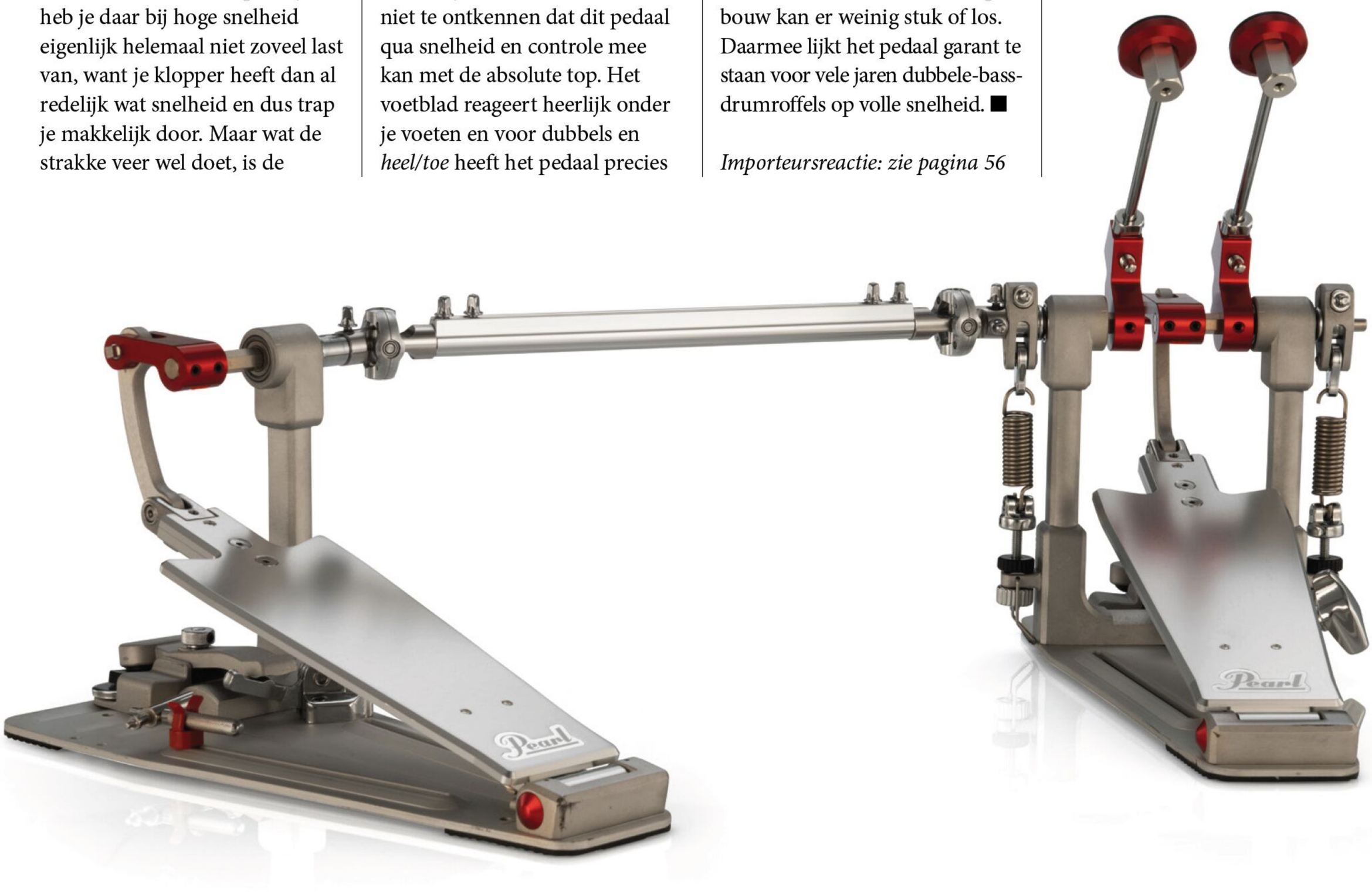

Ludwig Universal Wood

Scherp geprijsde profe

Als je aan de snaredrums van Ludwig denkt, denk je aan een fantastische sound met een bijbehorend prijskaartje. Met de Universal snaredrums probeert het Amerikaanse merk een betaalbaarder alternatief te bieden, zonder dat je aan features al te veel hoeft in te leveren. De Universals zijn er in messing, maar ook in vier bijzondere Wood-versies. Die laatste, houten snaredrums dus, nemen we in deze test onder de loep.

tekst Dennis Boxem

We kozen niet voor niets de vier hóuten Universal snaredrums voor deze test. Ze zijn namelijk behoorlijk bijzonder. Allereerst omdat Ludwig in deze prijsklasse al heel lang geen houten snaredrums meer aanbood: ze zijn ofwel goedkoper, ofwel gemaakt in de VS en heel veel duurder. De Universal Wood snares worden in Taiwan gemaakt, maar als je de ketels van dichtbij bekijkt, moet je toch echt tot de conclusie komen dat de lat bij deze snaredrums net zo hoog ligt als bij de Amerikaanse versies. De Universals hebben werkelijk prachtig afgewerkte ketels waar niets op aan te merken valt. De draagranden zijn keurig, de lak is spiegelglad, en nergens is ook maar een splinter of oneffenheid te ontdekken.

De Universal Wood snaredrums meten alle vier 14”x6½” en zijn er in vier smaken: mahonie, walnoot, beuken en kersen. Inderdaad, geen doorsnee esdoorn of berken variant, maar vier minder gangbare en karaktervolle houtsoorten. En de ketels van de Universals zijn niet identiek van constructie. De mahonie versie heeft zes lagen hout van in totaal 7,5 millimeter en heeft daarnaast ook nog eens esdoorn verstevigingsranden. Voor de stevigheid van de ketel zijn die niet nodig, maar ze geven de klank wel net even wat meer focus.

De walnoot versie heeft ook zes lagen en is ook 7,5 millimeter dik, maar de verstevigingsranden ontbreken. Wel heb je een bloedmooie buitenlaag van exotisch walnootfineer. De beuken versie doet daar nog een schepje bovenop met een zeslaags ketel die een buitenlaag heeft van sapelehout. De kersenhouten snare is dan misschien de versie met de minste poespas: zes lagen kersenhout en een neutrale, blank gelakte buitenlaag.

Identiek

Het ketelbeslag is bij de vier snaredrums hetzelfde. De spanranden zijn 2,3 millimeter dikke, stevige, geperste modellen. De spanbokken zijn klassiek ogende, doorlopende spanpijpen. Het snarenmechaniek is van het relatief fijngebouwde P88i-model, gecombineerd met een P35 mathouder. Dat levert vier snaredrums op die er door de afwerking van de ketel en het daarbij gekozen ketelbeslag behoorlijk vintage uit zien. Ze zijn te ‘schoon’ om echt een vintage feel te hebben, maar dat zal na verloop van tijd vanzelf wel minder worden.

Er zijn twee dingen waarbij Ludwig duidelijk iets meer de hand op de knip heeft gehouden. De vellen zijn geen Amerikaanse, maar Taiwanese Remo’s, en de achttiensnarige snarenmat is net even iets minder luxe en uitgesproken dan die je op de Amerikaanse snaredrums aantreft. Zowel de snarenmat als de vellen voldoen, maar ze zijn wel duidelijk minder bijzonder dan de rest van de trommel. In beide gevallen levert een upgrade nog meer karakter op, boven op wat de Universals nu al hebben. Het snarenmechaniek werkt bijzonder goed. De hendel geeft precies de juiste hoeveelheid weerstand, zodat je de snarenmat makkelijk aan kunt zetten zonder dat je hem per ongeluk met een harde pets tegen het ondervel aan trekt.

Hoeveel verschil een ketel maakt bij een trommel blijkt wel als je de vier Universals naast elkaar beluistert. Vellen en stem-

Walnut

ssionals in vier smaken

Cherry

ming doen een hoop voor de sound, maar het karakter zit toch echt verborgen in de ketel, in combinatie met de hardware. En als die hardware in vier gevallen identiek is, kun je het effect van de ketel dus heel goed vergelijken.

Focus

De kersenhouten snaredrum is de meest neutrale van het viertal. Hij heeft een relatief vriendelijk en tikje droog karakter. Laaggestemd geeft hij een beheerste klap die goed gefocust is, een lekker stevige onderbuik heeft en prima in het bandgeluid ligt. Stem je hoger, dan krijgt de snaredrum iets meer 'punt' en bite, totdat je bij een hoge velspanning een heel funky en gecontroleerde *pop* overhoudt, die dankzij de diepe ketel heel veel body heeft. Rimshots klinken puntig en gecontroleerd, rimclicks zijn breed en beheerst. Deze Universal Cherry is een prima allround snare die je in alles van jazz tot pop kunt gebruiken en die daarbij goed in het midden blijft tussen snijkracht en body.

Moet het allemaal wat scherper, dan kom je al snel bij de beuken snaredrum uit. Beuken heeft een interessante klankkarakteristiek die een beetje tussen esdoorn en berken in ligt. Licht bespeeld is hij prachtig helder en crispy, en zodra je er meer 'in gaat hangen' krijgt de sound opvallend veel extra spierballen. Het is een klankkarakter die veel mensen met de oude beuken Sonors uit de jaren tachtig associëren, maar ook deze Ludwig Universal Beech valt mooi onder deze omschrijving.

Laaggestemd krijg je een puntige 'ronk' die lekker veel hoge boventonen heeft. Stem je wat hoger, dan krijgt de klank heel veel meer focus en is elke vorm van extra demping eigenlijk overbodig.

Vanaf mediumhoge stemming wordt de klank gevaarlijk scherp en snijdend. De trommel reageert razend goed op dynamiek en dat geeft je net even wat meer klankmogelijkheden dan de Cherry je biedt. Daar moet bij worden gezegd dat de Cherry wel iets uitgesprokener is. Rimshots op de beuken snaredrum snijden als een mes door de boter en hebben zeker genoeg in huis om de gitarist naar zijn versterker te doen rennen. Rimclicks zijn vooral gefocust en puntig.

Buikgevoel

Wil je een wat donkerder sound maar toch voldoende bite, dan is de mahonie Universal misschien wel de meest aangewezen sound. De Mahogany is duidelijk donkerder in sound dan de Cherry en de Beech, maar dankzij de verstevigingsranden heeft de klank toch de focus van deze snaredrums. Met een lage velspanning heb je bij deze trommel wel behoorlijk wat extra demping nodig. Hij ronkt in het laag, maar jankt ook behoorlijk in het hoog. Met een plakje dempgel breng je het hoog onder controle. Met een tweede plakje is het helemaal weg en ontstaat er een

Beech

heel gespierde seventies *plof*. Rimshots klinken bij deze velspanning heerlijk stuwend en geven een scherp bovenrandje aan het jarenzeventiggevoel.

Met een gemiddelde velspanning blijft de mooi lage ronk prima overeind en komt het hoog wat beter onder controle. Dat geeft je een snaresound met veel body, lekker grommend laag en een stevige gespierde aanslag. Bij subtiel spel is deze Mahogany iets wolliger, maar als je hoger stemt krijg je ook in je ghostnotes veel meer definitie zonder dat je aan laag buikgevoel inlevert. Rimshots hebben bij hogere velspanning nog steeds ongelooflijk veel lucht en geven een uitgesproken *ienkh* na de sticksound. Rimclicks zijn licht en puntig, maar minder breed dan van die van de Beech en Cherry.

Mahagony

De walnotenhouten snaredrum is duidelijk de donkerste en de wolligste van de vier Universal snaredrums. Hij heeft een donker grommende attack, gevolgd door een chocoladeachtige sustain. Deze Walnut heeft minder uitgesproken hoog dan de Mahogany. Hij grossiert in donker en vettig laag. Laag gestemd heeft de snaredrum veel lucht en *oempfh*, die je veel 'push' geeft maar betrekkelijk weinig snijkracht. Zodra je hoger stemt, wordt de klank korter en de aanslag meer uitgesproken zonder dat je in het laag ook maar iets inlevert. Deze trommel wordt in eerste instantie beheerster en gaat daarna pas – een beetje – omhoog in stemming. Met het slagvel op standje biljartlaken is de sound van deze trommel nog steeds relatief laag, alleen de aanslag is scherper en daadwerkelijk hoger. Als je een beheerste snaredrum zoekt die lekker in de mix ligt en toch bakken karakter heeft, is dit waarschijnlijk de meest voor de hand liggende keuze.

Kortom

De vier Universal snaredrums zijn een schot in de roos. Alle vier de Wood trommels hebben een eigen karakter en sound, ondanks het feit dat de hardware identiek is. De besparingen op het gebied van vellen en mat zullen voor de echte snaredrumfetisjist geen enkel probleem zijn; dat zijn immers nu net de dingen waar iedere drummer zijn eigen voorkeuren heeft. De afwerking van de snares kan zich meten met de Amerikaanse Ludwigs en de looks zijn ook helemaal tiptop en orde. Onder de streep heb je dus aan deze Universals vier topklassesnaredrums voor een heel acceptabele prijs. ■

Importeursreactie zie hieronder

DE FEITEN

DE FEITEN
Ludwig Universal Wood snaredrums
- 14"x6½" snaredrums in mahonie, walnoot, beuken en kersen
- 6-laags, 7,5mm dikke ketels
- mahonie model met esdoorn verstevigingsranden
- 2,3mm geperste spanranden
- Taiwanese Remo UT vellen
- 18-snarige stalen snarenmat
- 10 doorlopende spanbokken
- P88i snarenmechaniek

prijzen
- Beech Snare € 565,-
- Cherry Snare € 472,-
- Mahogany Snare € 530
- Walnut Snare € 588,-

HET OORDEEL

\+
- vier duidelijk verschillende karakters
- moderne vintage look
- topklasse afwerking

\−
- geen minpunten

DE CONCURRENTIE

- Mapex Black Panther
- Tama SLP
- DW Performance

Importeurs en reacties

Op deze plaatst stelt Slagwerkkrant importeurs en fabrikanten in de gelegenheid om te reageren op de tests van hun producten in deze editie.

De volgende importeurs konden zich vinden in de strekking van de test:
- Fentex, Lijnden (020 659 4442), importeur van DS drums, www.fentex.nl, www.dsdrum.com
- Pearl Music Europe, Venlo (0773 81418), fabrikant van Pearl, www.pearldrum.com
- Conn Selmer Europe, Uxbridge (UK), distributeur van Ludwig, www.ludwig-drums.eu
- D'Addario, Frankfurt (D) (+49 69506 044070), importeur van Evans, www.daddario.com, www.evansdrumheads.com

Slagwerkkrant doet z'n best om bij de geteste producten realistische prijzen te vermelden. Doordat niet alle importeurs er een gelijke prijspolitiek op nahouden, en winkeliers vrij zijn om zelf een prijs te bepalen, kunnen er kleine en grote verschillen optreden.

STIGGELBOUT
Slagwerk
www.stiggelbout.nl

www.cajon-kopen.nl
La Guitarra Buena Amsterdam

Drummen?
DrumBase!
Bij DrumBase krijg je individueel drumles op maat. Met moderne lesmethodes wordt gewerkt aan een klinkend resultaat!
DrumBase, het adres voor TOPdrumles!
Pad van Alting 4, 4128 BK Lexmond, tel. (0347) 34 24 62.

Purple Chord
classic drums & cymbals
www.purplechordshop.com

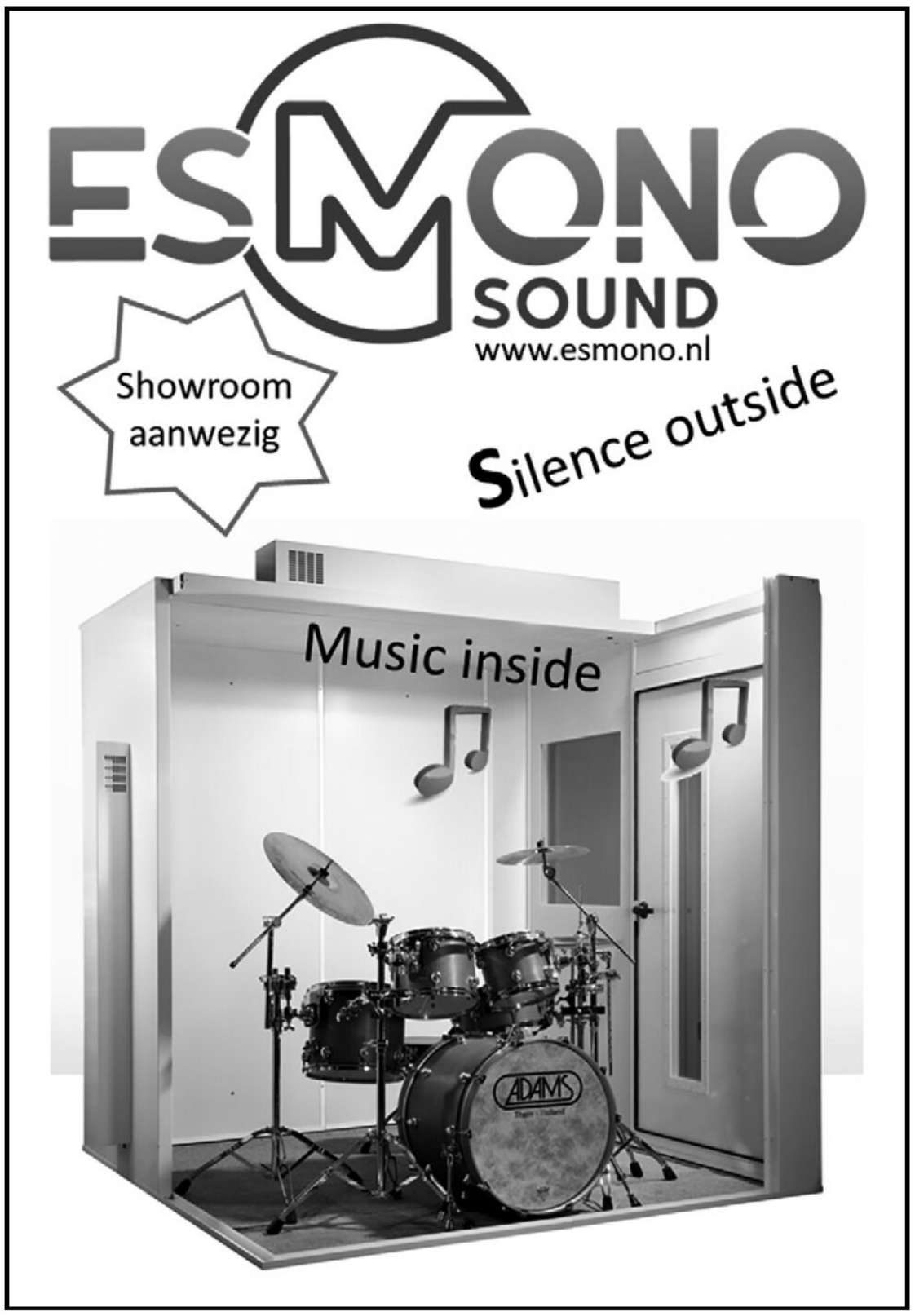
ESMONO
SOUND
www.esmono.nl
Showroom aanwezig
Silence outside
Music inside
ADAMS

Maatwerk in drums
WAT IS HET JUISTE DRUMSTEL VOOR U ?
Het valt niet mee om de juiste keuze te maken. Dit is afhankelijk van uw budget, manier van spelen en waarvoor u het gebruikt.
Daarom hebben wij een enorm aanbod aan elektrische drumstellen testklaar staan:
Roland VAD 507, Roland VAD 307, Gewa G3pro, Gewa G9 limited, Efnote 3X, Efnote 5X, Efnote 7X , Efnote Pro 707, ATV EXS-5, Artesia 250, Pearl e/Merge.
Daarnaast hebben we akoestische drumstellen omgebouwd naar elektronisch met Pearl Mimic Pro en ATV AD5 module.
Wij werken alleen op afspraak zodat u alle tijd heeft om te proberen en vergelijken. Duizenden professionele en hobby-drummers zijn u voorgegaan! Ondanks dat we de maximale service geven op advies, garantie en back-up, zijn onze prijzen vergelijkbaar met de webshops.
Wel de service van een winkel, maar niet de prijzen!
U bent van harte welkom om langs te komen na het maken van een afspraak!
www.maatwerkindrums.nl, Achter de Kerk 17a, 4141CJ Leerdam, 06 480 835 05

U vraagt wij spelen deel 134

door Cesar Zuiderwijk en Olaf Fase

mis KLEUN 3

In de serie Miskleun worden steeds een of twee handslagen vervangen door een bassdrum; die mis je dus. Maar wat je ervoor terugkrijgt, kleunt er wel in! Bij de paradiddles in de volgende oefeningen vervalt steeds de hand die vervangen is door een bassdrum, zodat je met de volgende hand doorgaat, Hierdoor ontstaan heel andere patronen. Onderschat dit niet! Je ziet meteen hoe vastgebakken je zit aan de normale handzetting. Hersengymnastiek dus!

1a t/m 1e. We hebben voor paradiddle **RLRR LRLL** vijf manieren bedacht om hem te verdelen over je drumstel.

1a

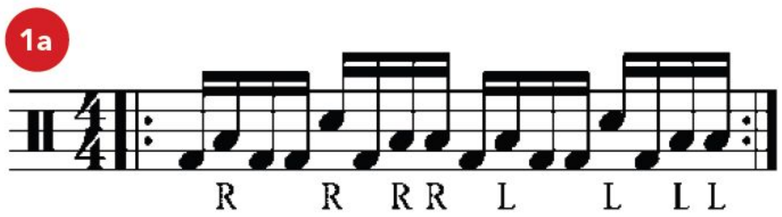

1b

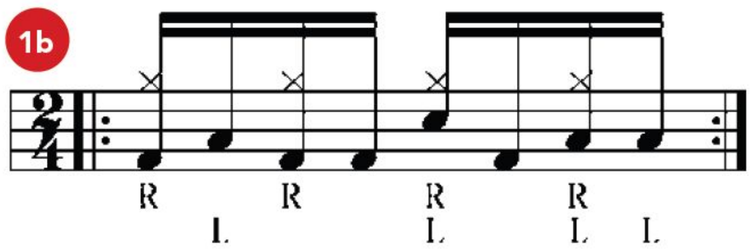

1c

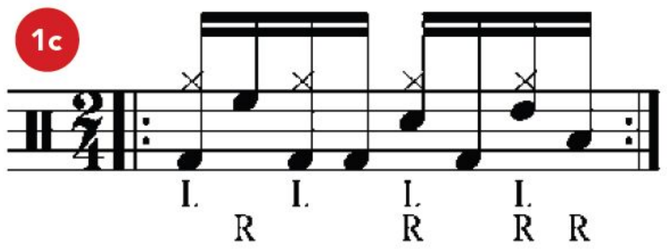

1d

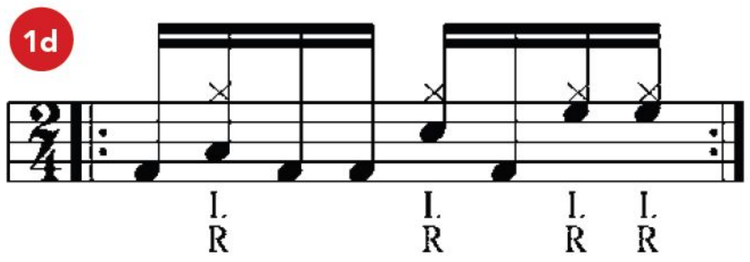

1e

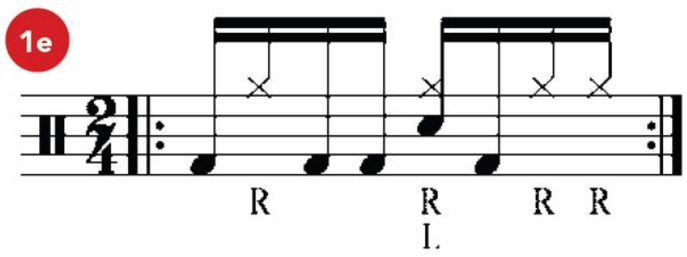

2a t/m 2c. De paradiddle is gevuld met dubbel bassdrum in zestiendentriolen; lekker laten rollen!

2a

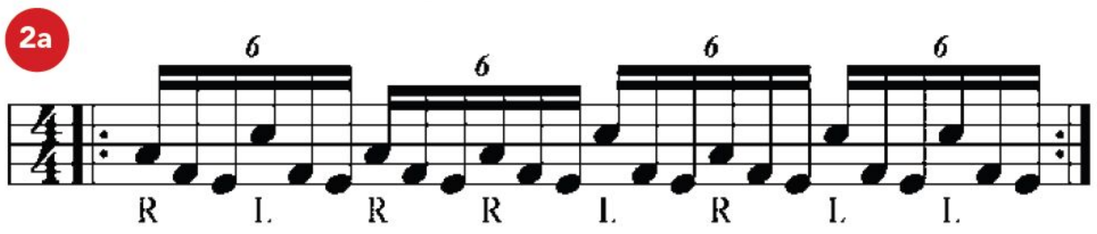

2b

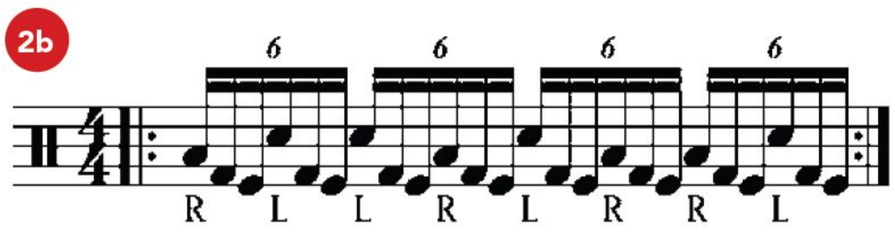

2c

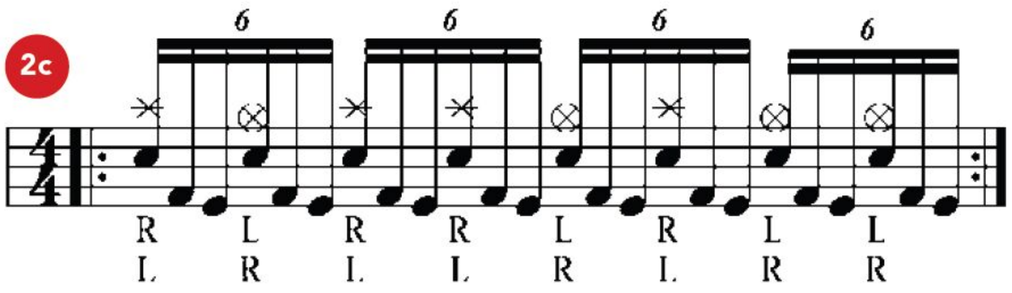

3a. **RLRR LRLL**
de R is verdubbeld en met bassdrums gespeeld, L op snare en floortom.

3a

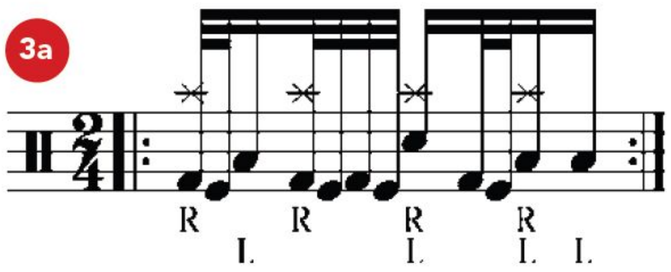

3b. **RLLR LRRL**
de R is verdubbeld en met bassdrums gespeeld, L op snare en floortom.

3b

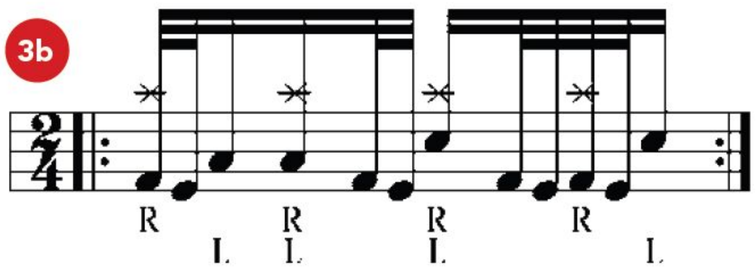

3c. **RRLR LLRL**
de R is verdubbeld en met bassdrums gespeeld, L op snare en floortom.

3c

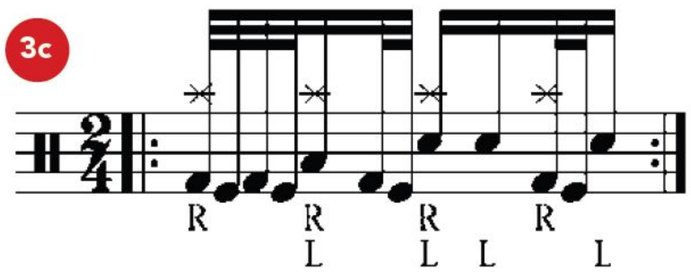

3d. **RLRL LRLR**
de R is verdubbeld en met bassdrums gespeeld, L op snare en floortom.

3d

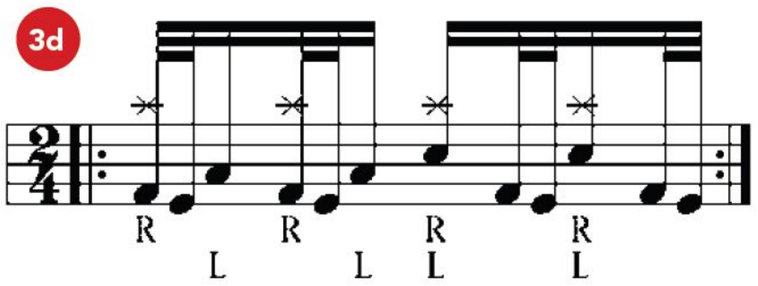

4a & 4b. variaties op de paradiddle met dubbel bassdrum als vulling!

4a

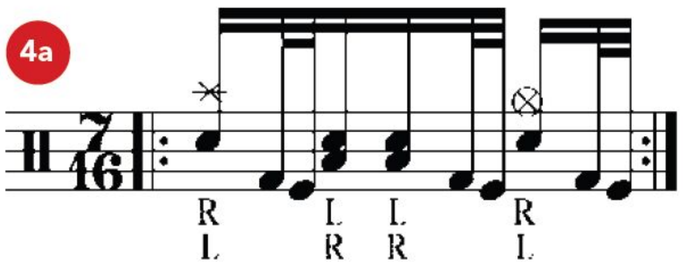

4b

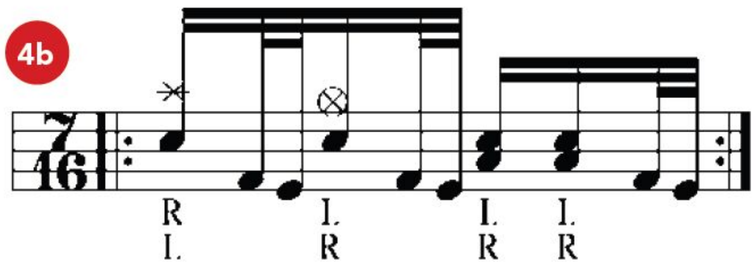

*De noten voor onze cursuspagina's worden geschreven in notatiesoftware **Finale**, met grote dank aan distributeur Haco Music Nederland.*

Slagwerkkrant.nl/swkplus

• Olaf speelt de oefeningen voor

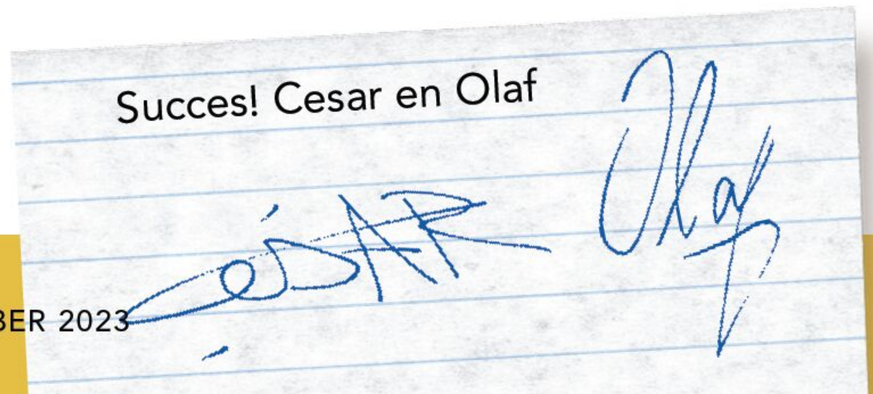

SPELEN - deel 130

door

MARK EEFTENS SNARE/BASS-OVERLAPS

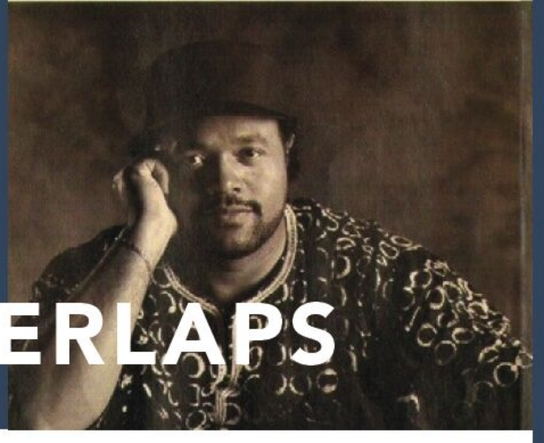

Grooves en vooral fills waarin snaredrum en bassdrum elkaar overlappen; het is een te gek effect dat we afkeken van Dennis Chambers. In deze aflevering van *Spelen* presenteren we oefeningen om dat te gek klinkende 'overlappen' te leren. Maar eerst de fill die ons hiertoe inspireerde.

Tokyo, 7 oktober 1987. Een jonge Dennis Chambers heeft net de jazz-rockwereld op z'n kop gezet door John Scofields' platen *Blue Matter* en *Loud Jazz* te voorzien van een ongekende portie vette funkgrooves en -chops. De band speelt bij dit optreden in Japan zo goed – na een jaar touren zijn ze volledig op elkaar ingespeeld – dat Scofield besluit de opnamen op plaat te zetten. Gelukkig maar. Wat Chambers hier slaat, moet behouden blijven voor het nageslacht. Menig drummer wordt 's nachts nog wel eens gillend wakker van het intro van het nummer *Pick Hits*. Het was echter de brute double pedal fill uit het nummer *Protocol* die inspireerde tot deze cursus. Chambers slaat een 16den fill op snare die via een flam overlapt met een gelijke portie bassdrumnoten. Die monden weer uit in een snareflam met daarachter een crash op de tweede 16de van de eerste tel. Zo'n fill waarbij je denkt: *'waaaaaaat???'* Hieronder eerst die fill, daarna de beloofde overlap-oefeningen en in de rechterkolom een spontane toepassing ervan in groove of fill. Even wennen, en dan spelen ze erg lekker weg. Ik noteerde de makkelijkste hand- en voetzettingen, maar voel je vrij om die aan te passen. Je hebt wel een dubbelpedaal nodig.

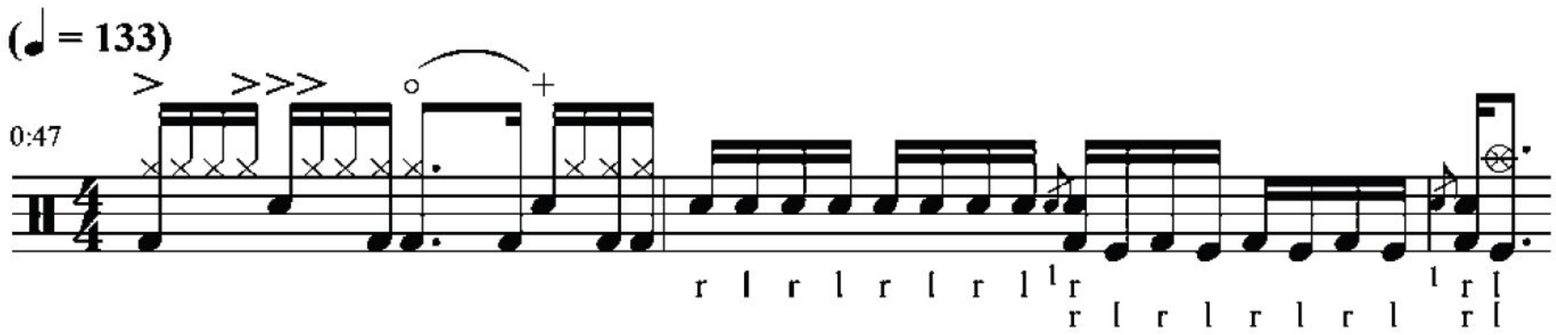

snare/bass
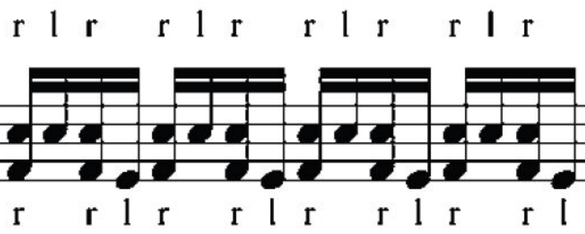
variatie over de set
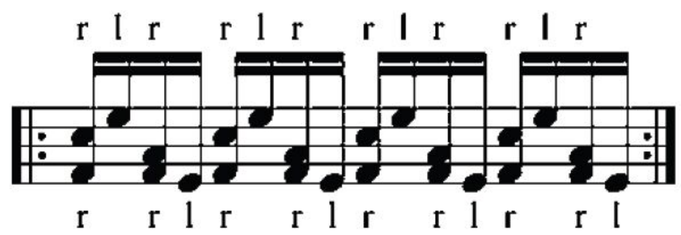
1. Overlappende drietjes, kort maar lastig.

1a

1b

2. Overlappende viertjes en bij 2b een ghostnote groove eroverheen.

2a
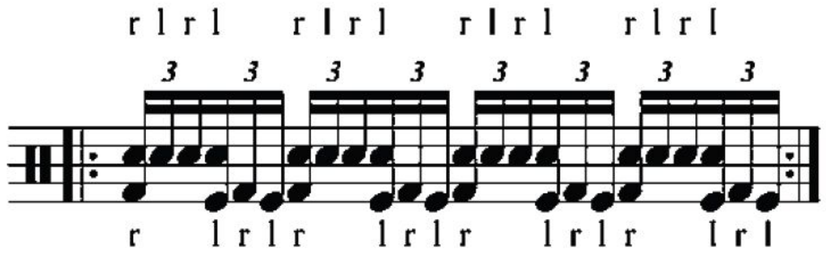
2b

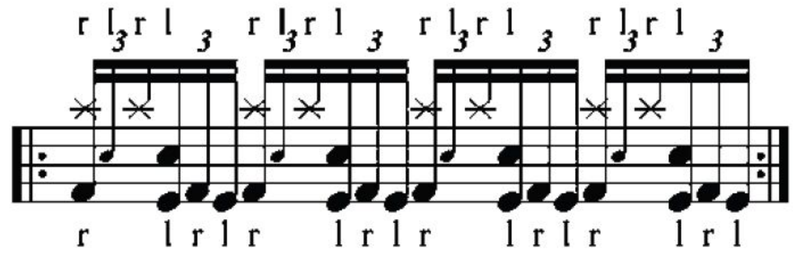

3. Overlappende vijfjes, bij 3b verdeeld over de set.

3a
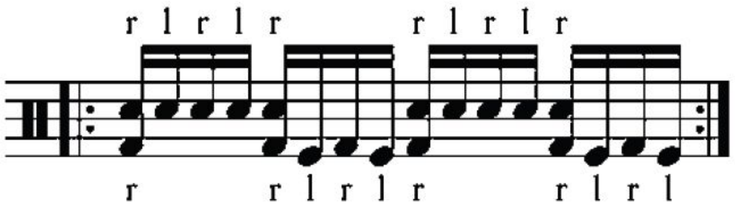
3b

4. Overlappende zevens waarbij we in 4b kruisslagen doorslaan over het rechter- en linker-crashbekken.

4a

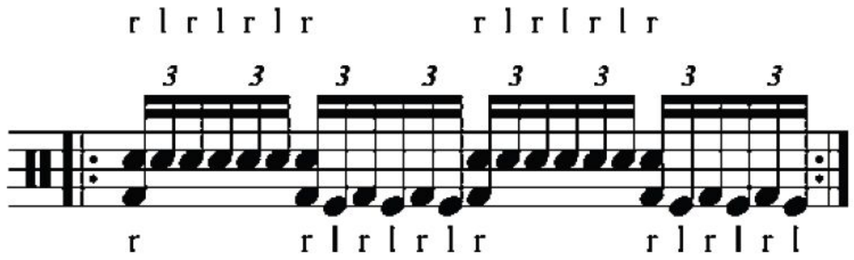

4b

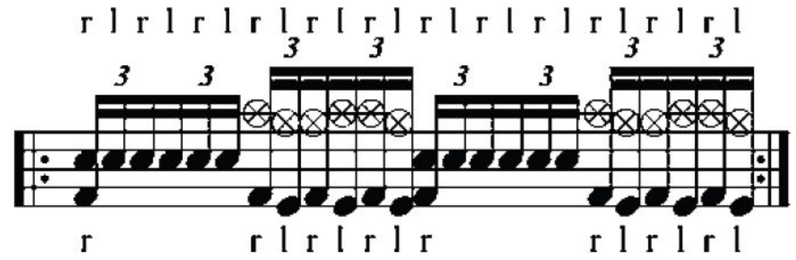

5. Overlappende negens, eveneens met kruisslagen in 5b.

5a
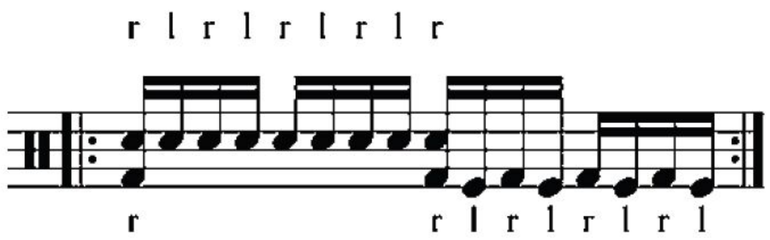
5b

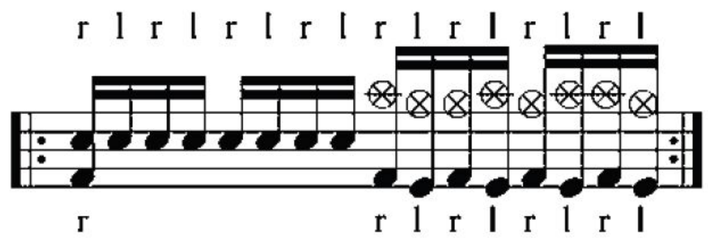

Veel plezier! Vragen en opmerkingen: mark@drumschool.nl

De noten voor onze cursuspagina's worden geschreven in notatiesoftware **Finale**, met grote dank aan distributeur Haco Music Nederland.

Slagwerkkrant.nl/swkplus

- *Pick Hits* live (audio-video)
- *Protocol* live (audio-video)
- meer oefeningen en toepassingen

SLAGWERKKRANT EVENTS

Met de DrumDrieDaagse nog in de benen (zie het verslag op Slagwerkkrant.nl) gaan we snel door met festival Trommel op 9 september en Herfstfest op 7 en 8 oktober. Cesar Zuiderwijk start vanaf 4 november zijn tweede seizoen *De Naakte Waarheid*. We zijn met Slagwerkkrant partner van al die events! En Drumpraat lanceert bij uitkomen van deze editie Slagwerkkrant een nieuwe aflevering, dit keer met Olaf Fase.

Festival Trommel in Aartswoud

Op zaterdag 9 september gaat het weer los in de Jazzkerk in Aartswoud: Joost Patocka presenteert met Trommel een bont jazzprogramma met drummers in de hoofdrol. De kleinschaligheid, de intieme sfeer en de diversiteit van stijlen die er te zien en te horen zijn, maakt Trommel tot een uniek muziekevenement.

Programma in een notendop:
18.00 - 19.00 uur Deadeye, met Jonas Burgwinkel
19.30 - 20.30 uur Marcel Serierse Trommel Solo Series
21.00 - 22.00 uur Cornelia Nilsson Trio
22.30 - 23.30 uur FaKruTu Dakar Edition met Stefan Kruger en Oke Sene
Plus presentatie magazine Ouwe Kaas #3 en expositie Emanuel Wiemans

Waar we zeker naar uitkijken is de eerste soloperformance ooit van **Marcel Serierse**. Met een carrière van bijna 50 jaar, speelde hij met alles en iedereen; van Toots Thielemans tot Al Jarreau en van The Jazz Orchestra of the Concertgebouw tot het Metropole Orkest. Marcel studeerde in 1984(!) af aan het Rotterdam om vervolgens in New York verder te studeren bij drumlegendes Steve Gadd en Mel Lewis. Hij is de tweede gast in de Trommel Solo Series, en de ultieme sideman is dus voor het eerst helemaal solo te horen!

Jonas Burgwinkel en Cornelia Nilsson zijn de internationale namen op het programma.
Duitse drummer **Jonas Burgwinkel** speelt met Deadeye, een buitenissig trio met gitarist Reinier Baas en organist Kit Downes.
De Zweedse drumster **Cornelia Nilsson** is ondanks haar jonge leeftijd al enige tijd een vaste waarde in de Scandinavische jazzscene. Speciaal voor deze vijfde editie van Trommel heeft Cornelia twee van haar Nederlandse favorieten verzameld; tenorsaxofonist Gideon Tazelaar en contrabassist Thomas Pol.
De avond wordt afgesloten met FaKruTu Dakar Edition met drummer **Stefan Kruger** en percussionist **Oke Sene**; een kruisbestuiving van muziek uit Senegal, Europa en de VS. Groove!
Slagwerkkrant is met veel plezier partner van dit bijzondere festival!
Meer informatie op slagwerkkrant.nl/events

Jazz Festival Trommel
Zaterdag 9 september, Jazzkerk, Aartswoud (N-H)
Kaarten: € 29,50
Ticket Hotline: 06 5476 6769
tickets@trommelfestival.nl
www.trommelfestival.nl

Marcel Serierse

Cornelia Nilsson

Virgil Donati

© Alex Solca

Herfstfest in Antwerpen en Den Haag

De volledige line-up!

De alweer 9de editie van Benelux Drum Festival Herfstfest biedt een enorm veelzijdig programma, zowel in Antwerpen als in Den Haag. Dit is de complete line-up:

- **Anika Nilles** (Jeff Beck)
- **Virgil Donati** (Planet X)
- **Vicky O'Neon** (Anastacia)
- **Mario Goossens** (Triggerfinger)
- **Kick Woudstra** (Candy Dulfer, Typhoon)
- **Klaas de Somer** (Selah Sue)
- **Ariën van Weesenbeek** (Epica)
- **Ron Powell & Dwight Muskita** (Diana Ross)
- **Juan van Emmerloot** (Snowy White, Stef Burns)
- **Drum Demons** ft Cesar Zuiderwijk & Koen Herfst

Klaas de Somer

Anika Nilles

En natuurlijk de feestelijke uitreiking van de **Slagwerkkrant Poll Awards.** Meer informatie vind je op **slagwerkkrant.nl/events.**

Benelux Drum Festival Herfstfest

Zaterdag 7 oktober, Kavka Zappa Antwerpen
Zondag 8 oktober, Paard, Den Haag
De kaartverkoop is begonnen!
Tickets € 25,-
Ga naar slagwerkkrant.nl/events of direct naar herfstfest.com
Slagwerkkrant is partner van Herfstfest

De Naakte Waarheid van Cesar Zuiderwijk

We weten dat hij niet te stuiten is. Cesar Zuiderwijk heeft het eerste seizoen van zijn nieuwe theatershow achter de rug en gaat vanaf november het tweede seizoen in met weer een enorme lijst van 25 optredens, doorlopend tot april 2024.
Na 50 jaar Golden Earring, met wereldhits als *Radar Love, Twilight Zone* en *When The Lady Smiles*, met ettelijke tours over de hele wereld, nu met zijn nieuwe band Sloper zijn er genoeg verhalen te vertellen, drumpartijen en solo's te spelen.
Van zijn allereerste drumstel van augurkenblikken tot de meest recente drums met elektronica en gadgets; het staat er allemaal. Met natuurlijk de onmiskenbare drumhumor van Cesar. Vergeet vooral niet je stokken mee te nemen, want je weet nooit wat er gaat gebeuren.
Zie de volledige lijst met shows op Slagwerkkrant.nl.
Met Slagwerkkrant zijn we partner van deze tournee.
slagwerkkrant.nl/events

Drumpraat met Olaf Fase

Drumpraat is de online talkshow van **Sietse Huisman**, een Voetbal International-achtige praatshow over drummen, en natuurlijk wordt er ook flink gedrumd! Vanaf het huidige vierde seizoen zijn we met Slagwerkkrant partner van deze superleuke videoserie waarin tal van drummers gefeatured worden.
De eerste twee met Sebastiaan Cornelissen en Marco Prij werden de afgelopen twee maanden gepubliceerd. Bij het uitkomen van deze Slagwerkkrant staat **Olaf Fase** centraal. Sietse praat met Olaf over Slagerij Van Kampen, waar hij nu al heel wat jaren een van de vier vaste slagwerkkers is en alle theaters in Nederland en België langs gaat. Ook zijn lesmethode *Drumfase* komt aan bod, zijn spelopvatting en zijn achtergrond: hoe is hij gekomen waar hij nu is. En natuurlijk spelen Sietse en Olaf aan het slot van de video een drumduet.
Over een maand verschijnt er weer een volgende aflevering, dan met Juan van Emmerloot.
Kijk alle vier de seizoenen, inclusief de nieuwe aflevering met Olaf Fase op Slagwerkkrant.nl.
slagwerkkrant.nl/events

Onze bladen voor muzikanten

Bestel ze los of word abonnee
Dat gaat heel gemakkelijk via

muziekmagazines.nl

Proefabonnementen
€ 12,50

Jaarabonnementen
vanaf € 20,90

Losse edities
vanaf € 5,-

We sturen alles op zonder verzendkosten

Keijser 18 MEDIAPRODUCTIES | de INZET uitgeverij | Interface voor muzikanten en producers

+31 (0)20 6755308 | info@k18.nl | www.muziekmagazines.nl

SLAGWERKKRANT

EEN JAAR IN DE BUS MET 33% KORTING

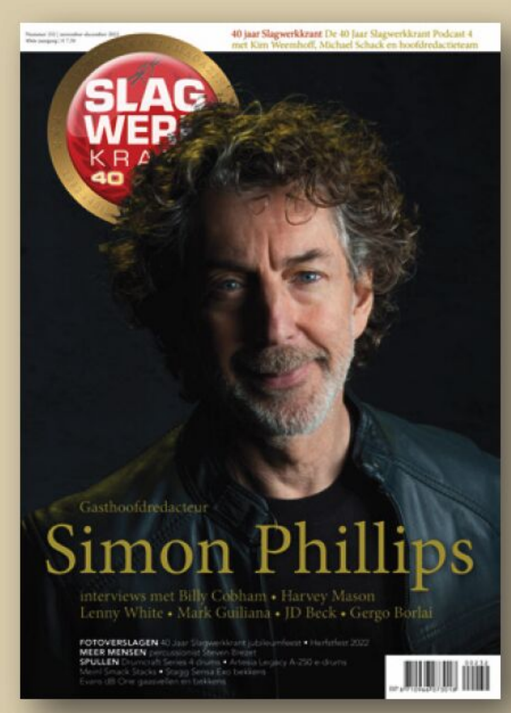

Krijg 33% korting op de losse nummerprijs en ontvang een jaar lang Slagwerkkrant in de bus (6 edities).

Mis geen editie en bespaar véél op je losse aankopen!

Voor slechts € 33,50 ZES EDITIES IN DE BUS

Bestel nu! Ga naar: muziekmagazines.nl/slagwerkkrant

Daar vind je ook tal van andere abonnementsaanbiedingen bijvoorbeeld bij een abonnement Slagwerkkrant een gratis proefabonnement op Musicmaker of Interface!

muziekmagazines**.nl**

BOSMAN

foto Fred van Diem

Ode aan Ambitie

Zoals de boom het zag, moest iedereen vooral z'n eigen ding doen. Niet meelopen met het bos. Niet met alle bomen meewaaien. Zelfontplooiing was belangrijk; iedere boom moest kunnen groeien in z'n eigen, zelfgekozen richting.

Als kleine scheut was hij niet te houden. 'Ik word de grootste van het bos!', riep hij waar en wanneer het maar kon. Tot hij apart werd genomen door een woudreus. 'Ik strooide al eikels toen jij nog in de beukennoot van je vader zat!', zo werd hij krakend terecht gewezen. Sindsdien hield hij zich knoest. Rustig doorgroeien, twijgje voor twijgje, tak voor tak. Groot worden, met alleen dat ene doel voor ogen.

Hij wist wat het merendeel van het bos uiteindelijk zou gaan doen: aan de slag bij een meubelmakerij, of vroeg opbranden in de verwarmingsindustrie. Dat zag hij niet zitten. *Better burn out than fade away*? Nou, nee hoor. Hij wilde anders zijn, uniek. En hij hield van mooie dingen.

Natuurlijk twijfelde hij wel eens. Best vaak, vooral toen hij nog een jong boompje was. Wist hij het zeker? Zou hij het kunnen waarmaken? Was hij goed genoeg? Totdat hij zich realiseerde dat niemand hem die vragen stelde. Ze bestonden alleen in z'n eigen kruin. 'De enige die me tegenhout, dat ben ik zelf.' En zo nam hij een belangrijke drempel. Want hij wist altijd al wat hij wilde, en niets of niemand zou hem stoppen: hij ging duizend drumstokjes worden.

Mooie drumstokjes, van goeie kwaliteit; 5A, 7A, 5B, het maakte hem niet uit. Als ie maar drummers blij kon maken; als ze maar beter gingen spelen met zijn hout in handen. En hij ging wat van de wereld zien. Als duizend drumstokjes zou hij overal zijn, in alle zalen en opnamestudio's die je maar kon vinden. Dat was toch een stuk lastiger nu, als boom uit één stuk, staande in de grond. 'Zo zie je maar, aan wortels heb je niet zo veel', dacht hij, 'Ze houden je alleen maar tegen.'

Mallets vond hij ook mooi; die moesten er ook komen. Hij had al een dealtje met een paar schapen uit de kudde verderop. Ze hadden afgesproken contact te houden als het scheerseizoen zou beginnen, en voor dat doel een app-groep aangemaakt die 'Mallerts' heette. De kudde had erom gegierd, maar de boom niet. Hij hield niet van woordspelingen.

En nu ligt ie hier bij mij op tafel: de boom… met al z'n ambities. Niet alle duizend uiteraard, maar toch een aardige doos vol. Een hele verantwoordelijk
heid, daar moet ik natuurlijk wel iets
mee. Dus samen maken we elkaars
ambities waar, de boom en ik. Dat
gaat niet zonder slag of stoot; ik
sla hem aan gort, en hij geeft mij
op zijn beurt weer blaren en
splinters. Maar uiteindelijk komen
we wel ergens. Genoeg ambities nog
om op te kauwen. Daarom groeien we
rustig door in onze eigen richting.
In elk geval zolang er stokken
zijn. Krak.

Martijn Bosman

SLAGWERKKRANT ADVERTENTIE-INDEX

SLAGWERKKRANT 237

D'Addario	02	Musicmaker	66
DrumBase	57	Muziekmagazines.nl	64
Drumland	57	Pearl	39
Esmono	57	Purple Chord	57
Fentex	20	Stiggelbout	57
Herfstfest	49	Stockenhof	20
Hyperactive	68	Tama	67
Ludwig	25	Thomann	14/15
Maatwerk in Drums	57	Zildjian	03
Music Station	66		

Proefabonnement zonder verplichtingen:
2 nummers in de bus voor € 12,50
muziekmagazines.nl/musicmaker

MUSICMAKER. MAKE IT!

Mag. App. Site. Social. Video. Events.

MUSICSTATION

Een dagje workshoppen in de kerstvakantie met Cesar Zuiderwijk
Den Haag (max. 10 personen)
www.musicstation.nl

wo 27 december
11.00-15.00 – absolute beginners
19.00-23.00 – absolute beginners

do 28 december
11.00-15.00 – beginners
19.00-23.00 – beginners

vr 29 december
11.00-15.00 – beginners
19.00-23.00 – gevorderden

za 30 december
11.00-15.00 – beginners
19.00-23.00 – gevorderden

Deelname 50 euro ((incl. lesmateriaal en lunch)
Reserveer: info@musicstation.nl (vermeld je telefoonnummer)
Data onder voorbehoud van de coronasituatie – volg onze website.

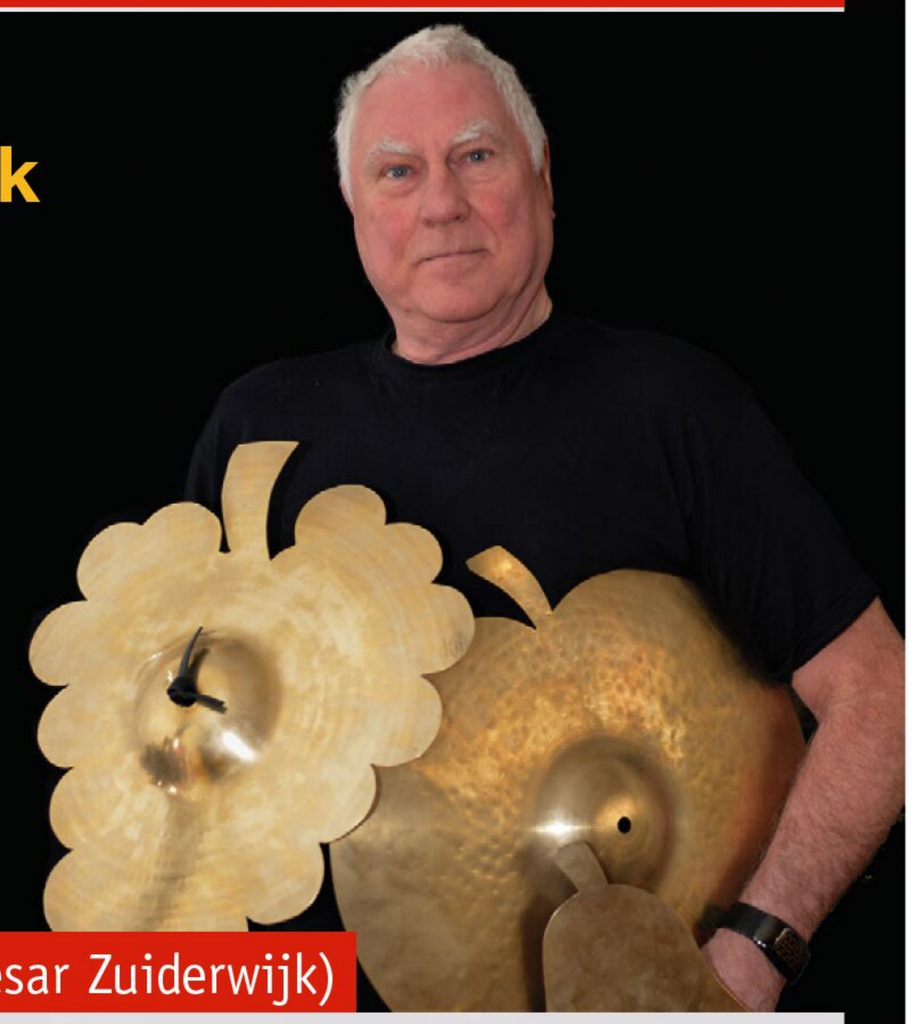

Voor drumlessen (en voor privélessen en workshops van Cesar Zuiderwijk)

Pearl Zildjian Roland REMO VATER PERCUSSION

www.musicstation.nl
Info: Prinsestraat 38, 2513 CD Den Haag,
info@musicstation.nl

TRUE TOUCH
TRAINING

Acousti-tone Tom Pad

Delivers realistic stick response while the resin shell acts as an acoustic chamber.

AAD Snare Pad

A “tunable” two-ply mesh top and more than 100 internal stainless steel balls deliver a realistic snare sound and feel.

Solid Kick Bass Pad

Offers slight give and an accurate feel, while producing a dynamic, slightly open-sounding note.

Train with True Touch

True Touch Training Kit is a revolutionary practice kit that not only offers the low volume required for practicing at home, but also allows drummers to perform critical technique refinement needed to improve their musical expression. The combination of quiet acoustic volume, realistic acoustic touch and sensitive dynamic expression results in a highly satisfying acoustic drum feeling, something that has not been possible with conventional practice kits until now.

tamadrums tamabenelux TAMAofficial officialtamadrums tamabenelux @TAMAofficial

TAMA®

The Masterclass of Electronic Drums

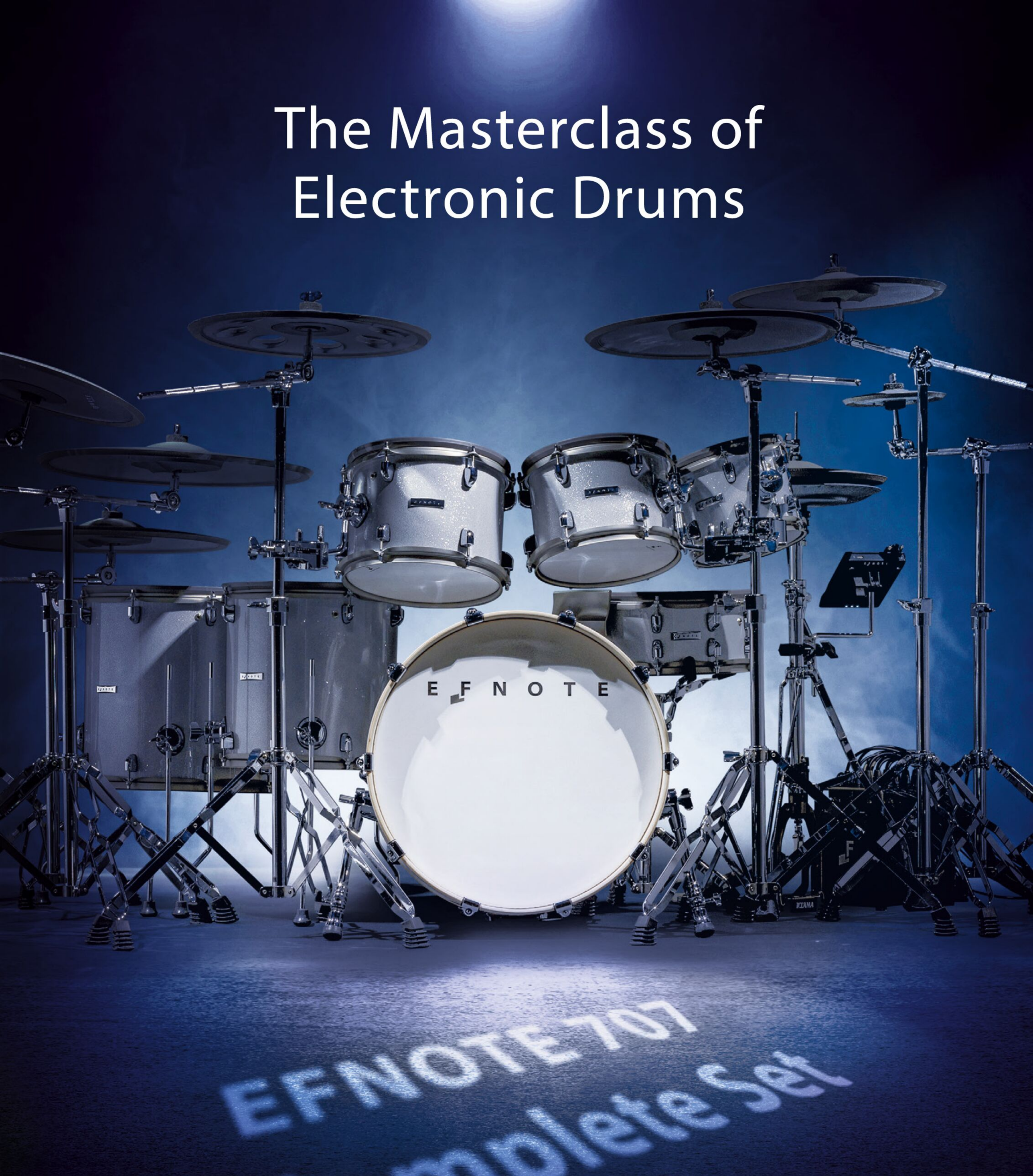

E F N O T E
Designed in Japan

ef-note.com • hyperactive.nl